

Pedagogiczna
Biblioteka Wojewódzka
w Białymstoku

22704

MINISTERSTWO PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ
MINISTÈRE DU TRAVAIL ET DE L'ASSISTANCE SOCIALE DE LA REPUBLIQUE DE POLOGNE

ROCZNIK
PRACOWNICZYCH ZWIĄZKÓW
ZAWODOWYCH W POLSCE

ROK 1928.

—♦—
ANNUAIRE
DES SYNDICATS PROFESSIONNELS
DES TRAVAILLEURS EN POLOGNE

1928.

WARSZAWA — VARSOVIE
NAKŁADEM MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ
MINISTÈRE DU TRAVAIL ET DE L'ASSISTANCE SOCIALE
1930.

22704

Analogicznie do lat poprzednich, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wydaje rocznik związków zawodowych za 1928 r. Rocznik ten opiera się na materiałach, zebranych drogą dobrowolnej ankiety rozpisanej przez Ministerstwo do związków zawodowych.

Wynik ankiety nie odpowiada postulatowi, które w tej dziedzinie mogłyby być postawione ponieważ pewna liczba związków, pomimo wielu ponagleń, na ankietę wcale nie odpowiedziało. Wyniki kompletne będą mogły być wtedy dopiero osiągnięte, gdy przepisy prawne o związkach zawodowych będą zobowiązywały je do składania sprawozdań rocznych Ministerstwu Pracy i Opieki Społecznej.

W roczniku obecnym rozszerzono zestawienie central związków zawodowych.

Rocznik opracował w Wydziale Umów Zbiorowych i Związków Zawodowych p. LUDWIK J. DĄBROWSKI.

Przedruk dozwolony tylko z powołaniem się na źródło!

Ankieta o ruchu zawodowym w r. 1928.

Celem niniejszej ankiety ruchu zawodowego w Polsce za rok 1928, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej, w myśl dotychczasowych doświadczeń, podjęło starania do wywołania w środowiskach zawodowych, z wyjątkiem rzemiosła i rolnictwa, ankiety, która ma w swej treści określić warunki i kierunki, w których nastąpił ruch zawodowy dotychczasowy.

Powstała trudność w opisanym zakresie, a mianowicie brak odpowiednich danych, które mogłyby być podstawą do wypracowania jakichkolwiek wniosków.

Zamierzano podjąć prace w tym zakresie, jeżeli tylko znajdą się w ręku Przewodniczącej Państwowej Komisji Statystycznej.

WSTĘP.

Mało pozostało do wypracowania i wyliczenia danych.

WYKAZ ZWIĄZKÓW	Liczba członków	Wzrost liczby członków					Liczba przychodzących
		1926	1927	1928	1929	1930	
Związki zawodowe w 1928 r.	114	108	125	112	117	4	138
	1000	77,7	89,2	77,7	77,7	4,5	26,5
Związki zawodowe w 1927 r.	80	100	110	100	100	5	180
	1000	125	137,5	125	125	6,25	22,5
Ogółem w 1928 r.	194	208	235	212	217	9	218
	1000	107,2	115,9	109,3	111,9	4,64	21,0
Związki ogólnokrajowe	10	10	10	10	10	—	10
Związki powiatowe i miejskie	10	10	10	10	10	—	10
Związki powiatowe państwowe	10	10	10	10	10	—	10

W tabeli powyższej widać, że w roku 1928 nastąpił wzrost liczby członków o 100, co stanowi 100% przyrostu. W 1927 r. nastąpił wzrost o 25%, w 1926 r. o 10%, a w 1925 r. o 5%. Widać więc, że ruch zawodowy w Polsce ma charakter dynamiczny i następuje on z coraz większą siłą.

W S T E P

Ankieta o ruchu zawodowym w r. 1928.

Chcąc zobrazować rozwój ruchu zawodowego w Polsce za rok 1928, Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej w myśl dotychczasowej praktyki, rozpisało ankietę do związków zawodowych, aby tą drogą odpowiednie dane opracować w roczniku niniejszym. Rocznik ten w swej treści został częściowo pogłębiony i rozszerzony, utrzymując jednak strukturę dotychczasową.

Poważną trudność w opracowaniu ogólnem rocznika stanowił brak odpowiedzi na ankietę od znacznej stosunkowo liczby związków.

Zamieszczona poniżej tablica ujmuje liczebnie związki zawodowe, istniejące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Ilość przesłanych i otrzymanych formularzy ankiet za rok 1926, 1927 i 1928.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rozesłano formularzy	Otrzymano odpowiedzi od organizacji					Nie otrzymano odpowiedzi
		ogółem	czynnych	przyłączonych do innych organizacji	nieczynnych	pozbawionych charakteru zawodowego	
Związki zawodowe w 1926 r.	514	378	325	12	37	4	136
	100,0	73,5	63,2	2,3	7,2	0,8	26,5
Związki zawodowe w 1927 r.	553	364	327	5	24	8	189
	100,0	65,8	59,2	0,9	4,3	1,4	34,2
Ogółnm w 1928 r.	662	344	328	3	13	—	318
	100,0	52,0	49,5	0,5	2,0	—	48,0
Związki robotnicze	381	203	190	2	10	—	179
Związki pracowników umysłowych	158	91	90	1	—	—	67
Związki pracowników państwowych	123	50	48	—	3	—	72

Jak widać z tablicy, w roku 1928 rozesłano o 109 formularzy więcej, niż w roku poprzednim, w tem do związków nowych — 63, odpowiedzi zaś otrzymano o 20 mniej, niż w roku ubiegłym. Braki powyższe tłumaczą się rozmaitemi względami, których jednak nie należy zbyt przeceniać, ponieważ powstały one z powodu nienadesłania odpowiedzi przez związki o znikomej liczbie członków, bądź też przez związki nie posiadające ciągłości życia

organizacyjnego, tem samem zamierające w swej działalności organizacyjnej, albo też przez drobne związki lokalne, nie odgrywające poważniejszej roli w ruchu zawodowym. W zestawieniu ogólnem brak jest również danych od kilku związków, należących do Rad Związków Zawodowych, lecz w tym wypadku nasuwa się przypuszczenie, że zostały one pochłonięte przez większe związki scentralizowane.

Pomimo tego, że na 382 związki robotnicze otrzymanych odpowiedzi jest 190, to jednak w zestawieniu liczbom stanowią one $\pm 85\%$ ogółu zorganizowanych zawodowo robotników.

Powyższe stosuje się wyłącznie do związków robotniczych, gdyż w związkach pracowników umysłowych, państwowych i samorządowych są poważniejsze luki w zestawieniu liczbom, omówionem w rozdziałach poświęconych tym związkom.

Przy ustalaniu liczby członków zastosowano zasady następujące: stan liczby członków zarejestrowanych na dzień 1. I. 1928 roku przyjmowano według danych z zeszłorocznej ankiety z dnia 31. XII. 1927 r., aby tem samem utrzymać ciągłość rozwoju liczby członków. Niestety, zachodzą dość częste wypadki, że dane o liczbie członków jednego i tegoż samego związku z dnia 31. XII. 1927 roku, zawarte w ankiecie na r. 1927 bardzo się różnią od danych na dzień 1. I. 1928 r., zawartych w ankiecie na r. 1928; z tego wynika, że związki te prowadzą niedbałą ewidencję swych członków. Częściowo wyjaśnić to można przerejestrowaniem ewidencji na dzień 1-go stycznia w związku z zamknięciem rachunków i skreśleniem większej liczby członków, zalegających w opłacaniu wkładek. Większe jednak znaczenie niewątpliwie ma to, że ewidencje czynnych członków są prowadzone w niektórych związkach w sposób niedbały; dlatego też do liczby członków zarejestrowanych odnosić się trzeba z pewnemi zastrzeżeniami.

Z tego względu przywiązywać należy większe znaczenie do liczby członków płacących, których ustalenie odbywa się według zasad jednolitych dla wszystkich związków, t. j. liczbę członkowskich wkładek miesięcznych z całego roku dzieli się przez współczynnik 10, w związkach zaś robotników budowlanych ze względu na sezonowy ich charakter dzieli się przez —6.

Tym sposobem, stosując przeciętną ustaloną powyżej, charakteryzującą stan związku w ciągu całego roku i pozwalającą unikać dowolności w ocenie liczebności poszczególnych związków, uzyskuje się możliwość porównywania ich między sobą.

Obok niedokładności popełnionych przez związki w odpowiedziach na ankietę, zauważyć można i poprawę: w nadsyłanych formularzach znajduje się coraz mniej błędów i niedociągnięć; do rzadkości zaliczyć można podanie liczb zaokrąglonych, zwłaszcza w związkach robotniczych, które przeważnie dokładniej prowadzą statystykę, niż związki pracowników umysłowych.

Związki robotników gałęzi wielkoprzemysłowych, których członkowie żyją w większych skupieniach, udzieliły najściślejszych danych, to też może nie bez znaczenia jest fakt, że większe organizacje, czując swoją siłę, mniej krępowały się przyznać do poważniejszych braków.

Struktura Rocznika, jak zostało zaznaczone na początku, jest ta sama, co i w zeszłym roku, t. j. został zachowany podział związków na: robotnicze, umysłowe i państwowe.

Zaznaczyć wreszcie należy, że w końcu 1928 roku dokonane zostały dość poważne przesunięcia w ruchu zawodowym robotniczym, dalszy ciąg tych przesunięć nastąpił na początku 1929 r. Rocznik nie mógł w całości zobrazować wspomnianych przesunięć, ponieważ związki zainteresowane legitymowały się nadal liczbą członków zarejestrowanych u nich w połowie roku (w myśl statutów, związek ma prawo uważać członków ustępujących przez następnych kilka miesięcy za swoich członków, zalegających w opłacaniu wkładek).

W Roczniku niniejszym znalazły wyraz tylko te przesunięcia, które w myśl zastosowanej metody mogły być ustalone na dzień 31. XII. 1928 r. i dlatego też, dane w Roczniku nie powinny być przyjmowane jako wyraz jakiegoś definitywnego układu stosunków w ruchu zawodowym w chwili obecnej.

I. Ogólny rzut oka na stan ruchu zawodowego.

RUCH ZAWODOWY W POLSCE W ROKU 1928.

LE MOUVEMENT SYNDICAL EN POLOGNE EN 1928.

(TEXTE FRANÇAIS PAGES 69 — 75).

Wzrost ten przyczynił się do zwiększenia liczby członków w związkach robotniczych. W 1927 roku liczba członków w związkach robotniczych wynosiła 791.876. Do liczby tej dodać należy liczbę członków w związkach, które w roku sprawozdawczym odpowiedzi nie nadesłały. Jeżeli oceniać siłę liczebną tych związków według danych z lat poprzednich, to ogólna liczba członków zarejestrowanych sięga 800.916, podczas gdy analogicznie ustalona liczba członków zarejestrowanych dla roku 1927 wynosiła 717.193.

I. Ogólny rzut oka na stan ruchu zawodowego.

Tablica pierwsza zawiera zestawienie sumaryczne danych najbardziej charakteryzujących ruch zawodowy w Polsce, a mianowicie: 1) o liczbie związków, 2) o liczbie członków zarejestrowanych, 3) o dochodach związków, oraz 4) o nakładach czasopism zawodowych.

Z tych globalnych cyfr można wysnuć tendencje ruchu zawodowego, jednak chcąc dojść do konkretnych wyników, należy rozpatrzyć dane szczegółowe, zawarte w tablicach dalszych, jak również, aby zdać sobie sprawę z siły ruchu zawodowego w stosunku do ogółu pracowników najemnych w Polsce, należy mieć na uwadze następujące obliczenia szacunkowe: na 31. XII. 1928 roku na ziemiach polskich było około 2.950.000 zależnych pracowników fizycznych, oraz około 250.000 pracowników umysłowych. Na liczbę pracowników fizycznych składają się dwie grupy: robotników rolnych i nierolnych. Wśród robotników rolnych zatrudnionych w gospodarstwach ponad 50 h. jest około 650.000 robotników stałych, oraz niestałych (sezonowych) około 380.000 ludzi. Gospodarstwa poniżej 50 h. zatrudniają 120.000 robotników stałych i około 450.000 ludzi pracujących w sezonie. Razem, robotników rolnych obliczać należy na 1,5 milj. osób—czynnych zawodowo.

Grupa pracowników nierolnych obejmuje w końcu 1928 roku: w górnictwie 149,5 tys., w hutnictwie 65,5 tys., w przemyśle przetwórczym zatrudniającym w warsztatach ponad 20 pracowników 534,6 tys., w zakładach amunicyjnych i kolejowych 63,8 tys., w elektrowniach i wodociągach 7 tys., w komunikacji około 200 tys. oraz pozostali robotnicy w zakładach użyteczności publicznej około 10 tys. i bezrobotnych zarejestrowanych w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy 134,2 tys. osób. Reszta, czyli 186 tys. przypada na służbę domową, chałupników, to jest, tak zwanych wyrobników i robotników pracujących w zakładach, które zatrudniają poniżej 20 pracowników.

Rok 1928 charakteryzuje pewien wzrost siły ruchu zawodowego w liczbach globalnych, do czego przyczyniła się niewątpliwie poprawa konjunktury gospodarczej; jednak tendencja ta ujawnia się poważnie tylko w związkach robotniczych, podczas gdy organizacje pracowników umysłowych uzyskały wyniki nieznaczne. Siła liczebna członków i zdolność żywotna organizacji pracowników państwowych i samorządowych doznały silnego osłabienia. Okoliczności te znajdują potwierdzenie w cyfrach.

Liczba członków zarejestrowanych w związkach, które nadesłały odpowiedzi na ankietę, w roku 1927 wynosiła 791.876. Do liczby tej dodać należy liczbę członków w związkach, które w roku sprawozdawczym odpowiedzi nie nadesłały. Jeżeli oceniać siłę liczebną tych związków według danych z lat poprzednich, to ogólna liczba członków zarejestrowanych sięga 800.916, podczas gdy analogicznie ustalona liczba członków zarejestrowanych dla roku 1927 wynosiła 717.193.

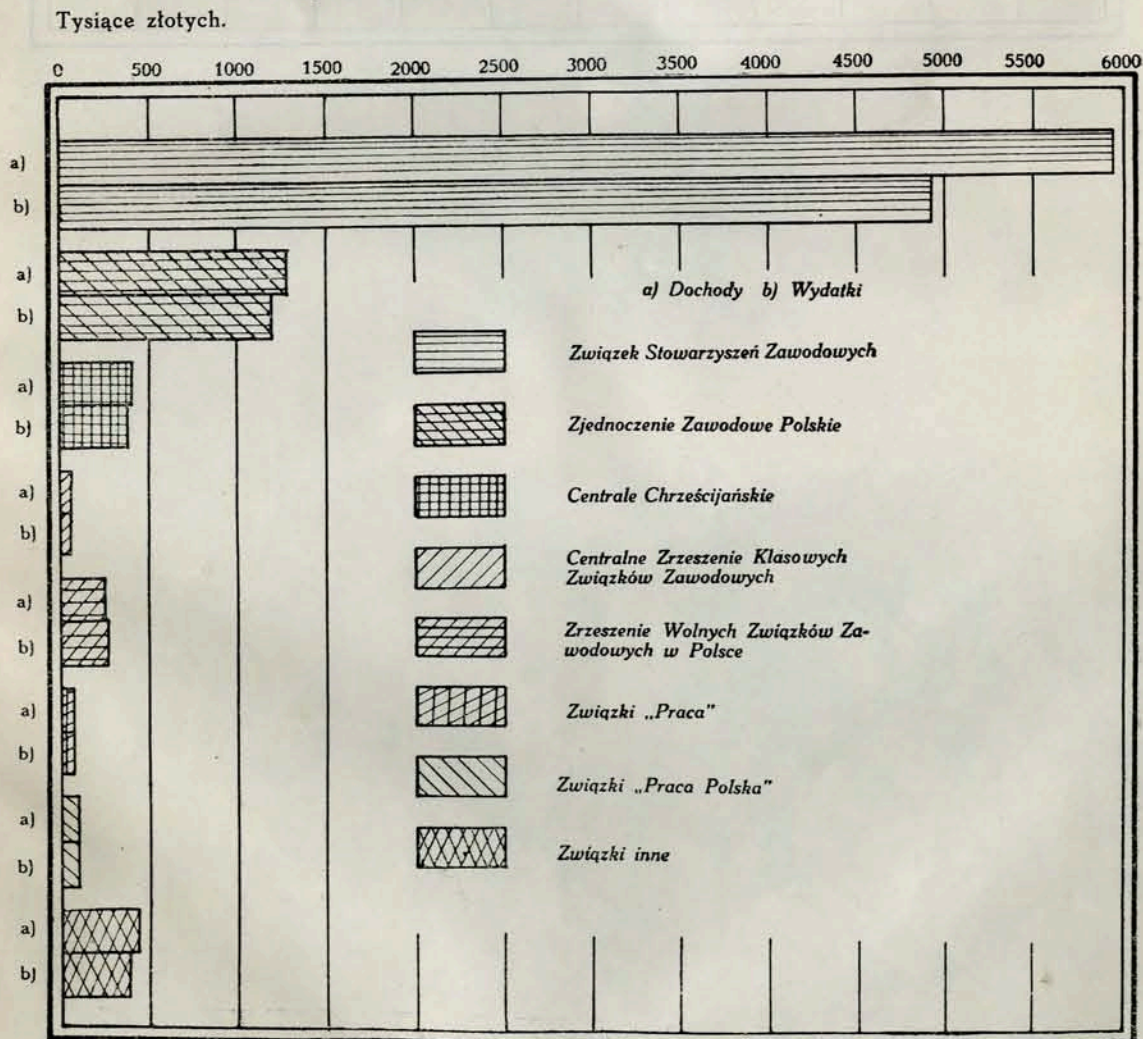
Z powyższego porównania wynika, że ogólna liczba członków zarejestrowanych w związkach zawodowych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej uległa wzrostowi, przyczem

Tablica 3 i 4 określa kolejno liczbę członków i stan finansowy w siedmiu większych robotniczych centralach związkowych, z których pierwsze trzy, t.j.: Z. S. Z. P., Z. Z. P. i Centrale Chrześcijańskie, zawierają w sobie poza paroma związkami pracowników umysłowych po jednym związku funkcjonariuszów państwowych.

W porównaniu do roku zeszłego w Z. S. Z. P. i Centralach Chrześcijańskich, nastąpiła wyżka liczby członków płacących o 5,4%, natomiast w Z. Z. P. zauważa się ubytek liczby członków o 29,5%. Zmiany te należy przyjmować o tyle krytycznie, że na początku roku 1928 w związku z poprawą konjunktury, do związków napłynęły wpłaty zaległych wkładek, które ku końcowi roku doznały raczej poważnego obniżenia się, tem bardziej, że w związku z rozłamem w wielu organizacjach zawodowych w końcu roku pobieranie regularnych wkładek faktycznie ustało.

Centralne Zrzeszenie Klasowych Związków Zawodowych, „Praca”, „Praca Polska” i Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych w Polsce, po raz pierwszy w tym roku zostały wprowadzone do zestawienia ogólnego większych central związków zawodowych, wobec czego brakuje pewnych danych, na podstawie których można byłoby przeprowadzić porównania ich życia organizacyjnego z latami poprzednimi. Dochody w Z. S. Z. P. wzrosły o 16,6% w porównaniu do roku zeszłego, natomiast w Z. Z. P. spadły o 32,8%, a w Centralach Chrześcijańskich o 15,6%.

Dochody i wydatki central robotniczych w 1928 roku.

Tablica 4.

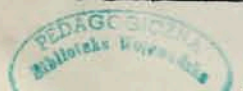
WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody — Recettes					Wydatki — Dépenses					SPÉCIFICATION	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		11
Ogółem	8.428.825	+ 3,1	8.174.101	+ 23,3	6.682.424	7.791.142	—	7.790.494	+ 19,1	6.543.447	Total	
Związek Stowarzyszeń Zawodowych	5.926.513	+ 16,6	5.078.644	+ 27,5	3.982.702	5.455.912	+ 15,4	4.726.509	+ 24,3	3.801.994	Union des Syndicats professionnels	
Zjednoczenie Zawodowe Polskie	1.251.635	- 32,8	1.860.252	+ 17,9	1.577.883	1.151.888	- 37,9	1.853.040	+ 15,3	1.607.412	Union syndicale polonaise	
Centrale Chrzesc. Związków Centralne Zrzesz. Klas. Zw. Zaw.	344.546	- 15,6	407.949	- 8,6	446.265	343.908	- 13,9	399.085	- 15,8	474.096	Centrales des Syndicats chrétiens	
Zrzeszenie Wolnych Zw. Zaw. w Polsce	70.632	—	—	—	—	64.546	—	—	—	—	Union centrale des Syndicats professionnels	
Związki „Praca”	228.048	—	—	—	—	245.763	—	—	—	—	Union des Syndicats libres en Pologne	
Związki „Praca Polska”	75.539	—	—	—	—	75.842	—	—	—	—	Syndicats „Praca” (Travail)	
Związki inne	88.121	—	—	—	—	84.745	—	—	—	—	Syndicats „Praca Polska” (Travail polonais)	
Związki inne	443.791	- 46,4	827.255	+ 22,5	675.574	368.538	- 54,6	811.860	+ 23,0	659.945	Syndicats divers	

W złotych — En zlotys.

Dochody i wydatki związków central robotniczych.
Recettes et dépenses des syndicats affiliés aux centrales ouvrières.

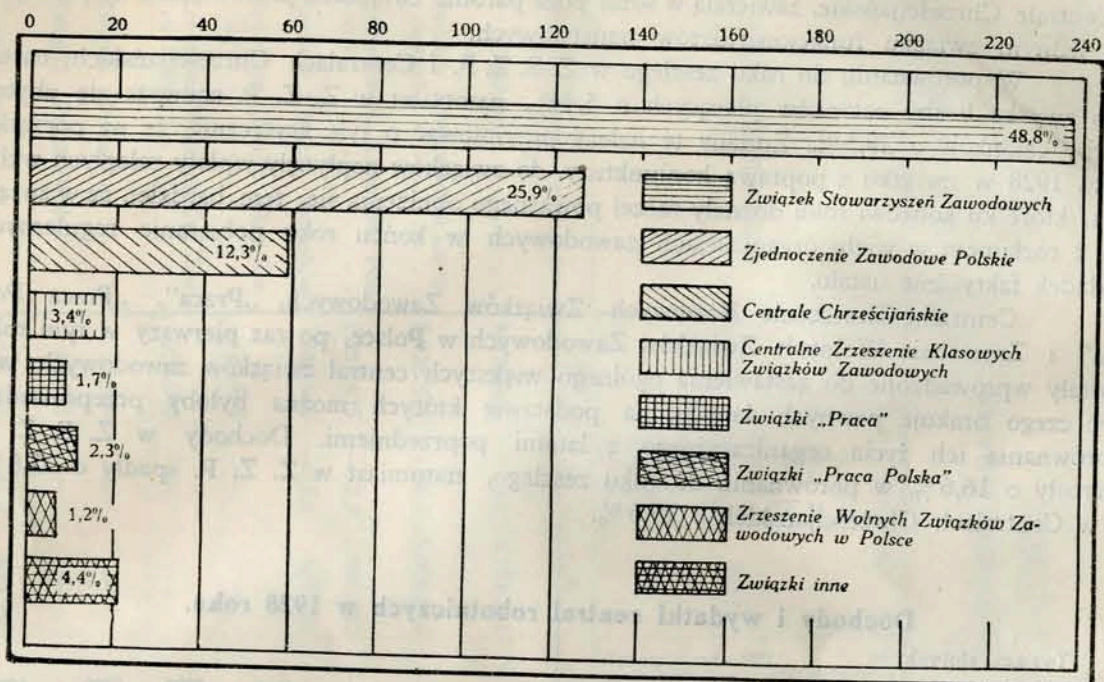
1926 — 1928.

Tableau 4.
(Voir page 70).

Liczba członków płacących w centralach robotniczych w 1928 roku.

Tysiące.

II. Związki Zawodowe robotnicze.

1) **Materiał statystyczny.** Rocznik za 1927 rok obejmował dane dotyczące 161 związków zawodowych, rocznik za 1928 objął 190 związków. Wzrost ten został spowodowany przeważnie nadesłaniem materiału sprawozdawczego przez związki dawniej już istniejące, które na ankietę w zeszłym roku nie odpowiedziały, jak również przez związki nowe, z których część zgrupowana jest w Centralnym Zrzeszeniu Klasowych Związków Zawodowych (8 nowych związków).

Z pośród większych związków zawodowych, które nie nadesłały swych sprawozdań w latach: 1927 i 1928 wymienić należy następujące:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy Górników—Katowice;
- 2) „ „ „ Metalowców—Katowice;
- 3) „ „ Niemiecki Związek Zawodowy dla Bielska—Białej;

w roku 1928:

- 1) Związek Robotników Przemysłu Skórzanego—Warszawa;
- 2) „ „ „ Metalowego W. Z. Z.—Katowice;
- 3) Zjednoczenie Wolnych Związków—Bydgoszcz;
- 4) Związek Górników W. Z. Z.—Katowice;
- 5) „ Zawodowy Straży Leśnej—Warszawa;
- 6) „ „ Robotników Przemysłu Chemicznego i pokrewnych zawodów w Czechowicach.

Różnica pomiędzy liczbą członków zarejestrowanych a płacących, gdyż tych pierwszych jest oczywiście zawsze więcej, nie jest większa obecnie, niż w poprzednim roku sprawozdawczym. Duże odchylenia przypadają jedynie w przemyśle chemicznym i skórzanym, gdzie ten stosunek uległ znacznie pogorszeniu, co jednak nie wpłynęło w sposób widoczny na ogólne zestawienie, które wskazuje, że stosunek liczby członków płacących do członków zarejestrowanych wynosi 69,9%. W roku 1927 stosunek ten wynosił 67,3%.

2) **Związki robotnicze według gałęzi pracy.** Tablica 5-ta zawiera dane, dotyczące zorganizowania w różnych gałęziach przemysłu. Spostrzec się tu daje nieznaczne obniżenie liczebności członków płacących. Te drobne odchylenia nie pozwalają bynajmniej sądzić, że ruch zawodowy w r. 1928 słabnie. Oczywiście, brak odpowiedzi od szeregu związków przyczynia się w pewnym stopniu do zaciemnienia prawdziwego obrazu.

Porównanie liczby członków płacących do zarejestrowanych na przestrzeni trzech ostatnich lat wygląda jak następuje:

w r. 1926 członków zarejestrowanych było 582.410, płacących 367.595, czyli, że liczba niepłacących wynosiła w stosunku do całości 36,9%;

w r. 1927 członków zarejestrowanych było 575.938, płacących 387.702, czyli, że liczba niepłacących wynosiła w stosunku do całości 32,7%;

w r. 1928 członków zarejestrowanych było 539.934, płacących 382.025, czyli, że liczba niepłacących wynosiła w stosunku do całości 29,2%.

Jak widać z powyższego, różnica między liczbą członków zarejestrowanych a płacących stale się obniża.

W rolnictwie zaszły dość poważne zmiany, zmniejszające liczbę członków zarejestrowanych w roku 1928 o 41,3%, jednak zmniejszenie liczby członków płacących w stosunku do r. 1927 nastąpiło tylko o 15,8%, co wskazuje, iż związki wyzbyły się w pierwszym rzędzie balastu członków dla siebie nieużytecznych.

W przemyśle liczba członków płacących wzrosła o 8% i tem samem, zdecydowana przewaga liczebna w ruchu zawodowym grupy robotników przemysłowych nad robotnikami rolnymi, datująca się od 1926 roku, zaznaczyła się w r. 1928 ze szczególną jaskrawością. Chcąc dokładniej uplastyczyć związek, jaki zachodzi między faktycznym stanem ruchu zawodowego, a ogólną konjunkturą gospodarczą, podajemy następujące zestawienie.

	R O K	
	1 9 2 8	1 9 2 7
Najniższy stan zatrudnienia	764.170 d)	649.609 a)
Najwyższy stan zatrudnienia	898.922 d)	770.247 a)
Najniższy stan bezrobocia	79.885 e)	115.732 b)
Najwyższy stan bezrobocia	179.602 e)	213.592 b)
Liczba przepracowanych robotniko-godzin (w tys.)	1.190.520 f)	1.039.670 b)
Liczba zorganizowanych zawodowo w przemyśle	192.027	177.735

W górnictwie spostrzegamy pewną zwyżkę liczby członków płacących wynoszącą zaledwie 2,7%. W przemyśle hutniczo-metalowym liczba członków płacących wzrosła o 43,5%, do czego w dużej mierze przyczyniło się powstanie czterech nowych związków i nadesłanie odpowiedzi na ankietę przez dwa związki, wprawdzie już dawniej istniejące, lecz dotychczas na skutek braku o nich wiadomości, nieuwzględniane w zestawieniach. Charakterystycznym również jest duży odpływ starych i napływ nowych członków, który miał miejsce w związkach zawodowych górników.

W przemyśle mineralnym, chemicznym i papierniczym, liczba członków płacących w roku 1928, oparata na nadesłanych do Ministerstwa danych, zmalała o 55,2%. Przyczyną tego jest w dużej mierze fakt prawie zupełnego rozbicia Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Chemicznego i pokrewnych zawodów w Czechowicach.

W przemyśle włókienniczym w roku 1928 liczba członków zarejestrowanych powiększyła się o 25,3%, natomiast członków płacących o 13,0%. Dane te jednak nasuwają dość poważne wątpliwości w związku z nieszczęśliwym dla robotników zakończeniem zatargu w przemyśle włókienniczym w październiku 1928 r.

W przemyśle skórzanym liczba członków płacących zmalała o 14,0%, co się tłumaczy brakiem danych od dwóch związków, obejmujących liczebnie około 2.000 członków. Przemysł skórzanym nie jest zogniskowany w wielkich warsztatach pracy, i, mając przeto gorsze warunki organizacyjne, silniej odczuwa zmiany konjunktury, które w sposób dominujący wpływają na stan zorganizowania wogóle, zaś w r. 1928 w wyjątkowo ujemny sposób wpłynęły na położenie tego przemysłu.

W przemyśle odzieżowym nastąpiła drobna zmiana liczebna członków płacących, wynosząca + 2,1%. Liczba zaś członków zarejestrowanych, pomimo powstania dwóch nowych związków, zmniejszyła się o 1,7%.

- a) Statystyka Pracy 1928 rok, zeszyt II stron 108 i 109.
- b) " " 1928 " " II " 128.
- c) " " 1928 " " II " 112.
- d) " " 1929 " " II " 123—124.
- e) " " 1929 " " II " 126.

W przemyśle spożywczym spostrzegamy w porównaniu do roku zeszłego znacznie większy przyrost członków płacących wynoszący 12,7%, spowodowany utworzeniem się dwóch nowych związków o sile około 2000 członków i powiększeniu się stanu liczebowego członków w związkach już istniejących.

Zmiany liczebne członków zarejestrowanych i płacących w przemyśle drzewnym są minimalne, a zanotowany wzrost wynosi zaledwie 0,7%. Nizki stan zorganizowania jest spowodowany w pierwszym rzędzie rozproszeniem przemysłu drzewnego, zatrudniającego w dużej mierze robotników niewykwalifikowanych, którzy pracują na tartaku sezonowo i jako wieśniacy pracujący przede wszystkim na roli, nie są zbyt skłonni do organizowania się. Również w pewnym stopniu, do braku jakiegokolwiek poprawy stanu zorganizowania, przyczyniła się trudność sytuacji w przemyśle drzewnym w roku 1928, którego konjunktura eksportowa, początkowo, wskutek braku prowizorium drzewnego z Niemcami, kształtowała się niepomyślnie.

Przemysł budowlany w roku 1928 miał dobrą konjunkturę, to też liczba członków zarejestrowanych w związkach zawodowych tej grupy przemysłu, wzrosła o 5.253 t. j. o 38,1%, liczba zaś członków płacących—o 20,8%. W ciągu roku zostało utworzonych 5 nowych związków, które grupują większość wykazanego przyrostu.

W liczbie członków płacących, zorganizowanych w związkach zawodowych przemysłu graficznego, również nastąpił przyrost, który wynosi 19,7%. W tym samym prawie stopniu wzrosła liczba członków zarejestrowanych.

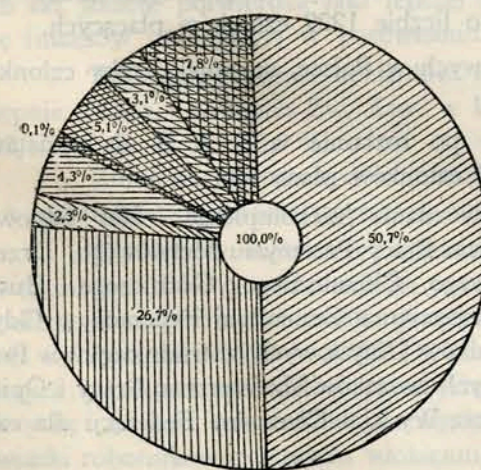
W związkach robotników zatrudnionych w różnych gałęziach przemysłu spostrzegamy niewielki przyrost członków.

W liczbie członków zorganizowanych w związkach grupy „Świadczenie usług” pomimo zmniejszonego stanu posiadania Związku Pracowników Zakładów Miejskich i Użyteczności Publicznej (—6,4%) i braku odpowiedzi od niektórych związków pracowników fryzjerskich, zauważyć się daje wzrost liczby członków płacących w porównaniu z rokiem 1927 o 10,5%, co spowodował w głównej mierze przyrost w związkach dozorców domowych (+ 16,0%) i pracowników zakładów gastronomiczno-hotelowych (z 1538 na 5810 członków).

W grupie „Transport, handel i robotnicy niewykwalifikowani” na szczególniejszą uwagę zasługuje nowo-zorganizowany Związek Transportowców R. P., powstały z połączenia mniejszych związków tej kategorii i liczący 4,702 członków płacących. Dzięki temu, jak również dzięki powstaniu paru innych większych związków, omawiana grupa wzrosła o 20,6%.

Tablica 6-ta daje wyraz zmian w większych związkach, a jako bardziej szczegółowa, jest uzupełnieniem tablicy 5-tej i 7-mej.

Robotnicy przemysłowi zrzeszeni zawodowo według central.
Ouvriers de l'industrie syndiqués d'après l'affiliation aux centrales.

- Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce. P.P.S.
- Zjednoczenie Zawodowe Polskie. Z.P.P.
- Centrale Chrześcijańskie. C.K.
- Centralne Zrzeszenie Klasowych Zw. Zawod. B.B.S.
- Związki „Praca”.
- Związki „Praca Polska”.
- Zrzeszenie Wolnych Zw. Zaw. w Polsce. Kłom. wrocławski
- Związki inne.

3) **Związki robotnicze według central.** Tablica 7-ma w roczniku niniejszym jest powiększona w stosunku do poprzednich danymi, dotyczącymi Centralnego Zrzeszenia Klasowych Związków Zawodowych i Związków „Praca”.

Rok 1928 do poszczególnych central wprowadził zmiany bardzo nierówne. Zmiany te były spowodowane warunkami natury gospodarczej, jak również przyczynami politycznymi, które w roku bieżącym w ruchu zawodowym odegrały szczególnie doniosłą rolę. Pomimo tego globalna liczba członków zarejestrowanych w robotniczych związkach zawodowych wzrosła o 10,9% w stosunku do roku zeszłego, a członków płacących o 11,2%; wzrost płatności oznacza raczej poprawę konjunktury i lepszą zdolność płatniczą członków (opłata składek zaległych!), aniżeli faktyczny przyrost.

Odnosi się to szczególnie do Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce, w którym dokonywały się w roku 1928 przesunięcia nie uwidocznione w zadeklarowanych danych.

W Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce, pomimo że na ankietę nie odpowiedziały dwa związki (około 7.500 członków płacących), liczba członków płacących wzrosła o 8,4%, a zatem stanowi 86,1% liczby członków zarejestrowanych. Dane te mogłyby świadczyć o zwartości organizacyjnej związków należących do tej grupy.

Oceniając poszczególne centrale z tego tylko punktu widzenia, dochodzi się do wniosku, że najlepsze wyniki osiągnęły: Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych w Polsce (100% członków płacących); „Praca Polska” (83%); Chrześcijański Niemiecki Związek Zawodowy w Polsce (100%) i Związek Zawodowy „Hirsch Dunczker” (100%). Stan taki wynika jednak albo z metod organizacyjnych, albo drogą zaliczania wpływów różnych na poczet wkładek. Osiągnięta tą ostatnią drogą liczba członków jest fikcyjna.

Stan liczebny członków w Zjednoczeniu Zawodowym Polskiem w obecnym sprawozdaniu spadł o 8,3%, do czego w głównej mierze przyczynił się brak odpowiedzi na ankietę w roku sprawozdawczym od Związku Kolejarzy, liczącego według zeszłorocznego sprawozdania tego związku 26.412 członków płacących (ostatnio sfuzjonowanego z innymi związkami w Związku Kolejowców). W Centralach Chrześcijańskich Związków Zawodowych siła liczebna wzrosła o 8,0%.

Nowopowstałe Centralne Zrzeszenie Klasowych Związków Zawodowych obejmuje w roczniku obecnym dane dotyczące związków lub oddziałów związkowych, istniejących przynajmniej od połowy r. 1928, które bądź w całości bądź w przeważającej liczbie przystąpiły do tej Centrali, natomiast nie obejmuje szeregu związków powstałych w grudniu 1928 r., które faktyczną działalność rozpoczęły w następnym okresie sprawozdawczym.

W Zjednoczeniu Zawodowym „Praca Polska” zauważa się znaczny przyrost członków płacących. W roku 1927 liczba ich wynosiła 3.794, w roku 1928—10.951. W roku sprawozdawczym 1928 został przyłączony do tej centrali Narodowy Związek Robotniczy org. zaw. im. Ks. Stanisława Stojalskiego w Bielsku o liczbie 1229 członków płacących.

W Zrzeszeniu Wolnych Związków Zawodowych w Polsce, stosunek liczby członków płacących obniżył się o 16,5%.

Zjednoczenie Zawodowe „Praca”, powstałe po rozłamie w Z. Z. P. na podstawie nadesłanego sprawozdania w roku 1928, liczy 8.274 członków płacących.

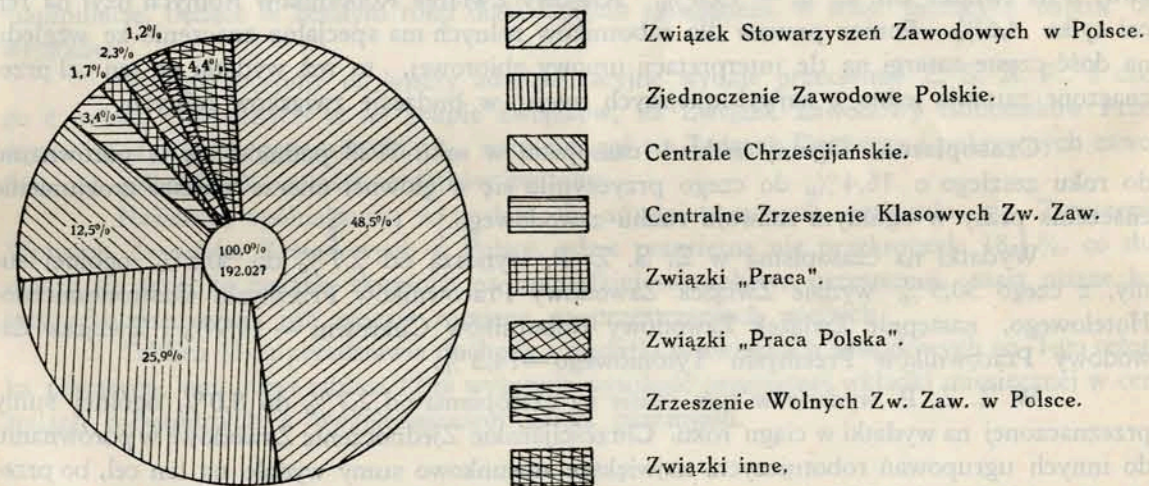
Generalna Federacja Pracy nadesłała sprawozdanie niekompletne. Nie odpowiedziały na ankietę w roku sprawozdawczym: Federacja Pracy Przemysłu Metalowego, Drzewnego, Elektrotechnicznego, Spirytusowego, Tytuniowego, Chemicznego, Górniczego i Hutniczego, jak również Federacja Pracy Kolejowców, Ekspozytura Generalnej Federacji w Gdyni (pracownicy portowi i marynarze) i Związek Pracowników Umysłowych zatrudnionych w Przemysle, Handlu i Biurowości. Stan liczebny powyższych związków Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej na podstawie informacji dostarczonej przez Wydział Centralny Federacji dla całej Rzeczypospolitej—szacuje na circa 20.000.

Rozpatrując związki pod względem ugrupowania członków z uwzględnieniem ich rodzaju zatrudnienia, Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce poza związkami robotniczymi, obejmuje również związki pracowników umysłowych i funkcjonariuszów państwowych.

Podobny stan organizacyjny znajdujemy w Centralach Chrześc. Związków Zawodowych i w Zjednoczeniu Zawodowym Polskiem. Pozostałe centrale robotnicze grupują tylko związki robotnicze.

Nakoniec zaznaczyć wypada, że Z. Z. P., poza Związkiem Robotniczo-Rzemieślniczym w Poznaniu, jak również rolniczym, grupuje w swych szeregach przeważnie związki o charakterze wieloprzemysłowym, natomiast reszta central nie pozostawia żadnych gałęzi pracy na uboczu. Zw. Stow. Zaw. w Polsce najszybciej ze wszystkich ugrupowań większych zmierzając od zatarcia charakteru dzielnicowego, to też obecnie został przekształcony na ogólnokrajową centralę. Związki chrześcijańskie do chwili obecnej mają odrębne centrale dzielnicowe. Celem gruntowniejszego uplastycznienia danych liczbowych zawartych w rozdziale niniejszym, zamieszczony został odpowiedni wykres.

Siła liczebna kierunków robotniczego ruchu zawodowego.
Effectifs des groupement du mouvement syndical ouvrier.

4) **Finanse związków robotniczych.** Ogólny stan finansowy związków zawodowych w roku 1928 znacznie się poprawił, gdyż dochody w porównaniu z rokiem zeszłym podniosły się o 21,2%, wydatki zaś o 20,8%, co jest uwidocznione na tablicy 8-mej. Wzrost ten raz jeszcze potwierdza fakt lepszej konjunktury gospodarczej, a wślad za tem i poprawę finansów organizacji w porównaniu do lat ubiegłych.

Największy wzrost dochodów wykazuje Zjedn. Zaw. „Praca Polska” (401,5%), następnie Zrzesz. Wolnych Zw. Zaw. w Polsce (135,2%), później Zw. Stow. Zaw. w Polsce (32,1%) i Z. Z. P. (15,7%).

Zmniejszenie dochodów uwidacznia się w centralach chrześcijańskich—12,9% i w znaczniejszym jeszcze stopniu w związkach luźnych, bo o 37,7%.

Wydatki w większych związkach są szczegółowo omówione w tablicy 9-ej. Tablica 10-ta zawiera dane o wydatkach na poszczególne cele w ważniejszych związkach robotniczych podług gałęzi przemysłu, i tak: grupa robotników rolnych o liczbie 136.581 członków wydała w ciągu roku 1928—1.602.737 złotych; związki górników na 45.554 czł.—580.811 złotych; związki robotników przemysłu hutniczo-metalowego na 45.175 członków—715.127 złotych; związki robotników przemysłu chemicznego na 7.118 członków—91.107 złotych; związki robotników przemysłu włókienniczego na 21.316 członków—350.310 złotych; związki

robotników przemysłu budowlanego na 16.584 członków — 242.475 zł.; związek drukarzy na 5.504 członków — 326.064 złotych i Związek Pracowników Miejskich i Użyteczności Publicznej na 17.930 członków — 549.610 złotych.

Tablica 11-ta pozwala zorientować się w dochodach i wydatkach w ciągu roku na jednego członka w ważniejszych robotniczych związkach zawodowych podług przynależności do central.

Zapomogi. Najintensywniej jest prowadzona akcja zapomogowa w Wolnych Związkach Zawodowych, co wynika z systemu gospodarczego ruchu zawodowego byłej dzielnicy pruskiej. Najwyższe jednak sumy na akcję zapomogową wydaje Klasowy Związek Drukarzy, bo aż 56,6%, z czego dla bezrobotnych — 34,8% ogólnej sumy przeznaczonej na wydatki.

Na liczbę 44 ważniejszych związków zawodowych w 21 wypadkach wydane zostało od 0,1% do 34,2% ogólnej sumy na zapomogi strajkowe.

Z porównania tablicy 10-tej z tablicą 9-tą w Roczniku za rok 1927 wynika, że działalność zapomogowa nadal się kurczy, zwłaszcza w Zjednoczeniu Zawodowym „Praca Polska”, Centralach chrześcijańskich i Związkach „Praca”.

Pomoc prawna. Największe wydatki na pomoc prawną poczyniły związki grupujące robotników rolnych, z czego na związek Z. Z. P. przypada 27,4% ogólnych wydatków, a na związek Ch. Z. Z. — 13,8%. Klasowy Związek Robotników Rolnych użył na ten cel tylko 4,6%. Pomoc prawna dla robotników rolnych ma specjalne znaczenie ze względu na dość częste zatargi na tle interpretacji umowy zbiorowej, to też wydatki na ten cel przeznaczone zajmują jedno z najwybitniejszych miejsc w budżecie związków rolnych.

Czasopisma. Ogólny nakład czasopism w roku 1928 podniósł się w porównaniu do roku zeszłego o 16,4%, do czego przyczyniło się w głównej mierze większe zrozumienie znaczenia prasy w ogólnym rozwoju ruchu zawodowego.

Wydatki na czasopisma w Z. S. Z. P. wynoszą od 2,7% do 30,5% ogólnej sumy, z czego 30,5% wydaje Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Gastronomiczno-Hotelowego, następnie Związek Zawodowy Robotników Cukrowni — 14,9% i Związek Zawodowy Pracowników Przemysłu Tytoniowego — 14,3%.

W Z. Z. P. wydano w tym czasie na czasopisma od 2,7% do 8,0% ogólnej sumy przeznaczonej na wydatki w ciągu roku. Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe w porównaniu do innych ugrupowań robotniczych, największe stosunkowo sumy wydało na ten cel, bo przeciętnie od 1,9% do 75,5%, z czego na Chrześcijański Związek Zawodowy Służby Domowej przypada 75,5%. Centralne Zrzeszenie Klasowych Związków Zawodowych posiadało w r. 1928 tylko jedno pismo, wydawane przez Związek Zawodowy Dozorców Domowych i Służby Domowej, na co przeznaczono sumą 9,8% ogólnych wydatków.

Z luźnych związków najwybitniejszą akcją w tym kierunku wyróżnia się Chrześcijański Niemiecki Związek Zawodowy w Polsce (10,7%),

Ogółem związki robotnicze, które odpowiedziały na ankietę, wydały:

	Czasopism	37 zeszytów	372 egzemplarzy	4.190.814
w tem	Z. S. Z. P.	21	221	3.753.500
	Z. Z. P.	3	38	534.000
	Chrz. Z. Z.	4	75	379.350
	C. Z. K. Z. Z.	1	8	24.500
	„Praca Polska”	2	6	47.400
	Zw. luźne	6	24	252.064

Wydatki na cele kulturalno-oświatowe. Pod tą pozycją na pierwszym miejscu można postawić Związek Zawodowy Robotników i Robotnic Przemysłu Wstążkowego i pokrewnych zawodów, gdyż, jak widać z tablicy 9-tej, wydatki tego związku na cel powyższy

przeznaczone, sięgają 26,4% ogólnej sumy wydatków, co się zaś tyczy pozostałych, to na 45 związków większych, tylko 25 uwzględniło tę potrzebę i to w wysokości od 0,1% do 26,4%. Zjawisko to nie uległo wielkim zmianom w stosunku do roku zeszłego.

Propaganda. Na propagandę w roku 1928 największą stosunkowo sumę wyłożył Związek Zawodowy Robotników Budowlanych (Z. S. Z. P.), bo aż 34,9% ogólnej sumy; wślad zatem postępuje Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Chemicznego (Z. S. Z. P.) — 22,4% i Związek Zawodowy Automobilistów (Z. S. Z. P.) — 20,4%. Na pozostałe 45 związków większych 33 związki wydały na ten cel przeciętnie od 0,7% do 34,9% ogólnej sumy. W roku sprawozdawczym stosunek ten niewielkiej uległ zmianie w porównaniu do roku 1927.

Wydatki administracyjne. Zanim przejdziemy do omówienia niniejszej pozycji, należy w skróceniu określić jej budowę. Wydatki w tej rubryce zamieszczone zależą w pierwszym rzędzie od rozbudowy terytorjalnej związku (liczba oddziałów, ich przeciętna liczebność), a rozbudowa terytorjalna do rozmieszczenia terytorjalnego zakładów danej gałęzi pracy. Ponadto trzeba brać pod uwagę organizację związku (centralizacja, czy autonomia oddziałów) i zasady księgowania (całość wpływów, czy po odliczeniu udziału oddziałów).

W sprawozdaniach, które zostały nadesłane w roku bieżącym, niektóre związki księgują całość, umieszczając sumy przekazane oddziałom w rubryce „inne cele”. Tego rodzaju manipulacje, będące w zeszłym roku dość częstym zjawiskiem, w roku bieżącym należą do wyjątków.

Największe sumy na koszty administracyjne wydaje przeciętnie Z. S. Z. P., z czego z pośród zrzeszonych w tej grupie związków, na Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Spożywczego przypada 88,4%, najmniej zaś na Związek Drukarzy i pokrewnych zawodów, bo tylko 5,5% całości wydatków związku.

Najniższą ogólną sumą w wydatkach administracyjnych wykazało się Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych w Polsce, gdzie przeciętna nie przekroczyła 18,1%, co tłumaczy się tem, że związki skupione na niewielkiej stosunkowo przestrzeni, mają niższe koszty administracyjne, niż związki rozsiane na przestrzeniach wielkich.

Tablica 11-ta przedstawia dochody i wydatki w związkach zawodowych na 1-go członka płacącego, natomiast tablica 12-ta wykazuje wysokość przeciętnej wkładki miesięcznej w centralach robotniczych z uwzględnieniem gałęzi przemysłu.

Tablica 5.

ROBOTNICZE ZWIĄZKI
Liczba związków,
SYNDICATS PROFESSIONNELS
Nombre de syndicats, de

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba związków w r. 1927 Nombre de syndicats en 1927	1928				Liczba zarejestr. członków w 1928 r. Nombre de membres en registrés en 1928.					
			Związków Nombre de syndicats	Sekretariatów okręgow. Nombre de secrétariats régionaux	Oddziałów miejscowych Nombre de sections locales	Stan na 1 stycznia État au 1-er janvier	Przystąpiło Ont adhéré	Wystąpiło On cessé d'être membres	Ostatecznie przybyło (+) lub ubyło (-) Accroissement (+) ou diminution (-) définitifs	Stan na 31 grudnia État au 31 décembre	w ciągu roku au cours de l'année	
											7	8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1—18	Ogółem . . .	161	145	227	2320	483765	175943	119774	+56169	539934		
1	Rolnictwo i leśnictwo .	6	5	75	139	209808	46885	44786	+ 2099	211907		
2—12	Przemysł	107	102	126	1928	212726	107535	61448	+46087	253813		
2	Przemysł górniczy . . .	6	4	16	384	48905	2493	5291	—2798	46107		
3	„ hutn.-metalowy	10	13	33	149	33280	37630	18683	+18947	52227		
4	„ chem. miner. i papierniczy . . .	13	6	8	88	4930	5027	1628	+ 3399	8329		
5	„ włókienniczy . . .	10	10	10	58	43651	13009	6953	+ 6056	49707		
6	„ skórzany . . .	6	3	1	149	5224	684	20	+ 664	5888		
7	„ odzieżowy . . .	7	5	1	215	15899	1919	2178	— 259	15640		
8	„ spożywczy . . .	18	16	15	177	12868	8314	3452	+ 4862	17730		
9	„ drzewny . . .	7	4	5	169	3707	1028	44	+ 984	4691		
10	„ budowlany . . .	19	16	14	232	13776	21112	15859	+ 5253	19029		
11	„ graficzny . . .	7	6	9	42	6198	1675	635	+ 1040	7238		
12	Różne gałęzie przemysłu	4	19	14	265	24288	14644	6705	+ 7939	32227		
3—17	Świadczenia usług . .	31	19	18	183	57626	13968	12794	+ 1174	58800		
13	Zakłady miejskie i użyteczności publicznej . .	6	1	7	62	22786	6633	9945	— 3312	19470		
14	Dozorców domowych . .	10	8	5	52	20236	1643	2118	— 475	19761		
15	Zakłady gastronom.-hotel.	6	3	5	52	1529	4409	72	+ 4337	5866		
16	Zakłady fryzjerskie . . .	3	1	1	—	18	60	30	+ 30	48		
17	Służba domowa	6	6	—	17	13061	1223	629	+ 594	13655		
18	Transport: handel, robotnicy niewykwalifikowani i t. d.	17	19	8	70	3605	7555	746	+ 6809	10414		

ZKI ZAWODOWE.

oddziałów i członków.

SECTIONNELS OUVRIERS.

sections et de membres.

Tableau 5.

(Voir page 70).

1926—1928.

L. p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba członków płacących w roku Nombre de membres payants					Stosunek % członków płacących do zarejestrowanych Pourcentage du nombre de membres enregistrés et payants	SPÉCIFICATION	Nr.		
		1928	Zmiany w r. 1928 w porównaniu z 1927 r. % Changements survenus en 1928 en comparaison de 1927 en p. c.	1927	Zmiany w r. 1927 w porównaniu z 1926 r. % Changements survenus en 1927 en comparaison de 1926 en p. c.	1926				w ciągu roku au cours de l'année	
										1928	1927
11	12	13	14	15	16	17	18				
	T o t a l	382025	— 1,5	387702	+ 5,5	367595	70,8	67,3	1—18		
	Agriculture et sylviculture.	136581	— 15,8	162273	+ 2,5	158307	64,4	69,8	1		
	Industrie	192027	+ 8,0	177735	+ 11,3	159733	75,7	68,4			
	Mines.	45554	+ 2,7	44374	+ 8,6	40877	98,8	85,6	2		
	Industrie métallurgique.	45175	+ 43,5	31478	+ 36,1	22732	86,5	75,7	3		
	„ minér. chimique et du papier	7118	— 55,2	15873	— 0,1	15885	85,5	84,5	4		
	„ textile.	21316	+ 13,0	18865	— 35,3	29177	42,9	47,5	5		
	„ des cuirs et des peaux	5888	— 14,0	6844	+ 85,6	3688	100,0	52,1	6		
	„ du vêtement.	9574	+ 2,1	9373	+ 112,6	4408	61,2	56,6	7		
	„ de l'alimentation.	15384	+ 12,7	13647	+ 19,6	11407	86,8	80,2	8		
	„ du bois.	4553	+ 0,7	4521	+ 39,1	3250	97,1	45,2	9		
	„ du bâtiment.	16584	+ 20,8	13730	+ 41,8	9686	87,2	89,9	10		
	„ polygraphique.	5959	+ 19,7	4979	+ 21,6	4093	82,3	77,4	11		
	Diverses branches d'industrie	14922	+ 6,2	14051	— 1,1	14590	46,3	47,7	12		
	Service	44989	+ 10,5	40708	— 5,3	43005	76,5	56,2	13—17		
	Etablissement municipaux et d'utilité publique.	17930	— 6,4	19155	+ 28,8	14873	92,1	67,3	13		
	Concierges de maisons.	12303	+ 16,0	10602	— 37,7	17004	62,3	48,1	14		
	Restaurants et hôtels.	5810	+277,8	1538	— 21,2	1951	99,0	24,6	15		
	Salons de coiffure.	26	— 96,1	670	+ 59,5	420	54,2	67,7	16		
	Services domestiques.	8920	+ 2,0	8743	— 0,2	8757	65,3	59,9	17		
	Transport, kommerse. ouvriers non-qualifiés: etc.	8428	+ 20,6	6986	+ 6,7	6550	80,9	61,9	18		

Tablica 6.

Porównanie zmian
Comparaison des changements dans

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba sekret. okręgowych Nombre de secrétariats régionaux	Liczba oddziałów Nombre de sections locales	Liczba członków zarejestrowanych Nombre de membres enregistrés					Stan na 31.XII. 1928 État au 31.XII. 1928
			Stan na 1.I. 1928	Przybyło Ont adhère	Ubyło On cesse d'être membres	Ostatecznie przybyło (+) Ostatecznie ubyło (-) Accroissement ou dimi- nut. (+) définitifs (-)	Stan na 31.XII. 1928	
			w ciągu roku au cours de l'année					
1	2	3	4	5	6	7	8	
I. Związek Stowarzyszeń Zawodowych								
1) Związek Zawod. Robotników Roln.	4	62	44.602	24.596	29.474	-4.878	39.724	
2) Centralny Związek Górników	7	149	18.296	—	231	- 231	18.065	
3) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Metalowego.	8	95	14.453	23.221	16.624	+6.767	21.391	
4) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Chemicznego	4	66	3.640	3.515	785	+2.730	6.370	
5) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Włókienniczego	—	37	18.016	8.163	5.405	+2.758	20.774	
6) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Skórzanego	—	149	5.144	654	—	+ 654	5.798	
7) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Odzieżowego	—	209	15.063	1.091	1.846	- 755	14.308	
8) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Spożywczego	7	112	6.426	3.283	1.800	+1.483	7.909	
9) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Drzewnego	3	167	3.419	810	—	+ 810	4.229	
10) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Budowlanego	5	131	4.991	12.217	10.025	+2.192	7.183	
11) Związek drukarzy i pokrewnych zawodów	—	14	3.948	1.143	530	+ 613	4.561	
12) Związek Pracowników Instytucji Użyteczności Publicznej	7	62	22.782	6.633	9.945	-3.312	19.470	
13) Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych R. P.	9	129	61.894	3.926	6.411	-2.485	59.409	
14) Związek Zawodowy Transportowców R. P.	1	44	—	4.711	—	+4.711	4.711	
15) Związek Zawod. Pracowników Przemysłu Gastronomiczno-Hotelowego.	4	49	1.239	4.376	63	+4.313	5.552	
16) Związek Zawod. Pracowników Przemysłu Tytoniowego	3	13	3.655	2.930	1.431	+1.499	5.154	
17) Związek Zawod. Robotników Cukrowni	—	47	2.379	202	206	- 4	2.375	
18) Związek Zawodowy Automobilistów	1	19	1.600	456	606	- 150	1.450	
19) Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Szklanego	1	18	610	1.214	459	+ 755	1.365	
20) Związek Zawodowy Kapeluszników	—	6	685	738	319	+ 419	1.104	
II. Zjednoczenie Zawodowe Polskie.								
1) Związek Robotników Rolnych i Lesnych	49	5	140.427	14.994	15.303	- 309	140.118	
2) Związek Górników	6	187	25.552	924	4.928	-4.004	21.548	
3) Związek Metalowców, Hutników i pokrewnych zawodów	11	—	11.916	5.523	1.189	+4.334	16.250	
4) Związek Pracowników Budowlanych	7	94	6.392	5.998	5.317	+ 681	7.073	
5) Związek Robotniczo-Rzemieślniczy	8	166	19.202	6.971	4.708	+2.263	21.465	

Tableau 6.

(Voir page 71).

w większych związkach.
les syndicats de plus grande importance.

Rok 1926—1928.

1928	Zmiany w porównaniu z rok. poprzednim Changements en comparaison de l'année précédente	1927	Zmiany w porównaniu z rok. poprzednim Changements en comparaison de l'année précédente	1926	Stosunek procentowy liczby członków płacących do zarejestrowanych Le pourcentage des membres payants et enregistrés		SPÉCIFICATION
					1928	1927	
					9	10	
I. Union des Syndicats Professionnels.							
39.724	- 30,1	56.819	- 0,2	56.956	100,0	76,1	1) Syndicat profes. des Ouvriers agricoles.
18.065	+ 22,7	14.721	+ 34,6	11.182	100,0	80,5	2) Syndicat central des mineurs.
17.133	+ 37,5	12.453	+ 70,1	7.319	80,0	85,2	3) Syndicat profes. des Ouvriers de l'industrie des métallurg.
5.703	+ 89,2	3.013	- 3,9	3.134	89,5	82,8	4) Syndicat profes. des Ouvriers de l'industrie chimique.
11.508	- 7,6	12.446	- 19,7	15.495	55,3	69,1	5) Syndicat profes. des Ouvriers de l'industrie textile.
5.798	+ 12,7	5.144	+ 67,7	3.067	100,0	49,8	6) Syndicat profes. des Ouvriers des peaux et cuirs.
9.070	+ 5,2	8.620	+170,6	3.185	63,3	57,2	7) Syndicat profes. des Ouvriers de l'industrie du vêtement.
7.909	+ 23,0	6.426	+ 48,4	4.330	100,0	100,0	8) Syndicat profes. des Ouvriers de l'industrie l'alimentation.
4.226	+ 25,4	3.369	+ 41,6	2.379	99,9	39,3	9) Syndicat profes. des Ouvriers de l'industrie du bois.
5.326	+ 6,7	4.991	+ 88,3	2.650	74,1	100,0	10) Syndicat profes. des Ouvriers de l'industrie du bâtiment.
4.264	+ 20,0	3.551	+ 5,9	3.354	93,4	89,9	11) Syndicat des imprimeurs et de profes. simil.
17.930	+ 22,8	14.595	+ 16,7	12.509	92,0	64,1	12) Syndicat des Travailleurs d'institutions d'utilité publique.
59.409	- 4,1	61.894	- 6,8	66.372	100,0	100,0	13) Syndicat profes. des Travailleurs de Chemins de Fer.
4.702	—	—	—	—	99,8	—	14) Syndicat profes. de Transport.
5.552	+348,1	1.239	—	—	100,0	100,0	15) Syndicat profes. des Travailleurs de Gastronomie et des Hôtels.
3.482	+101,6	1.727	+ 57,2	1.098	67,5	47,2	16) Syndicat profes. des Travailleurs de l'Industrie du Tabac.
1.914	+ 1,4	1.886	+ 60,7	1.173	80,5	79,2	17) Syndicat profes. des Ouvriers des Sucrieries.
275	—	—	—	519	18,9	—	18) Syndicat profes. des Automobilistes.
897	+ 47,0	610	- 47,8	1.167	65,7	100,0	19) Syndicat profes. des Ouvriers de l'Industrie verrière.
355	+ 74,8	203	+ 19,4	170	32,1	29,6	20) Syndicat profes. des Chapeliers.
II. Union Syndicale Polonaise.							
72.204	- 19,4	89.570	+ 6,9	83.764	51,5	63,8	1) Syndicat des Ouvriers agric. et forestiers.
20.995	- 6,5	22.431	+ 4,1	23.384	97,4	87,8	2) Syndicat des mineurs.
15.083	+ 88,7	7.992	+ 37,1	5.780	92,8	66,5	3) Syndicat profes. des métallurgistes.
7.073	+ 24,7	5.668	+ 32,3	4.287	100,0	88,7	4) Syndicat des Travailleurs du Bâtiment.
7.896	+ 4,6	7.546	+ 1,5	7.431	36,7	39,3	5) Syndicat des Ouvriers et des Artisans

Tablica 6. (ciąg dalszy)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba sekret. okręgowych Nombre de secrétaires régionaux	Liczba oddziałów Nombre de sections locales	Liczba członków zarejestrowanych Nombre de membres enregistrés				
			Stan na 1.I 1928	Przybyło Ont adhére	Ubyło On cesse d'être membres	Ostatecznie przybyło (+) ubyło (-) Accroissement ou dimi- nut. (+) définitifs (-)	Stan na 31.XII. 1928
			État au 1.I. 1928	w ciągu roku au cours de l'année			État au 31.XII. 1928
1	2	3	4	5	6	7	8
III. Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe.							
1) Chrześc. Związek Zawod. Robotników Rolnych	10	—	15.152	1.295	—	+1.295	16.447
2) Związek Zawod. Robotników Przemysłu Włóknistego	7	11	18.043	846	126	+ 720	18.763
3) Związek Robotników Przemysłu Metalowego (w kartelach)	—	13	5.312	445	183	+ 262	5.574
4) Związek Robotników Przemysłu Chemicznego, Mineralnego i Papierniczego (w kartelach)	—	7	1.865	496	235	+ 261	2.216
5) Chrześc. Związek Zawod. Służby Domowej	—	16	7.998	370	466	— 96	8.262
6) Związek Zawodowy Dozorców Domowych	—	21	7.238	707	142	+ 565	7.803
IV. Centralne Zrzeszenie Klas. Związków Zawodowych.							
1) Związek Zawod. Dozorców Domow. i Służby Domowej R. P.	2	31	11.846	640	1.760	—1.120	10.726
2) Związek Zawod. Robotników Budowlanych R. P.	—	—	—	2.118	—	+ 2.118	2.118
3) Związek Zawod. Metalowców Rzeczypospolitej Polskiej	—	—	—	4.800	—	+ 4.800	4.800
4) Centralny Związek Zawodowy Polski (Katowice)	1	42	—	4.360	—	+ 4.360	4.360
V. Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych.							
1) Niemiecki Związek Metalowców	5	8	2.540	825	400	+ 425	2.965
2) Niemiecki Związek Górników	1	32	2.055	1.083	83	+ 1.000	3.055
VI. Zjednoczenie Zawodowe „Praca”.							
1) Związek Zawodowy Polskich Robotników Rolnych i Leśnych	8	71	9.500	5.987	—	+ 5.987	15.487
VII. Zjednoczenie Zawodowe „Praca Polska”.							
1) Związek Zawodowy Metalowców	4	16	1.288	2.290	48	+ 2.242	3.530
2) Związek Zawodowy Górników	2	16	3.002	486	49	+ 437	3.439
3) Związek Zawodowy Przemysłu Włókienniczego	—	4	1.621	1.380	167	+ 1.213	2.834
VIII.							
Chrześc. Niemiecki Związek Zawodowy w Polsce	4	56	4.804	3.047	1.983	+ 1.064	5.868
Związek Zawod. Metalowców „Hirsch Duncker”	2	19	2.101	320	477	— 157	1.944
Związek Zawod. Robotn. i Robotnic Przemysłu Wstążkowego i Pokrewnych Zawodów	—	2	2.101	1.072	—	+ 1.072	3.173
Stowarzyszenie Sług Katolickich „Św. Zyty”	—	—	3.200	150	9	+ 141	3.341

(Suivre) Tableau 6.

Liczba członków płacących Nombre de membres payants					Stosunek procentowy liczby członków płacących do zarejestrowanych Le pourcentage des membres payants et enregistrés		SPÉCIFICATION
1928	Zmiany w porównaniu z rok. poprzednim Changements en comparaison de l'année précédente	1927	Zmiany w porównaniu z rok. poprzednim Changements en comparaison de l'année précédente	1926	1928	1927	
16.447	+ 8,5	15.152	— 11,3	17.078	100,0	100,0	III. Union Syndicale Chrétienne.
3.758	+ 17,1	3.208	— 71,5	11.253	20,0	17,8	1) Syndicat profes. chrétien des Ouvriers agricoles.
3.134	— 22,0	4.017	+ 7,4	3.739	56,2	60,1	2) Syndicat profes. des Ouvriers de l'Industrie textile.
1.586	— 71,6	5.581	+ 29,2	4.320	71,5	81,1	3) Syndicat des Ouvriers de l'Industrie de métaux (en cartels).
5.988	—	—	—	5.644	72,4	—	4) Syndicat des Ouvriers de l'Industrie chim., min. et du papier (en cartels)
4.804	+ 54,2	3.115	— 32,8	4.631	61,5	43,0	5) Syndicat chrétien polonaise des domestique.
—	—	—	—	—	—	—	6) Syndicat profess. des Concierges.
—	—	—	—	—	—	—	IV. Union centrale des Syndicats profes.
6.790	+ 41,6	4.794	— 50,2	9.797	63,3	40,4	1) Syndicat profes. des Concierges et de Domestiques.
2.118	—	—	—	—	100,0	—	2) Syndicat profes. des Ouvriers du bâtiment.
3.400	—	—	—	—	70,8	—	3) Syndicat profes. des Métallurgistes.
820	—	—	—	—	18,8	—	4) Syndicat centr. profes. de Pologne (Katowice).
—	—	—	—	—	—	—	V. Union des Syndicats libres en Pologne.
2.965	+ 16,7	2.540	+ 10,4	2.300	100,0	100,0	1) Synd. allemand. des Métallurgistes.
3.055	+ 66,2	1.838	+ 11,3	1.650	100,0	89,4	2) Synd. allemand. des Mineurs.
—	—	—	—	—	—	—	VI. Syndicats „Praca” (Travail).
8.146	—	—	—	—	52,5	—	1) Synd. profes. des Ouvriers agric. et forestiers.
—	—	—	—	—	—	—	VII. Syndicats „Praca Polska” (Travail Polonaise).
3.530	+ 448,9	643	—	—	100,0	49,9	1) Synd. profes. des Métallurgistes.
3.439	+ 200,0	1.146	+ 17,0	979	100,0	38,1	2) Synd. profes. des Mineurs.
649	— 60,0	1.621	+ 70,2	952	22,9	100,0	3) Synd. profes. des Travailleurs de l'Industrie textile.
—	—	—	—	—	—	—	VIII.
5.868	+ 22,1	4.804	— 7,6	5.195	100,0	100,0	Synd. chrétien allemand. profes. en Pologne.
1.944	— 7,5	2.101	— 15,5	2.486	100,0	100,0	Synd. profes. des Métallurgistes „Hirsch. Duncker”.
3.173	+ 51,0	2.101	+ 191,8	720	100,0	100,0	Synd. profes. des Trav. et Trav. de l'Industrie de rubans et des profes. similaires.
1.539	+ 7,1	1.436	— 7,9	1.559	46,0	44,8	Union des Domestiques Catholiques de „St. Zyta”.

Tablica 9. d. c.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Wydatki ogółem Total des dépenses	Wyszczególnienie wydatków						Pomoc prawna Aide juridique
			Zapomogi — Allocations						
			Ogółem Total	W tem — y compris					
				Strajkowe De grève	Dla bezrobotnych De chômage	Chorobowe, wypadkowe i t. p. De maladie en cas d'accidents etc.	Pośrednictwo pracy Placement		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
13) Zw. Zaw. Prac. Kolejowych ... Synd. profes. des Trav. de Chemins de Fer	59.409	2.138.221	249.403	—	—	249.403	—	21.884	
		100,0	11,7			11,7		1,0	
14) Zw. Zaw. Transportowców ... Synd. profes. de Transport	4.702	28.768	7.980	704	—	7.276	—	—	
		100,0	27,7	2,4		25,3			
15) Zw. Zaw. Prac. Przem. Gastronomiczno-Hotel. ... Synd. profes. des Trav. de Gastronomie et des Hôtels	5.552	15.894	—	—	—	—	—	400	
		100,0						2,5	
16) Zw. Zaw. Prac. Przem. Tytoniowego ... Synd. profes. de l'Industrie du Tabac	3.482	37.479	3.747	—	—	3.747	—	—	
		100,0	10,0			10,0			
17) Zw. Zaw. Rob. Cukrowni ... Synd. profes. des Ouvriers des Sucreries	1.914	36.152	771	—	771	—	—	—	
		100,0	2,1		2,1				
18) Zw. Zaw. Automobilistów ... Synd. profes. des Automobilistes	275	9.716	200	200	—	—	—	—	
		100,0	2,1	2,1					
19) Zw. Zaw. Rob. Przem. Szklanego ... Synd. profes. des Ouvr. de l'Ind. verrière	897	25.039	7.479	5.827	1.612	40	260	644	
		100,0	29,9	23,3	6,4	0,3	1,0	2,6	
20) Zw. Zaw. Kapeluszników ... Synd. profes. des Chapeliers	355	4.811	536	60	205	271	—	—	
		100,0	11,1	1,2	4,3	5,6			
II. Zjednoczenie Zawodowe Polskie ... Union Syndical polonaise	123.408	1.112.844							
1) Zw. Rob. Rolnych i Leśnych ... Synd. des Ouvr. agric. et forestiers	72.204	515.342	15.015	—	4.615	10.400	—	141.022	
		100,0	2,9		0,9	2,0		27,4	
2) Zw. Górników ... Synd. des Mineurs	20.995	193.545	16.474	—	7.852	8.622	—	27.834	
		100,0	8,5		4,1	4,4		14,3	
3) Zw. Metalowców, Hutników i pokr. zawodów ... Synd. des Métallurgistes et des similaires	15.083	145.414	4.588	104	1.441	3.042	1.233	34.780	
		100,0	3,2	0,1	1,0	2,1	0,9	23,9	
4) Zw. Prac. Budowlanych ... Synd. des Trav. du bâtiment	7.073	133.806	11.659	10.214	—	1.445	3.839	8.390	
		100,0	8,7	7,6		1,1	2,9	6,3	
5) Zw. Robotniczo-Rzemieślniczy ... Synd. des Ouvriers et des Artisans	7.896	123.616	1.137	421	716	—	—	42.783	
		100,0	0,9	0,3	0,6			34,6	
III. Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe ... Union Syndicale chrétienne	59.616	339.091							
1) Chrześc. Zw. Zaw. Robotników Rolnych ... Synd. profes. chrétien des Ouvr. agricoles	16.447	85.670	1.685	—	1.685	—	3.108	11.860	
		100,0	2,0		2,0		3,6	13,8	

Souivre Tableau 9.

Spécification des dépenses														
Czasopismo Périodique	Cele kulturalno-oświatowe Cours, bibliothèques, enseignement etc.	Domy wypoczynkowe Maisons de loisirs	Budowa (kupno) własnych domów Construction (achat) de maisons	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja Administration			Wkł. do centrali Cotisations versées aux centrales	Inne cele Autres buts	Przeciętnie na 1 członka En moyenne par membre			
						Ogółem Total	Personel biura zarządu Personnel du bureau général	Wydatki biurowe i administracyjne Frais de bureau et d'administration						
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
146.339	95.707	571.689	430.444	151.805	9.481	108.031	87.433	20.598	25.853	327.585	35,99			
6,8	4,5	26,7	20,1	7,1	0,4	5,1	4,1	1,0	1,2	15,4				
3.418	—	—	—	—	—	10.472	—	—	820	6.078	6,11			
11,9						36,4			2,9	21,1				
4.849	1.200	—	—	500	1.205	5.800	3.600	2.200	1.200	7.130	2,86			
30,5	7,5			3,2	7,6	36,5	22,7	13,8	7,6	4,6				
5.385	—	—	—	4.031	4.869	16.703	12.048	4.655	2.417	326	10,76			
14,3				10,8	13,0	44,6	32,1	12,5	6,4	0,9				
5.383	—	—	—	—	8.017	19.685	12.621	7.064	—	2.295	18,88			
14,9					22,2	44,5	35,0	9,5		6,3				
—	—	—	—	1.986	744	2.355	814	1.541	150	4.280	35,33			
				20,4	7,7	24,2	8,4	15,8	1,5	44,1				
—	216	—	—	2.850	3.240	10.350	7.968	2.382	—	—	27,91			
	0,9			11,4	12,9	41,3	31,8	9,5						
—	30	—	—	529	450	2.326	500	1.826	171	1.919	13,55			
	0,6			11,1	9,4	48,3	10,4	37,9	3,6	39,9				
29.427	34.267	—	—	45.770	—	197.581	53.326	144.255	18.244	34.016	7,13			
5,7	6,6			8,9		38,3	10,3	28,0	3,6	6,6				
15.390	1.856	—	—	18.960	8.315	59.450	43.207	16.243	9.231	36.036	9,21			
8,0	1,0			9,8	4,3	30,7	22,3	8,4	4,8	18,6				
7.342	5.156	—	—	7.050	3.739	68.339	30.474	37.865	9.469	3.717	9,64			
5,0	3,5			4,8	2,6	47,0	21,0	26,0	6,5	2,6				
6.928	2.777	—	—	16.658	2.035	55.854	32.636	23.218	373	25.239	18,91			
5,2	2,1			12,4	1,5	41,7	24,4	17,3	0,3	18,9				
3.336	3.494	5.049	—	7.703	10.073	29.987	16.364	13.623	2.341	17.713	15,65			
2,7	2,8	4,1		6,2	8,1	24,3	13,2	11,1	1,9	14,4				
1.620	5.230	—	—	4.500	7.820	10.606	7.350	3.256	—	39.241	5,20			
1,9	6,1			5,3	9,1	12,4	8,6	3,8		45,8				

Tablica 9. d. c.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Wydatki ogółem Total des dépenses	Wyszczególnienie wydatków						
			Zapomogi — Allocations						
			Ogółem Total	Strajkowe De grève	Dla bezrobotnych De chômage	Chorobowe, wypad- kowe i t. p. De maladie en cas d'accidents etc.	Pośrednictwo pracy Placement	Pomoc prawna Aide juridique	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
2) Zw. Zaw. Rob. Przem. Włóknistego Synd. prof. des Ouvr. de l'Ind. textile	3.758	841 100,0	288 34,2	288 34,2	—	—	—	—	—
3) Zw. Rob. Przem. Metalowego (w kartelach) Synd. des Ouvr. de l'Industrie des Métaux (en cartels)	3.134	—	—	—	—	—	—	—	—
4) Zw. Robotn. Przem. Chem., Mineralnego i Papierniczego (w kartelach) Synd. des Ouvr. de l'Ind. chim., min. et du papier (en cartels)	1.586	—	—	—	—	—	—	—	—
5) Chrześ. Zw. Zawod. Służby Domowej Synd. chrétien polonais des Domestiques	5.988	4.051 100,0	—	—	—	—	—	—	—
6) Zw. Zaw. Dozorców Domowych Synd. prof. des Concierges	4.804	13.391 100,0	—	—	—	—	—	—	—
IV. Centralne Zrzeszenie Klas. Zawodowych Union centrale des Syndicats professionnels	16.380	64.546							
1) Zw. Zaw. Dozorców Dom. i Służby Domowej Synd. prof. des Concierges et des Domestiques	6.790	13.495 100,0	4.200 31,1	—	—	4.200 31,1	—	1.480 11,0	—
2) Zw. Zaw. Robotników Budowlanych Synd. prof. des Ouvr. du bâtiment	2.118	10.757 100,0	—	—	—	—	—	—	—
3) Zw. Zaw. Metalowców Synd. prof. des Métallurgistes	3.400	19.540 100,0	936 4,8	—	936 4,8	—	—	150 0,8	—
4) Centralny Zw. Zaw. Polski (Katowice) Synd. centr. prof. de Pologne (Katowice)	820	6.361 100,0	162 2,5	—	—	162 2,5	—	180 2,8	—
V. Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych Union des Syndicats libres en Pologne	6.020	245.763							
1) Niemiecki Zw. Metalowców Synd. allemand des Métallurgistes	2.965	124.293 100,0	86.638 69,7	500 0,4	63.416 51,0	22.722 18,3	108 0,1	2.273 1,8	—
2) Niemiecki Związek Górników Synd. allemand des Mineurs	3.055	121.470 100,0	57.173 47,1	1.878 1,5	21.879 18,0	33.417 27,6	2.000 1,6	8.000 6,6	—

Souivre Tableau 9.

Spécification des dépenses											
Czasopismo Périodique	Cele kulturalno-oświatowe Cours, bibliothèques, enseignement etc.	Domy wypoczynkowe Maisons de loisirs	Budowa (kupno) własnych domów Construction (achat) de maisons	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja Administration			Wkłady do centrali Cotisations versées aux centrales	Inne cele Autres buts	Przeciętnie na 1 członka En moyenne par membre
						Ogółem Total	Personel biura zarządu Personnel, du bureau général	Wydatki biurowe i administracyjne Frais de bureau et d'administration			
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
—	—	—	—	—	373 44,4	180 21,4	—	180 31,4	—	—	0,22
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3.057 75,5	—	—	—	—	209 5,2	85 2,1	—	85 2,1	700 17,2	—	0,67
1.570 11,7	375 2,8	—	—	—	832 6,2	7.428 55,5	3.713 27,7	3.715 27,8	3.185 23,8	—	2,78
1.320 9,8	150 1,1	—	—	120 0,9	175 1,3	5.450 40,4	3.600 26,7	1.850 13,7	600 4,4	—	1,98
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,07
—	—	—	—	302 1,5	417 2,1	16.535 84,6	1.680 8,6	14.855 76,0	1.000 5,2	200 1,0	5,74
—	—	—	—	722 11,4	449 7,1	4.847 76,2	3.819 60,0	1.028 16,2	—	—	7,75
—	5.872 4,7	—	—	810 0,7	1.032 0,8	25.560 20,6	18.460 14,7	7.100 5,9	2.000 1,6	—	41,92
—	8.677 7,1	—	—	5.080 4,2	8.000 6,6	19.001 15,6	12.001 9,9	7.000 5,7	10.000 8,3	3.539 2,9	39,82

Taablica 9. d. c.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Wydatki ogółem Total des dépenses	Wyszczególnienie wydatków Zapomogi — Allocations					Pomoc prawna Aide juridique
			W tem — y compris					
			O g ó l e m T o t a l	Strajkowe De grève	Dla bezrobotnych De chômage	Chorobowe, wypad- kowe i t. p. De maladie en cas d'accidents etc.	Posrednictwo pracy Placement	
VI. Związki „Praca” Syndicats „Praca” (Travail)	8.274	75.842						
1) Zw. Zaw. Polskich Rob. Rol- nych i Leśnych Synd. profes. des Ouvriers agri- coles et forest.	8.146	72.369	—	—	—	—	—	—
VII. Związki „Praca Polska” Syndicats „Praca Polska” (Travail polonais)	10.951	84.745						
1) Zw. Zaw. Metalowców Synd. professionnel. des Métal- lurgistes	3.530	16.585 100,0	—	—	—	—	—	—
2) Zw. Zaw. Górników Synd. profes. des Mineurs	3.439	16.606 100,0	—	—	—	—	—	—
3) Zw. Zaw. Prac. Przem. Włó- kienniczego Synd. profes. des Travailleurs de l'Industrie textile	649	34.710 100,0	—	—	—	805 2,3	128 0,4	—
VIII.								
Chrześć. Niemiecki Zw. Zawod. w Polsce Synd. chrétien allemand profes. en Pologne	5.868	171.245 100,0	37.238 21,7	432 0,3	9.643 5,6	27.162 15,8	736 0,4	6.576 3,8
Zw. Zawod. Metalowców „Hirsch Duncker” Synd. profes. des Mét. „Hirsch Duncker”	1.944	37.470 100,0	6.002 16,0	—	1.195 3,2	4.808 12,8	—	618 1,6
Zw. Zawod. Rob. i R-tnic Przem. Wstążkowego i pokrewnych zaw. Synd. profes. des Trav. et des Trav. de l'Industrie de Rubans et des profes. similaires	3.173	18.969 100,0	—	—	—	—	—	2.000 10,5
Stow. Siug Katolickich „Św. Zyty” Union des Domestiques catholiques de „Ste Zyta”.	1.539	9.506 100,0	—	—	—	—	—	—

Souivre Tableau 9.

Spécification des dépenses														
Czasopismo Périodique	Cele kulturalno-oświatowe Cours, bibliothèques, enseig- nement etc.	Domy wypoczynkowe Maisons de loisirs	Budowa (kupno) własnych domów Construction (achat) de maisons	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja Administration			Wkłady do centrali Cotisations versées aux centrales	Inne cele Autres buts	Przeciętnie na 1 członka En moyenne par membre			
						O g ó l e m T o t a l	Personel biura zarządu Personel, du bureau général	Wydatki biurowe i admini- stracyjne Frais de bureau et d'admini- stration						
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,88			
—	—	—	—	1.875 11,3	963 5,8	3.225 19,4	1.800 10,9	1.425 8,5	5.251 31,7	5.270 31,8	4,69			
—	—	—	—	1.382 8,2	847 5,1	4.078 24,6	1.800 10,8	2.278 13,8	5.275 31,8	5.024 30,3	4,82			
—	2.486 7,2	—	—	1.824 5,3	967 2,8	20.248 58,3	10.820 31,2	9.428 27,1	—	8.251 23,7	5,348			
18.325 10,7	12.443 7,3	—	—	12.974 7,6	8.549 5,0	69.054 40,3	49.180 28,7	19.874 11,6	—	5.351 3,2	29,18			
498 1,3	384 1,0	—	—	689 1,8	778 2,1	14.074 37,6	7.602 20,3	6.473 17,3	13.000 34,8	1.427 3,8	19,27			
—	5.000 26,4	—	—	—	1.302 6,9	10.667 56,2	6.017 31,7	4.650 24,5	—	—	5,97			
—	—	—	—	—	—	9.506 100,0	7.415 78,0	2.091 22,0	—	—	6,17			

Tablica 10.

Wydatki według przeznaczenia na robotniczych związkach
Démembrement des dépenses dans grande
W złotych i odsetkach. — En zlotys et p. c.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Wydatki ogółem Total des dépenses	Wyszczególnienie Zapomogi — allocations				
			Ogółem Total	W tem — y compris			
				Strajkowe De grève	Dla bezrobotnych De chômage	Chorobowe, wypadkowe i inne De maladie en cas d'accidents etc.	Posrednictwo pracy Placement
1	2	3	4	5	6	7	8
I. Związki robotników rolnych . . . Syndicats des ouvriers agricoles.	136.581	1.602.737					
1) Związki klasowe Syndicat socialiste.	39.724	929.115 100,0	112.755 12,2	—	29.850 3,3	82.905 8,9	—
2) Związek Z. Z. P. Syndicat de l'Union Syndicale polonaise	72.204	515.342 100,0	15.015 2,9	—	4.615 0,9	10.400 2,0	—
3) Związek Chrześcijański Syndicat chrétien.	16.447	85.670 100,0	1.685 2,0	—	1.685 2,0	—	3.108 3,6
4) Związek „Praca” Syndicat „Praca” (Travail).	8.146	72.369 100,0	—	—	—	—	—
II. Związki górników. Syndicats des mineurs.	45.554	580.811					
1) Związek klasowy Syndicat socialiste.	18.065	249.190 100,0	1.613 0,6	—	—	1.613 0,6	8.333 3,3
2) Związek Z. Z. P. Syndicat de l'Union Syndicale polonaise.	20.995	193.545 100,0	16.474 8,5	—	7.852 4,1	8.622 4,4	—
3) Związek Wolny niemiecki Syndicat libre allemand.	3.055	121.470 100,0	57.173 47,1	1.878 1,5	21.897 18,0	33.417 27,6	2.000 1,6
4) Związek „Praca Polska” Syndicat „Praca Polska” (Travail polonaise)	3.439	16.606 100,0	—	—	—	—	—
III. Związki robotn. przem. metalowego Syndicats des métallurgistes.	45.175	715.127					
1) Związek klasowy Syndicat socialiste	17.133	342.953 100,0	31.082 9,1	11.161 3,2	10.722 3,1	9.199 2,7	—
2) Związek Z. Z. P. Syndicat de l'Union Syndicale Polonaise.	15.083	145.414 100,0	4.588 3,2	104 0,1	1.441 1,0	3.042 2,1	1.233 0,9
3) Związek Centr. Zrzesz. Klas. Zw. Zaw. Union Centrale des Syndicats professionnels	3.400	19.540 100,0	936 4,8	—	936 4,8	—	—
4) Związek Wolny niemiecki Syndicat libre allemand	2.965	124.293 100,0	86.638 69,7	500 0,4	63.416 51,0	22.722 18,3	108 0,1
5) Związek „Praca Polska” Syndicat „Praca Polska” (Travail polonaise).	3.530	16.585 100,0	—	—	—	—	—
6) Związek niemiecki „Hirsch Duncker” Syndicat allemand „Hirsch Duncker”.	1.944	37.470 100,0	6.002 16,0	—	1.195 3,2	4.808 12,8	—

Tableau 10.
(Voir page 72).

poszczególne cele w ważniejszych kach zawodowych.
les syndicats ouvriers de plus importance.
 1928.

wydatków — Spécification des dépenses														
Pomoc prawna Aide juridique	Czasopismo Périodique	Cele kulturalno-oświatowe Cours, bibliothèques, enseignement. etc.	Domy wypoczynkowe Maisons de loisirs	Budowa (kupno) własnych domów Construction (achat) de maisons	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja administration				Inne cele Autres buts	Przeciętnie na 1 członka En moyenne par membre		
							Ogółem Total	Personel biura zarządu Personnel du bureau général	Wydatki biurowe i administracyjne Frais de bureau et d'administration	Wkładki do centrali Cotisations versées aux centrales				
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
43.048 4,6	49.587 5,4	—	—	2.098 0,2	7.011 0,7	17.296 1,8	569.829 61,4	387.799 41,7	182.030 19,6	13.209 1,4	114.322 12,3	23,39		
141.022 27,4	29.427 5,7	34.267 6,6	—	—	45.770 8,9	—	197.581 38,3	53.326 10,3	144.255 28,0	18.244 3,6	34.016 6,6	7,13		
11.860 13,8	1.620 1,9	5.230 6,1	—	—	4.500 5,3	7.820 9,1	10.606 12,4	7.350 8,6	3.256 3,8	—	39.241 45,8	5,20		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,88		
1.736 0,7	13.431 5,4	6.060 2,4	1.917 0,9	22.650 9,1	21.425 8,6	18.589 7,4	129.734 52,1	107.897 43,3	21.837 8,8	7.574 3,0	16.128 6,5	13,79		
27.834 14,3	15.390 8,0	1.856 1,0	—	—	18.960 9,8	8.315 4,3	59.450 30,7	43.207 22,3	16.243 8,4	9.231 4,8	36.036 18,6	9,21		
8.000 6,6	—	8.677 7,1	—	—	5.080 4,2	8.000 6,6	19.001 15,6	12.001 9,9	7.000 5,7	10.000 8,3	3.539 2,9	39,82		
—	—	—	—	—	1.382 8,2	847 5,1	4.078 24,6	1.800 10,8	2.278 13,8	5.275 31,8	5.024 30,3	4,82		
4.309 1,2	25.252 7,4	11.344 3,3	—	9.204 2,7	35.891 10,5	10.064 2,9	127.193 37,1	98.485 28,7	28.708 8,4	11.419 3,3	74.193 21,6	18,96		
34.780 23,9	7.342 5,0	5.156 3,5	—	—	7.050 4,8	3.739 2,6	68.339 47,0	30.474 21,0	37.865 26,0	9.469 6,5	3.717 2,6	9,64		
150 0,8	—	—	—	—	302 1,5	417 2,1	16.535 84,6	1.680 8,6	14.855 76,0	1.000 5,2	200 1,0	5,74		
2.273 1,8	—	5.872 4,7	—	—	810 0,7	1.032 0,8	25.560 20,6	18.460 14,7	7.100 5,9	2.000 1,6	—	41,92		
—	—	—	—	—	1.875 11,3	963 5,8	3.225 19,4	1.800 10,9	1.425 8,5	5.251 31,7	5.270 31,8	4,69		
618 1,6	498 1,3	384 1,0	—	—	689 1,8	778 2,1	14.074 37,6	7.602 20,3	6.473 17,3	13.000 34,8	1.427 3,8	19,27		

Tablica 10. c. d.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Wydatki ogółem Total des dépenses	Wyszczególnienie Zapomogi — allocations					Pośrednictwo pracy Placement	
			Ogółem Total	W tem — y compris					
				Strajkowe De grève	Dla bezrobotnych De chômage	Chorobowe, wypadkowe i inne De maladie en cas d'accidents etc.	—		—
1	2	3	4	5	6	7	8		
IV. Związki robotn. przem. chemicznego. Syndicats des ouvriers de l'industrie chimique.	7.118	91.107							
1) Związek klasowy Syndicat socialiste.	5.703	63.725 100,0	1.146 1,8	530 0,8	300 0,5	316 0,5	—		
V. Związki robotn. przem. włókienniczych. Syndicats des ouvriers textiles.	21.316	350.310							
1) Związek klasowy Syndicat socialiste.	11.508	276.276 100,0	36.437 13,2	36.437 13,2	—	—	—		
2) Związek Chrześcijański Syndicat chrétien.	3.758	841 100,0	288 34,2	288 34,2	—	—	—		
3) Związek „Praca Polska” Syndicat „Praca Polska” (Travail polonaise).	649	34.710 100,0	—	—	—	—	805 2,3		
VI. Związki robotn. budowlanych . . . Syndicats des ouvriers du bâtiment.	16.584	242.475							
1) Związek klasowy Syndicat socialiste.	5.326	79.822 100,0	9.296 11,6	4.611 5,8	815 1,0	3.870 4,8	163 0,2		
2) Związek Z. Z. P. Syndicat de l'Union Syndicale polonaise.	7.073	133.806 100,0	11.659 8,7	10.214 7,6	—	1.445 1,1	3.839 2,9		
3) Związek Centr. Zrzesz. Klas. Zw. Zaw. Union Centrale des Syndicats professionnels.	2.118	10.757	—	—	—	—	—		
VII. Związki drukarzy Syndicats des imprimeurs.	5.504	326.064							
1) Związek klasowy Syndicat socialiste.	4.264	370.637 100,0	210.010 56,6	30.927 8,3	129.069 34,8	50.014 13,5	—		
VIII. Związki pracown. miejskich i użyteczności publicznej. Syndicats des ouvriers municipaux et des établissements d'utilité publique.	17.930	549.610							
1) Związek klasowy Syndicat socialiste.	17.930	549.610 100,0	27.220 5,0	—	—	27.220 5,0	—		

Souivre Tableau 10.

wydatków — Spécification des dépenses														
Pomoc prawna Aide juridique	Czasopismo Périodique	Cele kulturalno-oświatowe Cours, bibliothèques, enseignement, etc.	Domy wypoczynkowe Maisons de loisirs	Budowa (kupno) własnych domów Construction (achat) de maisons	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja administration					Inne cele Autres buts	Przeciętnie na 1 członka En moyenne par membre	
							Ogółem Total	Personel biura, zarządu Personnel, du bureau général	Wydatki biurowe i administracyjne Frais de bureau et d'administration	Wkładki do centrali Cotisations versées aux centrales	—			—
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21		
1.120 1,7	4.702 7,4	106 0,2	—	—	14.257 22,4	1.894 3,0	32.759 51,4	27.348 42,9	5.411 8,5	2.177 3,4	5.563 8,7	11,17		
—	7.402 2,7	—	—	—	5.887 2,1	13.737 5,0	167.960 60,8	87.025 31,5	80.935 29,3	12.850 4,6	32.002 11,6	24,00		
—	—	—	—	—	—	373 44,4	180 21,4	—	180 21,4	—	—	0,22		
128 0,4	—	2.486 7,2	—	—	1.824 5,3	967 2,8	20.248 58,3	10.820 31,2	9.428 27,1	—	8.251 23,7	53,48		
277 0,3	7.969 10,1	2.895 3,6	—	—	27.875 34,9	5.200 6,5	20.990 26,3	7.551 9,5	13.439 16,8	4.297 5,4	859 1,1	14,98		
8.390 6,3	6.928 5,2	2.777 2,1	—	—	16.658 12,4	2.035 1,5	55.854 41,7	32.636 24,4	23.218 17,3	373 0,3	25.239 18,9	18,91		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,07		
600 0,2	11.163 3,0	387 0,1	—	—	4.476 1,2	12.737 3,4	20.395 5,5	11.549 3,1	8.846 2,4	4.013 1,1	43.946 11,9	86,89		
15.451 2,8	26.005 4,7	—	—	—	—	66.384 12,1	188.617 34,3	114.769 20,9	73.848 13,5	7.774 1,4	218.160 39,7	30,65		

Tablica 11.

Dochody i wydatki roczne na 1 członka płacącego
W złotych—En zlotys. Recettes et dépenses annuelles par membre payant

WYSZCZEGÓLNIENIE	Dochody Recettes		
	1928	1927	1926
1	2	3	4
I. Związek Stowarzyszeń Zawodowych	15,03	16,65	13,00
1) Związek Zawodowy Robot. Rolnych	22,69	13,59	11,22
2) Centralny Związek Górników	14,13	17,93	16,52
3) Zw. Zaw. Rob. Przemysłu Metalowego	25,24	22,29	24,37
4) " " " " Chemicznego	11,34	11,26	—
5) " " " " Włókienniczego	24,01	19,38	6,59
6) " " " " Skórzanego	4,01	4,46	—
7) " " " " Odzieżowego	3,67	3,28	1,50
8) " " " " Spożywczego	8,42	7,60	—
9) " " " " Drzewnego	15,23	14,57	4,85
10) " " " " Budowlanego	25,92	13,79	14,43
11) " Drukarzy i pokrewnych zawodów	109,60	113,62	52,78
12) " Prac. Inst. Użyteczności Publicz.	30,34	26,49	25,50
13) " Zaw. Pracow. Kolejowych R. P.	38,61	37,37	—
14) " " Transportowców R. P.	6,59	—	—
15) " " Prac. Przem. Gastron.-Hotel.	2,84	10,71	12,31
16) " " " Tytoniowego	12,57	12,81	3,05
17) " " " Robot. Cukrowni	18,89	16,65	—
18) " " " Automobilistów	35,27	—	—
19) " " Rob. Przem. Szklanego	28,09	28,14	—
20) " " Kapeluszników	21,03	7,46	2,33
II. Zjednoczenie Zawodowe Polskie	9,71	7,70	6,62
1) Zw. Rob. Rolnych i Leśnych	7,20	5,63	4,89
2) " Górników	10,03	8,47	6,41
3) " Metalowców, Hutników i pokr. zaw.	12,83	16,14	17,41
4) " Pracow. Budowlanych	19,50	15,72	12,18
5) " Robotniczo-Rzemieślniczy	17,14	14,67	14,96
III. Chrześcijańskie Zjednoczenie Zaw.	5,69	—	—
1) Chrześc. Zw. Zaw. Rob. Rolnych	5,17	6,46	6,30
2) Zw. Zaw. Rob. Przem. Włóknistego	0,25	0,25	0,33
3) Chrześc. Zw. Zaw. Służby Domowej	0,72	—	0,73
4) Zw. Zaw. Dozorców Domowych	2,81	2,31	2,53
IV. Centralne Zrzeszenie Klas. Zaw. Zawod. R. P.	4,31	—	—
1) Zw. Zaw. Dozorców Dom.	2,21	1,62	—
2) " " Robotników Budowlanych R. P.	5,27	—	—
3) " " Metalowców	6,88	—	—
4) Centralny Zw. Zaw. Polski (Katowice)	7,40	—	—
V. Zrzeszenie Wolnych Związków Zaw.	37,88	—	—
1) Niemiecki Związek Metalowców	41,95	48,25	53,02
2) " " Górników	37,20	27,59	37,35
VI. Związki „Praca”	9,13	—	—
1) Zw. Zaw. Polskich Rob. Roln. i Leśn.	8,92	—	—
VII. Związki „Praca Polska”	8,05	—	—
1) Zw. Zaw. Metalowców	4,72	7,67	—
2) " " Górników	4,87	7,84	6,30
3) " " Prac. Przem. Włókienniczego	53,44	33,37	—
VIII.			
Chrześc. Niemiecki Zw. Zaw. w Polsce	31,28	28,89	23,97
Zw. Zaw. Metalowców „Hirsch. Duncker”	20,65	18,17	15,30
Zw. Zaw. Rob. i R-tnic Przem. Wstążkowego	7,32	8,10	7,95
Stow. Sług Katolickich „Św. Zyty”	15,35	48,48	10,00

Tableau 11.

w ważniejszych robotniczych związkach zawodowych.
dans les syndicats ouvriers de plus grande importance.

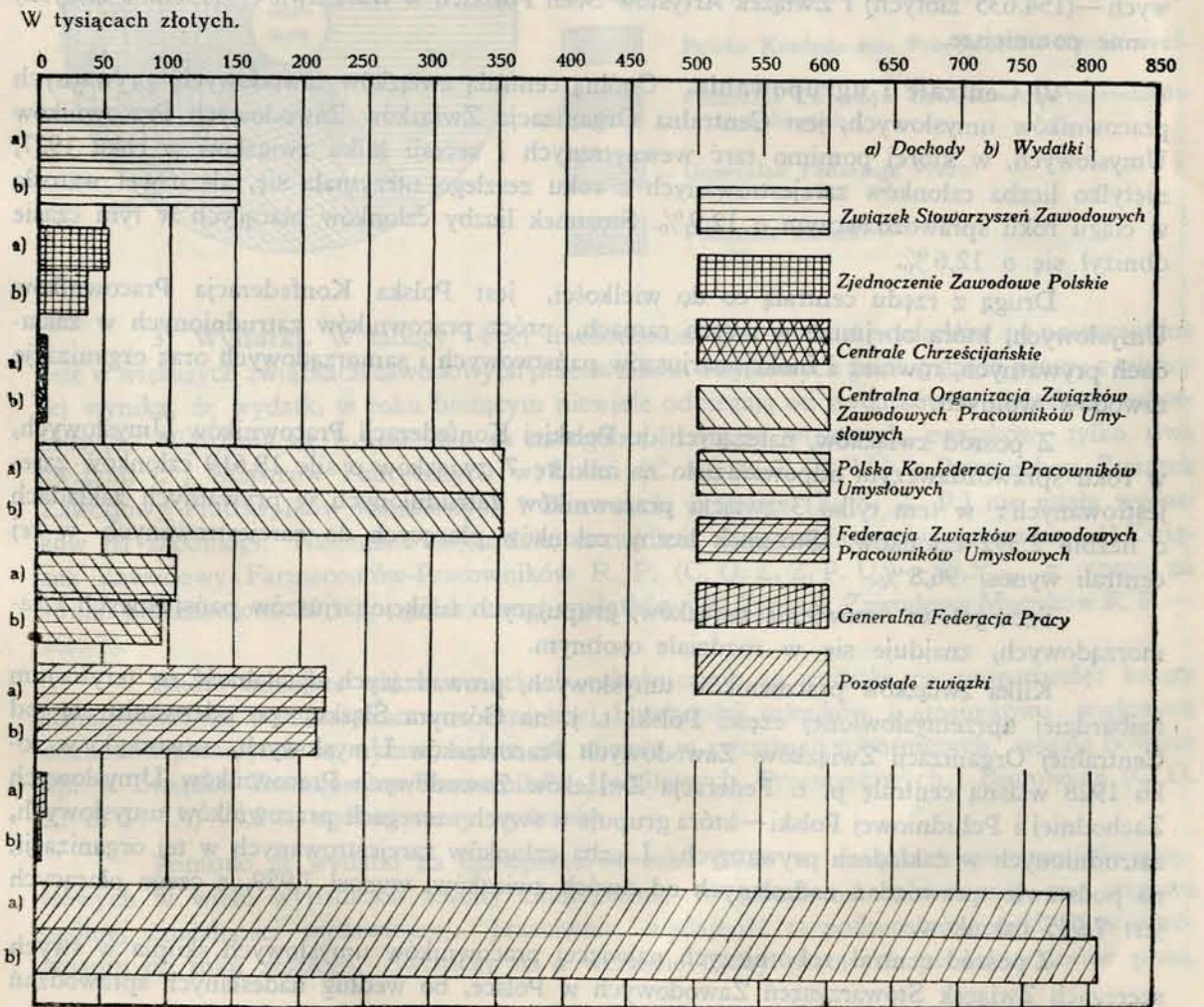
(voir page 72).
1926—1928.

Wydatki Dépenses			SPÉCIFICATION
1928	1927	1926	
5	6	7	8
13,67	14,48	12,11	I. Union des Syndicats professionnels.
22,39	12,85	9,71	1) Syndicat professionnel des Ouvriers agricoles.
13,79	18,10	16,22	2) Syndicat central des Mineurs
18,96	18,43	22,67	3) Synd. profes. des Ouvriers de l'Industrie des mét.
11,17	10,80	—	4) " " " " " " " " chimique.
24,00	16,69	6,29	5) " " " " " " " " textile
4,10	4,37	—	6) " " " " " " " " des peaux et cuirs
3,63	2,93	1,19	7) " " " " " " " " du vêtement
8,24	7,50	—	8) " " " " " " " " de l'alimentation
14,29	13,37	4,70	9) " " " " " " " " du bois
14,98	13,02	13,36	10) " " " " " " " " bâtiment
86,89	47,76	61,14	11) " des Imprimeurs et de prof. simil.
30,65	27,69	28,18	12) " " Travailleurs d'Institutions d'Utilité publique
35,99	37,17	—	13) " profes. des Travailleurs des Chemins de Fer
6,11	—	—	14) " " de Transport
2,86	10,67	12,24	15) " " des Travailleurs de Gastronomie et des Hôtels
10,76	11,74	3,14	16) " " " " des l'Industrie du Tabac
18,88	16,65	—	17) " " " " Ouvriers des Sucrieries
35,27	—	—	18) " " " " Automobilistes
27,91	28,28	—	19) " " " " Ouvriers de l'Industrie verrière
13,55	7,27	1,95	20) " " " " Chapeliers
9,02	7,65	6,66	II. Union syndicale polonaise
7,13	5,76	5,05	1) Syndic. des Ouvriers agric. et forestiers
9,21	8,67	5,87	2) " des Mineurs
9,64	13,84	17,06	3) " professionnels des métallurgistes
18,91	15,29	12,36	4) " des Travailleurs du bâtiment
15,65	14,59	15,43	5) " " Ouvriers et des Artisans
5,69	—	—	III. Union syndicale chrétienne
5,20	6,47	6,30	1) Synd. professionnel chrétien des Ouvriers agr.
0,22	0,22	0,35	2) " prof. des Ouvriers ed l'Ind. textile
0,67	—	0,70	3) Syndicat chrétien polonais des Domestiques
2,78	2,20	2,52	3) " professionnel des Concierges
3,94	—	—	IV. Union centrale des Syndicats professionnels
1,98	2,17	—	1) Syndicat profes. des Concierges et des Domestiques
5,07	—	—	2) " " Ouvriers du bâtiment
5,74	—	—	3) " " " Métallurgistes
7,75	—	—	4) " centr. prof. de Pologne (Katowice)
40,82	—	—	V. Union des Syndicats libres en Pologne
41,92	49,69	51,61	1) Syndicat allemand des Métallurgistes
39,82	25,45	36,48	2) " " " Mineurs
9,17	—	—	VI. Syndicats „Praca” (Travail).
8,88	—	—	1) Syndicat profes. des Ouvriers agricoles et for.
7,74	—	—	VII. Syndicats „Praca Polska” (Travail polonais)
4,69	7,64	—	1) Syndicat profes. des Métallurgistes
4,82	8,14	6,30	2) " " " Mineurs
53,48	37,00	—	3) " " " Travailleurs de l'Industrie textile
29,18	28,15	24,89	VIII:
19,27	17,52	14,86	Syndicat chrétien allemand prof. en Pologne
5,97	7,14	7,79	" profes. des Mét. „Hirsch Duncker”
6,17	51,31	9,91	" " " Trav. et Trav. de l'Industrie de rubans et des profes. similaires
			Union des Domestiques catholiques de „S-te Zyta”

III. Związki Pracowników Umysłowych.

1) Pracownicy umysłowi według gałęzi pracy. Ruch zawodowy pracowników umysłowych w Polsce w stosunku do robotniczego ruchu zawodowego rozwija się w znacznie powolniejszym tempie, ponieważ jest zbyt nowym zjawiskiem i w swym życiu organizacyjnym nie jest jeszcze dostatecznie skryształizowany.

Dochody i wydatki central pracownik6w umysłowych w 1928 r.
Recettes et dépenses des centrales de travailleurs intellectuels en 1928.

Tablica 12.

Wysokość przeciętnej wkładki miesięcznej w robotniczych związkach zawodowych.
Cotisation mensuelle moyenne dans les syndicats ouvriers.

Tableau 12.
(Voir page 72).
1927—1928.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Z w i ą z k i — S y n d i c a t s													
	robotnik6w rolnych des ouv. agricoles		górnik6w des mineurs		metalowc6w des ouv. métallurg.		Robotn. chemiczn. des ouv. chimiques		rob. przem. włókienn. des ouv. textiles.		robotnik6w budowlan. des ouv. du bâtim.		drukarzy imprimeurs	
	1928	1927	1928	1927	1928	1927	1928	1927	1928	1927	1928	1927	1928	1927
Związek Stowarzyszeń Zawodowych Union des Syndicats professionnels.	184	75	119	154	213	207	99	101	164	129	233	206	1.094	1.080
Zjednoczenie Zawodowe Polskie Union Syndicale polonaise.	60	44	87	72	122	138	—	—	34	—	171	224	—	—
Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe Union Syndicale Chrétienne.	52	52	—	—	75	82	75	64	50	50	—	—	—	—
Centrale Zrzeszenie Klasowych Związków Zawodowych Union Centrale des Syndicats professionnels.	—	—	—	—	68	—	—	—	330	—	111	—	—	—
Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych Union des Syndicats libres en Pologne.	—	—	369	273	418	425	—	—	—	—	—	—	—	—
Związki „Praca” Syndicats „Praca” (Travail).	89	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Związki „Praca Polska” Syndicats „Praca Polska” (Travail polonaise).	—	—	40	—	40	—	40	—	50	—	40	—	787	—

W roku 1928, na ogólną ilość 158 związków, tylko 90 odpowiedziało na ankietę, reszta bądź znajduje się jeszcze w stadjum organizowania się, bądź też została pochłonięta przez związki scentralizowane, albo też zawiesiła swoją działalność.

Globalna liczba członków w związkach pracowników umysłowych w roku sprawozdawczym w porównaniu do roku 1927 powiększyła się o 8,6%, przeważnie dzięki grupie pracowników handlowych; liczba członków płacących w tej grupie wzrosła półtora raza. W roku 1928 nadesłał sprawozdanie Związek Pracowników Spółdzielczych R. P. w Warszawie, o sile 1968 członków płacących. W roku sprawozdawczym ujawnił się ubytek członków płacących w grupie pracowników przemysłowych i handlowych; stosunek liczby członków płacących w tej grupie w porównaniu do roku 1927 spadł o 76,4%, co można przypisać nienadesłaniu sprawozdań przez 12 związków o ogólnej liczbie członków (według zeszłorocznych sprawozdań) około 21.300.

Ubytek ten w nieco mniejszym stopniu zaznaczył się również w grupach: techników (46,5%); pracowników bankowych (23,3%); pracowników instytucji ubezpieczeniowych (45,9%) i „służby zdrowia” (64,9%).

Stan finansowy związków pracowników umysłowych w porównaniu do roku zeszłego spadł o 7,0%.

Dochody roczne na jednego członka w roku 1926 wynosiły 29,60 zł, w roku 1927 wzrosły do 38,40 zł, natomiast w roku 1928 wynosiły tylko 32,88 złotych.

Suma funduszy specjalnych w roku bieżącym wzrosła do 668.276 złotych, co stanowi 40,5% ogólnej sumy dochodów. Złożyły się na nią ugrupowania pracowników handlowych—(154.635 złotych) i Związek Artystów Scen Polskich w Warszawie — (158.286 złotych) i inne pomniejsze.

2) **Centrale i ugrupowania.** Ogólną centralą związków zawodowych, prywatnych pracowników umysłowych, jest Centralna Organizacja Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, w której pomimo tarć wewnętrznych i secesji kilku związków w roku 1927, nie tylko liczba członków zarejestrowanych z roku zeszłego utrzymała się, ale nawet wzrosła w ciągu roku sprawozdawczym o 12,9%. Stosunek liczby członków płacących w tym czasie obniżył się o 12,6%.

Drugą z rzędu centralą co do wielkości, jest Polska Konfederacja Pracowników Umysłowych, która obejmuje w swych ramach, prócz pracowników zatrudnionych w zakładach prywatnych, również i funkcjonariuszów państwowych i samorządowych oraz organizacje zawodów wolnych.

Z pośród związków, należących do Polskiej Konfederacji Pracowników Umysłowych, w roku sprawozdawczym odpowiedziało na ankietę 7 związków o sile 18,619 członków zarejestrowanych: w tem tylko 3 związki pracowników zatrudnionych w prywatnych zakładach o liczbie 2.392 członków. Stosunek liczby członków płacących do zarejestrowanych w tej centrali wynosi 96,8%.

Szczegółowe omówienie związków, grupujących funkcjonariuszów państwowych i samorządowych, znajduje się w rozdziale osobnym.

Kilka związków pracowników umysłowych, prowadzących działalność na terytorjum najbardziej uprzemysłowionej części Polski t. j. na Górnym Śląsku, po oderwaniu się od Centralnej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych, utworzyło w roku 1928 własną centralę p. t. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych Zachodniej i Południowej Polski—która grupuje w swych szeregach pracowników umysłowych, zatrudnionych w zakładach prywatnych. Liczba członków zarejestrowanych w tej organizacji, na podstawie sprawozdań nadesłanych od dwóch związków, wynosi 7.959, z czego płacących jest 7.945 członków.

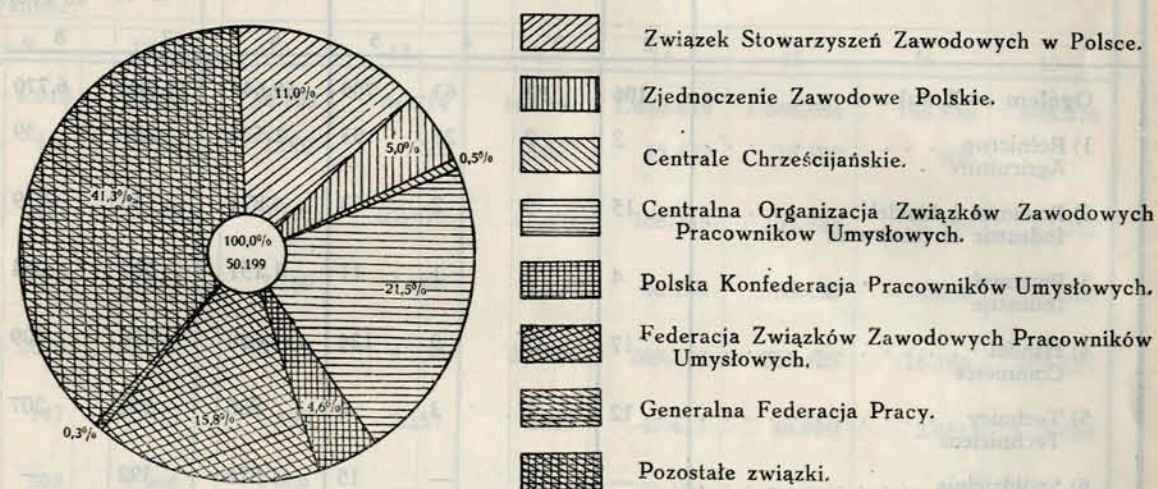
Z pośród central robotniczych najwięcej pracowników umysłowych skupia w swych szeregach Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce, bo według nadesłanych sprawozdań

od trzech związków pracowników umysłowych, należących do tej centrali, liczba członków płacących wynosi 5.516. W roku sprawozdawczym, jak i w poprzednim, nie odpowiedział na ankietę Związek Zawodowy Pracowników Kas Chorych, obejmujący 7.259 członków według wykazu Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce z roku 1928.

Zjednoczenie Zawodowe Polskie w dwóch związkach pracowników umysłowych grupuje 2.489 członków płacących, natomiast Centrale Chrześcijańskie—trzy związki o znikomej liczbie członków.

Ogółem centrale robotnicze w roku 1928 grupują w swoich szeregach 8 związków pracowników umysłowych, które odpowiedziały na ankietę w roku sprawozdawczym, o sile liczebnej 9.510 członków zarejestrowanych — 8.239 członków płacących.

Siła liczebna kierunków ruchu zawodowego pracowników umysłowych.
Effectifs des groupement du mouvement syndical des travailleurs intellectuels.

3) **Wydatki.** W tablicy 14-tej uwidoczniony jest podział wydatków na poszczególne cele w większych związkach zawodowych pracowników umysłowych podług gałęzi pracy; z tablicy tej wynika, że wydatki w roku bieżącym niewiele odbiegają od wydatków w związkach robotniczych. Wyróżnia się jednak fakt, że na ogólną liczbę 18 większych związków, tylko dwa związki, t. j. Majstrów Fabrycznych w Łodzi (C. O. Z. Z. P. U.) i Powszechny Związek Zawodowy Pracowników Handlowych i Biurowych w Polsce (Z. S. Z. P.) nie miały wydatków na zapomogi. Natomiast najbardziej rozwiniętą akcją zapomogową prowadzą: 1) Związek Zawodowy Farmaceutów-Pracowników R. P. (C. O. Z. Z. P. U.)—30,5%, z czego na strajki przeznaczono 22,1% ogólnej sumy wydatków i 2) Związek Zawodowy Muzyków R. P.—26,5%.

Nadto mniejsze niż w związkach robotniczych są wydatki na propagandę; koszty administracyjne, pomimo znacznie mniejszej liczebności członków i stosunkowo większych dochodów przeciętnie są wyższe, niż to ma miejsce w związkach robotniczych, sięgają bowiem np. w Związku Zawodowym Pracowników Handlowych, Przemysłowych i Biurowych (C. O. Z. Z. P. U.) 74,2% ogólnej sumy wydatków.

Pomimo że wydatki na czasopisma w roku 1928 w związkach pracowników umysłowych w wielu wypadkach zostały zmniejszone, to jednak nie zahamowały one wzrostu ogólnej działalności wydawniczej, przeciwnie, wydajność ta podniosła się o 42,0% w porównaniu do roku zeszłego. Świadczy to o wzroście liczby płacących prenumeratorów pism.

Tablica 13.
Związki Zawodowe pracowników umysłowych —
Syndicats professionnels des travailleurs intellectuels. —

Gałąź pracy, wzgl. zawód Branche d'industrie ou profession.	Liczba związków w 1927 r. Nombre de syndicats en 1927	1928			Liczba członków zarejestrowa Nombre de membres enregi		
		Liczba związków Nombre de syndicats	Liczba sekr. okręgow. Nombre de secrétaires régionaux	Liczba oddziałów Nombre de sections locales	Stan na 1-I-1928 État au 1-I-1928	Przystąpiło Ont adhééré	Wystąpiło Ont cessé d'être mem- bres
1	2	3	4	5	6	7	8
Ogółem — Total	106	93	63	709	59.644	12.780	6.770
1) Rolnictwo Agriculture	2	2	25	53	1.534	233	39
2) Przemysł i handel Industrie et commerce	15	3	2	63	4.871	716	239
3) Przemysł Industrie	4	3	1	11	1.151	527	264
4) Handel Commerce	17	13	9	124	14.650	4.088	1.409
5) Technicy Techniciens	12	6	3	4	886	354	207
6) Spółdzielnie Coopération	—	1	—	15	1.576	392	—
7) Farmaceuci Pharmaceutes	2	2	—	21	1.206	671	2
8) Bankowość Banques	5	4	—	8	2.201	383	16
9) Ubezpieczenia Assurances	4	5	—	16	1.544	595	460
10) Administracja domów Administrations des maisons	4	2	—	—	526	62	58
11) Służba zdrowia Service de la santé	9	9	1	30	1.728	568	164
12) Nauczyciele szkół prywatnych Instituteurs des écoles privées	9	7	—	83	3.261	434	200
13) Literatura i dziennikarstwo Lettres et service de presse	7	4	1	15	963	209	6
14) Teatr i muzyka Théâtre et musique	8	7	2	37	3.770	775	235
15) Instytucje religijne Institutions religieuses	2	1	—	—	34	—	—
16) Pozostałe Divers.	6	24	19	229	19.723	2.773	3.471

Tableau 13.
Liczba związków, oddziałów, członków, stan finansowy.
Nombre de syndicats, de sections et de membres; état financier.
1928.

nych w 1928 r. strés en 1928	Liczba członków płacących Nombre de mem- bres payants	Stan finansowy w roku 1928 État financier en 1928								
		Saldo na 1-I. Solde au 1-I.	Dochody Recettes	Wydatki Dépenses	Saldo na 31-XII Solde au 31-XII	Fundusze specjalne Fonds spéciaux				
Ostatecznie (+) lub (-) Accroissement (+) ou diminutio (-) définifs.	Stan na 31.XII. État au 31.XII.						1928	1927	13	14
roku de l'année		9	10	11	12	13	14	15	16	17
		+ 6.010	65.654	50.199	46.214	164.351	1.650.689	1.668.084	146.956	668.276
		+ 194	1.728	1.002	722	4.327	15.472	18.899	900	—
		+ 477	5.348	5.301	22.476	11.387	168.743	155.745	24.385	13.252
		+ 263	1.414	1.169	1.208	4.630	40.789	38.480	6.939	1.200
		+ 2679	17.329	11.972	4.732	12.440	269.171	265.425	16.186	154.635
		+ 147	1.033	882	2.157	4.033	47.417	48.969	2.481	3.368
		+ 392	1.968	1.968	—	61	21.136	24.831	—3.634	18.474
		+ 669	1.875	502	1.189	4.269	64.216	66.273	2.212	—
		+ 367	2.588	2.336	3.045	2.539	36.169	38.450	258	36.590
		+ 135	1.679	1.145	2.116	5.889	18.485	17.468	6906	11.115
		+ 4	530	358	691	22	12.596	12.555	63	—
		+ 404	2.132	1.605	1.603	4.568	49.526	43.154	10.940	7.068
		+ 234	3.495	2.446	2.460	3.915	87.782	87.949	3.748	2.400
		+ 203	1.166	729	571	779	59.722	49.491	11.010	11.007
		+ 540	4.310	2.929	2.011	79.796	257.996	326.904	10.888	158.286
		—	34	34	61	192	813	521	484	—
		— 698	19.025	15.821	1.173	25.504	500.656	472.970	53.190	250.881

Tablica 14.

Wydutki większych związków
W złotych. — En zlotys.
Dépenses des syndicats des travailleurs

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków placących Nombre de membres payants	Wydutki ogółem Total de dépense	Wyszczególnienie					Pośrednictwo pracy Placement
			Zapomogi — Allocations					
			Ogółem Total	strajkowe de grève	dla bezrobotnych de chômage	inne divers		
1	2	3	4	5	6	7	8	
I. Przemysł i handel Industrie et commerce.	18.442	459.650						
1) Polski Zw. Prac. Przem. i Handlowych — Katowice Synd. prof. polonais des Employés industriels, de bureau et de commerce à Katowice.	4.381	76.367 100,0	7.490 9,8	—	4.990 6,5	2.500 3,3	878 1,1	
2) Polski Zw. Zaw. Pracow. Przem. i Handlowych — Sosnowiec Synd. prof. polonais des Employés industriels et commerciaux, Sosnowiec.	3.564	135.629 100,0	1.000 0,7	—	638 0,5	362 0,2	—	
3) Powszechny Zw. Zaw. Prac. Handlow. i Biur. w Polsce—Warszawa (Z.S.Z.P.) Synd. prof. universel des Employés de commerce et de bureau en Pologne, Varsovie.	2.088	32.593 100,0	—	—	—	—	—	
4) Zjednoczenie Zawod. Prac. Umysłowych Przem. Handl. i Samorządowych, Katowice (P.K.P.U.) Synd. prof. des Employés de commerce, d'industrie et municip. Katowice.	1.708	19.795 100,0	1.163 5,9	—	598 3,0	565 2,9	—	
5) Zw. Zaw. Prac. Handlowych i Biurowych w Łodzi Synd. prof. des Employés de commerce et de bureau, Łódź.	1.164	30.931 100,0	391 1,3	—	391 1,3	—	—	
6) Związek Prac. Kupieckich w Poznaniu Syndic. des Travailleurs commerciaux Poznań.	1.160	21.000 100,0	1.513 7,2	—	1.513 7,2	—	—	
7) Zw. Zaw. Prac. Handl. Przem. i Biur. m. st. Warszawy (C.O.Z.Z.P.U.) Synd. prof. des Employés de comm. d'industrie et de bureau, de Varsovie.	1.245	58.648 100,0	4.310 7,3	—	4.310 7,3	—	973 1,7	
II. Bankowość Banques.	2.336	38.450						
1) Związek Zaw. Prac. Bankowych R. P. Warszawa, (C.O.Z.Z.P.U.) Synd. prof. des Employés de banques, Varsovie.	1.800	12.055 100,0	200 1,7	—	200 1,7	—	—	
III. Spółdzielnie Coopérations.	1.968	24.831						
1) Zw. Prac. Spółdzielczych R.P. Warszawa Synd. prof. des Travailleurs des Coopératives, Varsovie.	1.968	24.831 100,0	115 0,5	—	115 0,5	—	—	

Tableau 14.

(voir page 73).
1928 r.

pracowników umysłowych.
intellectuels de plus grande importance.

wydatków — Spécification des dépenses											
Pomoc prawna Aide juridique	Czasopismo Périodique	Kulturalno-oświatowe Cours, bibliothèque etc.	Domy odpoczynkowe Maisons de loisirs	Budowa własnych domów Construction de maisons des syndicats	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja—Administration			Wkłady do centrali Cotisations aux centrales	Inne cele Autres buts
							Ogółem Total	Personel stały biu- ra zarządu personnel du bu- reau général	wydatki biurowe i administracyjne frais de bureau d'administration		
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
3.141 4,1	6.523 8,4	2.560 3,4	2.155 2,8	—	4.873 6,4	4.670 6,1	30.118 39,4	21.591 28,3	8.527 11,1	540 0,7	13.418 17,6
400 0,3	6.854 5,1	953 0,7	—	43.707 32,2	2.301 1,7	6.041 4,5	34.472 25,4	23.530 17,3	10.942 8,1	540 0,4	39.360 29,0
—	250 0,8	—	—	—	—	150 0,5	3.114 9,6	2.650 8,1	464 1,5	—	29.078 89,1
1.800 9,1	3.000 15,2	2.030 10,2	—	—	158 0,8	500 2,5	10.544 53,3	—	—	—	600 3,0
—	—	3.403 11,0	—	—	502 1,6	235 0,8	17.489 56,5	16.628 53,8	861 2,7	—	8.910 28,8
—	4.344 20,7	—	—	—	—	814 3,9	12.116 57,7	11.650 55,5	466 2,2	—	2.213 10,5
1.304 2,2	2.232 3,8	1.286 2,2	569 1,0	—	1.500 2,6	1.211 2,1	43.535 74,2	33.843 57,7	9.691 16,5	1.728 2,9	—
240 2,0	—	4.000 33,2	—	—	—	—	4.727 39,2	3.840 31,9	887 7,3	2.200 18,2	688 5,7
—	2.206 8,9	1.535 6,2	—	4.245 17,1	—	2.481 10,0	11.477 46,0	6.081 24,5	5.396 21,5	—	2.772 11,3

Tablica 14. d. c.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Wydatki ogółem Total de dépense	Wyszczególnienie Zapomogi — Allocations					Pośrednictwo pracy Placement
			Ogółem Total	w tem — y compris			inne divers	
				strajkowe de grève	dla bezrobotnych de chômage			
1	2	3	4	5	6	7	8	
IV. Nauczyciele Szkół Prywatnych ... Instituteurs des Écoles privées.	2.446	87.949						
1) Zw. Zaw. Nauczycielstwa Polskiego Szkół Średnich, Warszawa, (C.O.Z.Z.P.U.) ... Synd. prof. des Instituteurs des Écoles secondaires polonaises, Varsovie.	971	35.295 100,0	135 0,4	—	—	135 0,4	—	
2) Zw. Zaw. Nauczycieli Średnich Szkół Żydowskich w Polsce, Warszawa Synd. prof. des Instituteurs des Écoles secondaires juives en Pologne, Varsovie.	1.046	42.019 100,0	5.960 14,2	1.419 3,4	950 2,3	3.591 8,5	525 1,2	
V. Teatr i Muzyka Théâtre et Musique.	2.929	326.904						
1) Zw. Artystów Scen Polskich, Warszawa . Syndicat des Artistes des Théâtres polon.	1.216	241.698 100,0	28.772 11,9	—	28.772 11,9	—	1.615 0,7	
2) Zw. Zaw. Muzyków w R. P. Warszawa .. Synd. prof. des Musiciens en Pologne, Varsovie.	933	15.074 100,0	4.000 26,5	—	—	4.000 26,5	—	
VI. Farmaceuci Pharmaceutes.	502	66.273						
1) Zw. Zaw. Farmaceutów-Pracowników R. P. Warszawa, (C.O.Z.Z.P.U.) Syndicat profes. de Travailleurs pharmaceutiques, Varsovie.	492	66.146 100,0	20.203 30,5	14.640 22,1	—	5.564 8,4	—	
VII.								
Zw. Zaw. Pracow. Umysłowych „G. D. A.”, Katowice Synd. prof. des Travailleurs intellectuels „G. D. A.”, Katowice.	3.402	86.728 100,0	2.701 3,1	—	2.701 3,1	—	—	
Ogólny-Wolny Zw. Pracow. Umysłow. „Afa-Bund”, Katowice, (Z.S.Z.P.) Synd. central libres des Trav. intellectuels „Afa-bund”, Katowice.	2.713	96.904 100,0	13.234 13,7	—	11.629 12,0	1.605 1,7	—	
Związek Prac. Umysł., Katowice, (Z.Z.P.) Union des Travailleurs intellectuels, Katowice.	2.226	35.611 100,0	836 2,3	—	322 0,9	504 1,4	—	
Zw. Urzędników Prywatnych, Bielsko-Sląsk Syndicat des Employés privés, Bielsko-Silésie.	1.662	36.824 100,0	3.194 8,7	—	3.194 8,7	—	—	
Polski Zw. Prac. Przem. Cukrowniczego, Warszawa, (C.O.Z.Z.P.U.) Synd. polonais des Travailleurs des Sucreries, Varsovie.	1.260	55.218 100,0	3.260 5,9	—	1.760 3,2	1.500 2,7	500 0,9	
Związek Majstrów Fabrycznych R. P. Łódź, (C.O.Z.Z.P.U.) Synd. des Maîtres de Fabriques, Łódź.	1.241	16.877 100,0	—	—	—	—	—	

Suivre **Tableau 14.**

wydatków — Spécification des dépenses												
Pomoc prawna Aide juridique	Czasopismo Périodique	Kulturalno- oświatowe Cours, bibliothèque etc.	Domy odpoczynkowe Maisons de loisirs	Budowa własnych domów Construction de maisons des syndicats	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja — Administration				Wkładki do centrali Cotisations aux centrales	Inne cele Autres buts
							Ogółem Total	Personel stały biu- ra zarządu personnel du bureau général	wydatki biurowe i administracyjne frais de bureau d'administration			
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
600 1,7	13.766 39,0	800 2,3	—	—	500 1,4	680 1,9	15.086 42,7	10.029 28,4	5.057 14,3	500 1,4	3.228 9,2	
130 0,3	2.024 4,8	2.350 5,7	—	—	1.011 2,4	1.064 2,5	28.955 68,9	23.464 55,8	5.491 13,1	—	—	
6.230 2,6	1.629 0,7	10.239 4,2	14.168 5,9	99.817 41,3	—	9.899 4,0	52.823 21,9	34.041 14,1	18.782 7,8	5.842 2,4	10.662 4,4	
—	2.408 16,0	—	—	—	—	1.991 13,2	4.371 29,0	1.560 10,3	2.811 18,7	1.555 10,3	750 5,0	
—	—	6.518 9,9	—	—	—	—	—	—	—	—	39.424 59,6	
2.015 2,3	9.021 10,4	2.188 2,5	—	—	643 0,7	9.150 10,6	48.404 55,8	39.101 45,1	9.303 10,7	—	12.605 14,6	
1.963 2,0	7.784 8,0	—	—	—	6.920 7,2	—	64.828 66,9	53.640 55,4	11.189 11,5	—	2.174 2,2	
1.442 3,9	3.306 9,3	1.610 4,6	—	—	1.068 3,0	632 1,8	16.428 46,1	12.988 36,5	3.440 9,6	2.647 7,4	7.640 21,6	
2.009 5,4	3.567 9,7	—	—	—	—	—	23.035 62,6	19.155 52,0	3.880 10,6	—	5.019 13,6	
124 0,2	1.252 2,3	—	2.098 3,8	—	500 0,9	17.459 31,6	27.054 49,0	25.456 46,1	1.598 2,9	2.484 4,5	496 0,9	
1.835 10,9	5.384 31,9	320 1,9	—	—	—	685 4,0	6.291 37,3	5.200 30,8	1.091 6,5	2.362 14,0	—	

IV. Związki Zawodowe Pracowników Państwowych i Samorządowych.

1) **Materiały statystyczne.** W roku 1928 na ogólną liczbę 122 związków, grupujących pracowników państwowych i samorządowych, tylko 47 nadesłało swoje sprawozdania; stanowi to 38,5% ogólnej liczby związków. Z porównania liczby odpowiedzi ankietowych tych związków w roku sprawozdawczym do ankiety roku 1927, kiedy stosunek ten wynosił 63,0% widać, że rok 1928 dla związków, obejmujących pracowników państwowych i samorządowych, nie był korzystny.

Z pośród wszystkich związków zawodowych, grupujących w swoich szeregach funkcjonariuszów państwowych i samorządowych, najpewniejsze dane statystyczne nadeszły z związków pracowników kolejowych, natomiast związki inne nadeszły dane dość różnolitej wartości.

2) **Liczba członków.** W roku 1928 liczba członków płacących w organizacjach pracowników państwowych i samorządowych zmniejszyła się, wynosząc 72,3% liczby członków płacących w r. 1927, przynajmniej wynika to ze sprawozdań złożonych Ministerstwu.

Spadek liczby członków płacących dotyczy związków: 1) nauczycieli i profesorów uczelni państwowych, w których liczba członków płacących spadła o 71,2%; 2) pracowników kolejowych o 30,4%; 3) urzędników administracji państwowej o 27,8%; 4) niższych funkcjonariuszów państwowych o 13,3% i urzędników administracji samorządowej o 3,8%. Natomiast liczba członków nieznacznie wzrosła w związkach grupujących w swoich szeregach pracowników poczt, telegrafów i telefonów (4,7%) i urzędników zatrudnionych w sądownictwie (1,7%).

3) **Centrale i ugrupowania.** Nie wszystkie związki zawodowe pracowników państwowych i samorządowych ustaliły swój udział w centralach. Z pośród dwu wielkich związków pracowników kolejowych, Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych R. P. w sile 59.409 członków płacących należy do Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce, zaś Związek Kolejarzy o liczbie 26.412 członków, według danych z zeszłego roku, należał do Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. Ostatni, w roku 1928 nie nadesłał odpowiedzi na ankietę. Do centrali robotniczych Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego i Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, należą nadto dwa małe związki o znikomej liczbie członków.

Polska Konfederacja Pracowników Umysłowych obejmuje cztery związki funkcjonariuszów państwowych i samorządowych na ogólną liczbę 15.550 członków płacących, przyczem Związek Urzędników Kolejowych liczy 12.480 członków płacących.

Wśród zrzeszonych funkcjonariuszów państwowych i samorządowych, ujawnia się działalność Centralnej Komisji Porozumiewawczej Związków Zawodowych Pracowników Państwowych, która obejmuje między innymi: Stowarzyszenie Urzędników Państwowych R. P., Związek Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów R. P., Stowarzyszenie Urzędników Kontroli Skarbowej w Warszawie i Związek Niższych Funkcjonariuszów państwowych R. P.; ogólna liczba członków w związkach należących do Komisji Porozumiewawczej wynosi 32.300 członków płacących.

Pozatem istniało w roku sprawozdawczym kilka związków luźnych o znacznej liczbie członków płacących: 1) Polski Związek Kolejowców grupujący 9 sekretariatów okręgowych, 232 oddziały i 33,255 członków; 2) Związek Niższych Pracowników Poczt, Telegrafów i Te-

Tablica 15.

Liczba zrzeszonych pracowników umysłowych według central.
Nombre de travailleurs intellectuels syndiqués d'après l'affiliation aux centrales.

Tableau 15.

(voir page 73).

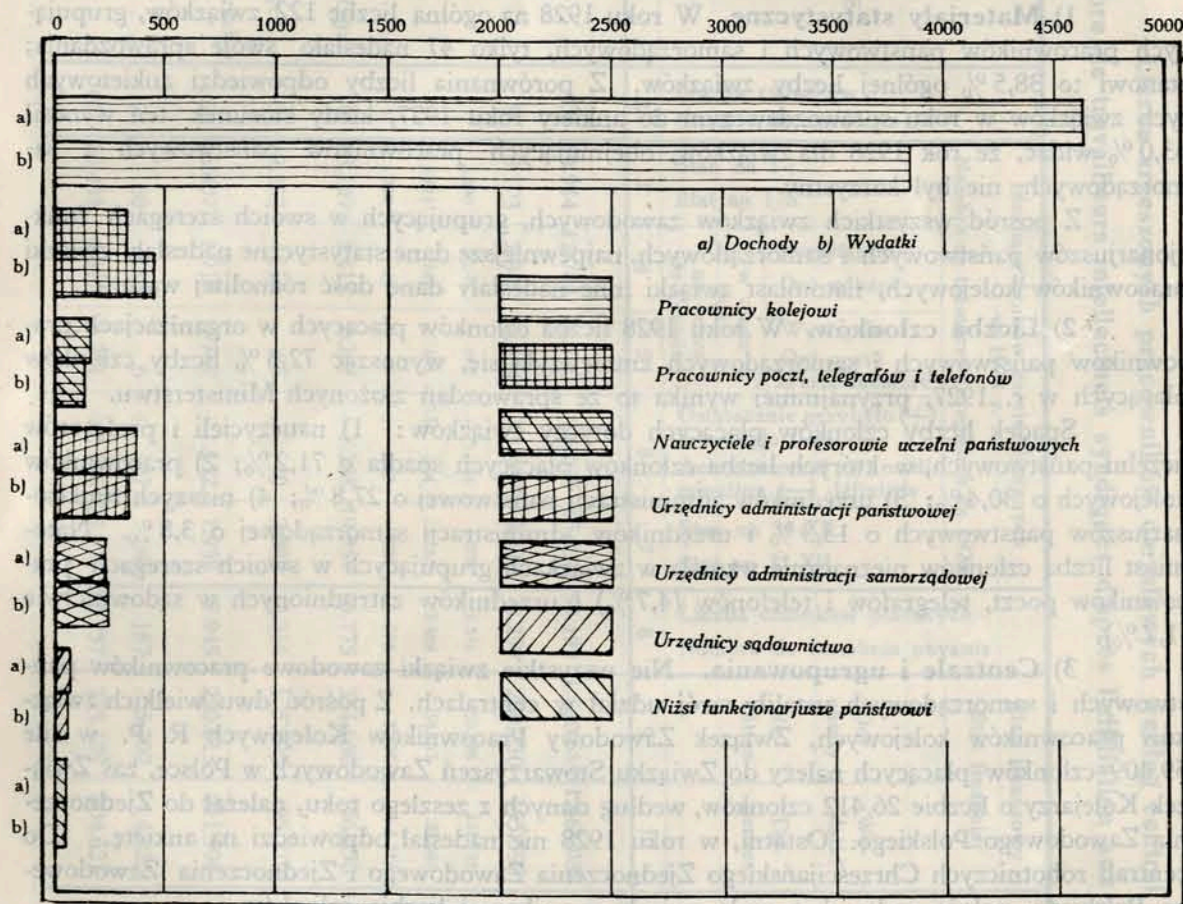
1928 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	1	2	Liczba członków zarejestrowanych w 1928 r.					8	Stan finansowy		11
			3	4	5	6	7		9	10	
		Liczba związków Nombre de syndicats	Stan na 1-I. État au 1-I.	Przystąpiło Ont adhéré	Wystąpiło Ont cessé d'être membre	Ostatecznie przybyło (+) lub ubyło (-) Accroissement (+) ou diminution (-) définitifs	Stan na 31-XII. État au 31-XII.	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Do- chody Re- cettes	Wy- datki Dé- penses	
Ogółem	92	59.914	12.780	6.770	+ 6.010	65.924	50.199	1.650.689	1.668.084	Total	
Centrale robotnicze	8	8.103	2.841	1.434	+ 1.407	9.510	8.239	209.230	195.593	Centrales ouvrières	
Związek Stowarzyszeń Zawodowych	3	4.890	2.045	897	+ 1.148	6.038	5.516	150.796	151.732	Union des Syndicats professionnels	
Zjednoczenie Zawodowe Polskie	2	2.911	747	493	+ 254	3.165	2.489	53.307	39.049	Union syndicale polonaise	
Centrale Chrześcijańska	3	302	49	44	+ 5	307	234	5.127	4.817	Centrales chrétiennes	
Centralna Organizacja Zw. Zaw. Pr. Um.	16	18.149	3.415	2.207	+ 1.208	19.357	10.775	354.650	356.430	Organisation centrale des Syndicats professionnels des Travailleurs intellectuels	
Polska Konfederacja Prac. Umysłowych	3	2.362	115	85	+ 30	2.392	2.316	105.895	95.219	Confédération polonaise des Travailleurs intellectuels	
Federacja Zw. Zaw. Prac. Umysłowych (Sosnowiec)	2	6.807	1.919	767	+ 1.152	7.959	7.945	220.013	211.996	Fédération des Syndicats professionnels des Travailleurs intellectuels (Sosnowiec)	
Generalna Federacja Pracy	2	60	113	6	+ 107	167	167	5.792	4.225	Générale Fédération du Travail	
Pozostałe związki	62	24.433	4.377	2.271	+ 2.106	26.539	20.757	775.109	804.621	Syndicats divers	

lefonów R. P. posiada 9 sekretariatów okręgowych i 145 kół miejscowych o 6.139 członkach; 3) Związek Zawodowy Pracowników Miejskich R. P., grupuje 167 oddziałów o sile 5,874 członków; 4) Stowarzyszenie Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych o 10 oddziałach i 340 Kołach miejscowych z liczbą 4.547 członków i 5) Związek Zawodowy Pracowników Samorządu Powiatowego R. P. z liczbą 1.150 członków zrzeszonych w 89 oddziałach.

Dochody i wydatki związków zawodowych pracowników państwowych i samorządowych.
Recettes et dépenses des syndicats de fonctionnaires publics.

W tysiącach złotych.

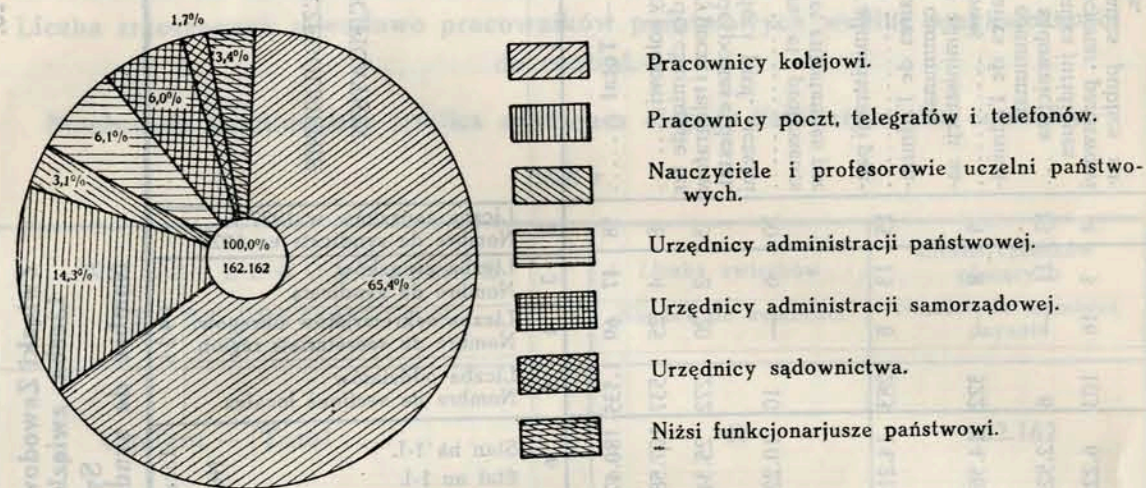

4) **Dochody i wydatki.** Z porównania tablicy 16-tej z tablicą 15-tą w Roczniku z zeszłego roku wynika, że dochody w związkach funkcjonariuszów państwowych i samorządowych w roku 1928 obniżyły się o 9,6%, wydatki zaś o 11,8%. Złożyły się na to, w głównej mierze związki grupujące: 1) pracowników poczt i telegrafów (—26,6%); 2) nauczycieli i profesorów uczelni państwowych (—23,8%); 3) pracowników kolejowych (—13,3%).

W roku 1928 w porównaniu do roku zeszłego, poprawiły swój stan finansowy związki obejmujące: 1) urzędników administracji samorządowej (107,5%); 2) urzędników zatrudnionych w sądownictwie (76,8%); 3) urzędników administracji państwowej (38,0%) i niższych funkcjonariuszów państwowych (25,0%).

W tym czasie suma ogólna funduszy specjalnych wzrosła o 20,8%. Majątek tej grupy związków w roku 1928 wynosi 7.112.273 złote, t. j. o 4,8% więcej niż w roku zeszłym.

Sila liczebna związków zawodowych pracowników państwowych i samorządowych.
Effectifs des syndicats de fonctionnaires publics.

Tablica 18-ta zawiera wykaz wydatków na poszczególne cele w większych związkach pracowników państwowych i samorządowych. Na zapomogi najwięcej wydają: Związek Niższych Funkcjonariuszów Państwowych R. P. 31,0% ogólnej sumy, Polski Związek Kolejowców (P. Z. K.) — 28,6% i Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych (Z. Z. K.) — 11,7%.

Przeciętnie wydano na pomoc prawną w 7-miu większych związkach wyszczególnionych w tablicy od 0,8% do 3,1% ogólnej sumy wydatków w ciągu roku.

Na cele kulturalno-oświatowe z pośród siedmiu większych związków najwięcej wydaje Stowarzyszenie Urzędników Państwowych R. P., (52,4% ogólnej sumy), w pozostałych związkach procent ten waha się od 0,2 do 4,5.

Największy udział w wydatkach na budowę i urządzenia domów wypoczynkowych podjął Związek Zawodowy Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów, bo w wysokości 85,3% sumy ogólnej wydatków; w znacznie mniejszym stopniu z udziałem 26,7% sumy ogólnej wydatków przystąpił Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych R. P. (Z. Z. K.); trzecie miejsce zajęło Stowarzyszenie Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych z udziałem 21,3%.

W rubryce „Budowa (kupno) własnych domów” figurują tylko dwa związki z pośród dziewięciu większych, a mianowicie: Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych R. P. (Z. Z. K.) — 21,1% i Polski Związek Kolejowców (P. Z. K.) 47,5%. Na propagandę wydano w pięciu większych związkach przeciętnie od 1,1% do 7,2% ogólnej sumy, natomiast na zjazdy i konferencje w dziewięciu związkach, zamieszczonych w omawianej tablicy — od 0,4% do 33,8%, z czego najwięcej bo 33,8% ogólnej sumy wydał Związek Niższych Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów. Przeciętna wydatków na administrację w omawianych 9-ciu związkach wypada w wysokości od 5,1% do 40,7%, z tego najmniej wydaje Związek Pracowników Kolejowych (Z. Z. K.), a najwięcej — Związek Zawodowy Pracowników Miejskich R. P.

Ogólny nakład czasopism grupy związków zawodowych funkcjonariuszów państwowych i samorządowych w roku 1928 wynosił 4.499.030 egzemplarzy, co stanowi 70,5% nakładu z roku 1927. Z tego widać, że pomimo znacznych wydatków na ten cel, sięgających w niektórych związkach 31,5% ogólnych wydatków, rozwój prasy zawodowej doznał zatrzymania: niektóre czasopisma zawieszają swoją działalność częściowo lub na stałe i tych jest znaczna ilość, a nieliczne tylko podnoszą swój roczny nakład egzemplarzy, utrzymując w ten sposób nakład ogólny z lat ubiegłych z dużą jednak tendencją wniżej.

Tablica 18.

Wydatki na poszczególne cele w większych
Dénombrement des dépenses de syndicats de

W złotych i odsetkach.—En zlotys et p. c.

WYSZCZEGÓLNIENIE SPÉCIFICATION	Liczba członków płacących Nombre de membres payants	Wydatki ogółem Total des dépenses	Wyszczególnienie wydatków Zapomogi Allocations					Pośrednictwo pracy Placement
			Ogółem Total	W tem — y compris				
				Strajkowe De grève	Dla bezrobotnych De chômage	Chorobowe, wypadkowe i t. p. De maladie en cas d'acci- dents etc.		
1	2	3	4	5	6	7	8	
I. Pracownicy kolejowi. Employés des Chemins de Fer.								
1) Zw. Zaw. Pracow. Kolejowych R. P. (Z. Z. K.) Synd. profes. des Employés des Chemins de Fer	59.049	2.138.221 100,0	249.403 11,7	—	—	249.403 11,7	—	
2) Polski Zw. Kolejowców (P. Z. K.) Synd. polonais des Cheminots	32.255	1.254.680 100,0	359.437 28,6	—	—	359.437 28,6	—	
3) Zw. Urzędników Kolejowych (Z. U. K.) Synd. des Employés des Chemins de Fer	12.480	345.466 100,0	56.825 16,4	—	—	56.825 16,4	—	
II. Pracownicy poczt i telegrafów. Employés des Postes et des Télégraphes.								
1) Związek Prac. Poczt, Telegrafów i Telef. Synd. prof. des Fonctionnaires des Postes, des Télégraphes et des Téléph.	17.067	375.200 100,0	—	—	—	—	—	
2) Zw. Niższych Prac. Poczt i Telegrafów . Synd. des Fonctionnaires inférieures des Postes, des Télégraphes et des Téléph.	6.139	71.492 100,0	—	—	—	—	—	
III.								
Stow. Chrześc.-Narod. Nauczycielstwa Szkół Powszechnych Association Chrétienne-Nationale des Insti- tuteurs des Écoles Publ.	4.547	143.832 100,0	1.772 1,2	—	—	1.772 1,2	—	
Stow. Urzęd. Państwowych R. P. Association des Fonctionnaires Publics	5.832	166.636 100,0	—	—	—	—	—	
Zw. Zaw. Prac. Miejskich R. P. Synd. prof. des Travailleurs Municipaux	5.874	64.255 100,0	556 0,9	—	—	556 0,9	—	
Zw. Niższych Funkcjon. Państwowych R. P. Synd. des Fonctionnaires inférieures publics	5.449	56.681 100,0	17.690 31,0	—	—	17.690 31,0	—	

Tableau 18.
(voir page 74).

związków pracowników państwowych i samorządowych.
fonctionnaires publics de plus grande importance.

1928.

Spécification des dépenses														
Pomoc prawna Aide juridique	Czasopismo Périodique	Cele kulturalno-oświatowe Cours bibliothéques ensei- gnement etc.	Domy wypoczynkowe Maisons des loisirs	Budowa (kupno) własnych domów Construction (achat) de maisons	Propaganda Propagande	Zjazdy i konferencje Congrès et conférences	Administracja—Administration			Wkłady do centrali Cotisations versées aux centrales	Inne cele Autres buts			
							Ogółem Total	Personel biura zarządu Personnel du bureau général	Wydatki biurowe i admini- stracyjne Frais de bureaux et d'admini- stration					
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20			
21.884 1,0	146.339 6,8	95.707 4,5	571.689 26,7	430.444 20,1	151.805 7,2	9.481 0,4	108.031 5,1	87.433 4,1	20.598 1,0	25.853 1,2	327.585 15,3			
26.609 2,1	119.896 9,6	9.886 0,8	—	594.120 47,5	13.511 1,1	20.000 1,6	111.221 8,9	80.805 6,4	30.416 2,5	—	—			
6.334 1,8	46.843 13,6	2.077 0,6	—	—	5.517 1,6	9.712 2,8	53.282 15,4	37.661 10,9	15.621 4,5	4.504 1,3	160.373 46,5			
4.000 1,1	20.000 5,3	—	320.000 85,3	—	—	6.000 1,6	24.000 6,4	18.000 4,8	6.000 1,6	1.200 0,3	—			
2.250 3,1	18.681 26,2	219 0,3	—	—	4.545 6,4	24.190 33,8	9.958 13,9	4.134 5,8	5.824 8,1	—	11.649 16,3			
—	45.300 31,5	230 0,2	30.666 21,3	—	—	19.657 13,7	24.544 17,1	—	—	—	21.663 15,0			
—	15.132 9,1	87.238 52,4	—	—	5.054 3,0	4.472 2,7	42.074 25,2	29.019 17,4	13.055 7,8	1.800 1,1	10.867 6,5			
525 0,8	19.010 29,6	195 0,3	—	—	—	6.691 10,4	26.130 40,7	16.006 24,9	10.124 15,8	258 0,4	10.890 16,9			
691 1,2	8.385 14,8	—	—	—	—	3.884 6,9	15.397 27,2	11.181 19,7	4.216 7,5	—	10.634 18,9			

Przebieg pracowników państwowych i samorządowych
fonctionnaires publics de plus grande importance

1928

Liczba osób	Pracownicy państwowi		Pracownicy samorządowi		Wszystko	Liczba osób	Pracownicy państwowi		Pracownicy samorządowi		Wszystko
	Pracownicy państwowi	Pracownicy samorządowi	Pracownicy państwowi	Pracownicy samorządowi			Pracownicy państwowi	Pracownicy samorządowi			
1	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
2	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
3	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
4	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
5	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
6	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
7	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
8	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
9	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
10	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
11	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
12	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
13	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
14	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
15	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
16	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
17	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
18	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
19	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	
20	1000	1000	1000	1000	2000	1000	1000	1000	1000	2000	

Le mouvement syndical en Pologne en 1928.

1) Données statistiques.

Désirant donner un aperçu général du mouvement syndical en Pologne en 1928, le Ministère du Travail et de l'Assistance sociale a, comme les années précédentes, entrepris une enquête parmi les syndicats professionnels en vue de recueillir les données statistiques indispensables à l'élaboration de l'Annuaire.

Ces travaux furent dans une certaine mesure entravés par le fait que 15% du nombre total des travailleurs adhérant à des organisations professionnelles n'ont pas fourni de réponses à l'enquête.

Pour définir le nombre des membres payants de chaque syndicat on procéda à la division en 10 du nombre des cotisations mensuelles versées au cours de toute l'année; lorsqu'il s'agissait d'ouvriers du bâtiment qui ne sont employés que pendant certaines saisons, — on divisait ce nombre en 6.

L'adoption du principe ci-dessus a permis au Ministère d'établir le nombre des membres des divers syndicats avec plus de précision et de comparer leurs effectifs.

Comme dans les annuaires précédents, tous les syndicats sont répartis en trois groupes: syndicats ouvriers, syndicats des travailleurs intellectuelles et syndicats des fonctionnaires de l'Etat.

2. L'état général du mouvement syndical.

Le tableau 1 contient des données caractéristiques relatives: 1) au nombre des syndicats, 2) au nombre des membres enregistrés, 3) au montant des cotisations et 4) au tirage des périodiques.

Pour se rendre compte du développement du mouvement syndical par rapport au nombre total des travailleurs salariés en Pologne, il faut prendre en considération les chiffres suivants: au 31 décembre 1928 environ 2.950.000 travailleurs manuels, dont 1.500.000 travailleurs agricoles et 250.000 travailleurs intellectuels se trouvaient sur le territoire de la Pologne.

L'année 1928 est caractérisée par un certain développement du mouvement syndical en chiffres globaux. L'amélioration de la situation économique y a contribué sans aucun doute.

Le nombre des membres enregistrés des syndicats qui ont envoyé des réponses au questionnaire du ministère s'est élevé en 1927, à 791.876. Si l'on admet que le nombre des membres des syndicats qui n'ont pas répondu à l'enquête est le même que les années précédentes, le nombre total des membres enregistrés pourra être évalué à 800.916, tandis que ce nombre établi de la même manière pour 1927 n'était que de 717.193.

Il ressort de cette comparaison, que le nombre total des membres enregistrés dans des syndicats professionnels sur le territoire de la Pologne a subi un accroissement qui est

de 69.874 en ce qui concerne les syndicats ouvriers et de 22.834 pour les syndicats de travailleurs intellectuels. Par contre le nombre des membres des syndicats des fonctionnaires de l'Etat et des travailleurs des pouvoirs publics autonomes a baissé de 8.985.

Le nombre total des membres payant des cotisations aux syndicats qui ont répondu à l'enquête en 1928, était de 594.386. Ce nombre a baissé de 9,7% par rapport à l'année précédente, ce qui est surtout dû à la baisse du nombre des membres adhérant aux organisations groupant les fonctionnaires de l'Etat et les fonctionnaires municipaux.

Les recettes des syndicats ouvriers se sont accrues de 21,2% par contre les recettes des syndicats des travailleurs intellectuels ont baissé de 7,0% et celles des syndicats groupant les fonctionnaires de l'Etat et les employés municipaux—de 10,0%.

L'état financier des syndicats professionnels n'a presque pas subi de changements par rapport à 1927, sauf une certaine tendance d'amélioration.

Le nombre d'exemplaires des organes des syndicats ouvriers qui ont envoyé leurs comptes—rendus au ministère, s'est accru par rapport à 1927, de 17%. Certaines publications, telles que le „Włókniarz" (organe du syndicat des ouvriers du textile), „Metalowiec" (organe des ouvriers métallurgistes et „Dozorca" (organe du syndicat des concierges) ont été tirés en un nombre d'exemplaires par rapport à l'année précédente.

Une augmentation analogue du nombre des exemplaires s'est manifestée dans la presse des travailleurs intellectuels, où elle a même été plus régulière que dans la presse ouvrière. En outre nouveaux organes de presse paraissant en moyenne en 7.000—23.000 exemplaires par an, ont été fondés au cours de l'année envisagée. Le développement de la presse professionnelle des fonctionnaires de l'Etat et des employés municipaux a subi un certain affaiblissement.

Le tableau II contenant des données relatives aux dix centrales les plus importantes des syndicats professionnels, donne une idée du mouvement syndical en 1928.

Les tableaux 3 et 4 déterminent successivement le nombre des membres et la situation financière des sept centrales ouvrières les plus importantes, à savoir: l'Union des Syndicats professionnels, l'Union Syndicale polonaise et l'Union Syndicale chrétienne, dont chacune englobe en dehors de deux syndicats de travailleurs intellectuels, un syndicat de fonctionnaires de l'Etat.

3) Les syndicats ouvriers.

L'annuaire pour 1927 contenait des données relatives à 161 syndicats professionnels, l'annuaire pour 1928 a trait à 190 syndicats, cet accroissement du nombre des syndicats s'explique surtout par le fait que des réponses ont été fournies par des syndicats existant auparavant, mais qui n'avaient pas répondu à l'enquête de 1927, ainsi que par des syndicats nouvellement créés.

La relation qui existait entre le nombre des membres enregistrés et le nombre de membres payants n'a pas subi de modification depuis l'année précédente, seules l'industrie chimique et l'industrie du cuir accusent un empirement sérieux qui n'a pas eu cependant de répercussion évidente sur la situation générale dans ce domaine. La statistique démontre que sur 100 membres—69,9% ont versés des cotisations en 1928 et 67,3% en 1927.

La légère diminution des effectifs des membres payants qu'indiqué le tableau 5, ne constitue point encore une preuve de l'affaiblissement du mouvement syndical en 1928. La situation réelle dans ce domaine est quelque peu obscurcie par le fait qu'un grand nombre de syndicats n'ont pas répondu à l'enquête.

Nous donnons ci-dessous une comparaison du nombre des membres payants et des membres enregistrés, portant sur les trois dernières années:

Année	Membres enregistrés	Membres payants	Nombre des membres ne versant pas de cotisations par rapport à l'ensemble des membres, en %
1926	582.410	367.595	36,9%
1927	575.938	387.702	32,7%
1928	539.934	382.025	29,2%

L'agriculture accuse en 1928 une diminution du nombre des membres enregistrés de 41,3%, tandis que la diminution des nombres payants n'a été que de 15,8%. Ceci est une preuve que les syndicats se sont efforcés de se défaire des membres inutiles, en première ligne.

On constate une augmentation des membres payants dans l'industrie de 8%, et par là même, le nombre des membres des syndicats d'ouvriers industriels qui depuis 1926 déjà surpassait d'une manière évidente le nombre des ouvriers agricoles, n'a fait que s'accroître encore en 1928 par rapport au nombre de ces derniers.

L'industrie minière accuse une certaine augmentation du nombre des membres payants (2,7%) qui a été très forte dans l'industrie métallurgique (43,5%).

Par contre, d'après des données obtenues par le Ministère, le nombre des membres payants dans l'industrie minérale dans l'industrie chimique et l'industrie du papier a quelque peu diminué au cours de la même année.

Le nombre des membres enregistrés a augmenté de 25,3% dans l'industrie textile, par contre l'effectif des membres payants ne s'est accru que de 13,0%.

L'industrie du cuir accuse une diminution du nombre des membres payants de 14,0% ce qui s'explique par le manque de données relatives à deux syndicats groupant environ 2.000 membres.

Dans l'industrie du vêtement on n'observe qu'une légère augmentation du nombre des membres payants (2,1%).

L'industrie du cuir accuse une grande augmentation de l'effectif des membres payants par rapport à 1927 (12,7%) par suite de la création de deux nouveaux syndicats groupant environ 2.000 membres et l'augmentation du nombre des membres des syndicats existant auparavant.

Dans l'industrie du bois presque aucun changement ne s'est produit dans ce domaine (0,7), ce qui est dû à la mauvaise organisation de cette branche de l'industrie résultant du fait que les ateliers du travail des travailleurs de cette industrie sont dispersés et que les ouvriers saisonniers non qualifiés qui travaillent dans les scieries ne manifestent que peu de tendance à s'organiser.

Grâce aux conditions favorables qui régnaient dans l'industrie du bâtiment en 1928, le nombre des membres enregistrés des syndicats de cette industrie s'est accru de 5.253, soit 38,1) et le nombre des membres payants de 20,8%. Cinq nouveaux syndicats groupant tous les nouveaux membres mentionnés plus haut ont été créés pendant cette période.

Un accroissement de 19,7% a pu être noté parmi les membres payants dans l'industrie graphique. Le nombre des membres enregistrés a augmenté au même degré à peu près.

Le syndicat des ouvriers des transport de la République de Pologne nouvellement organisé et faisant partie du groupe „Transports, commerce et ouvriers non qualifiés", mérite une attention particulière. Il a été créé à la suite d'une fusion de petits syndicats de la même catégorie et compte 4.702 membres payants.

Le tableau 6 qui montre les changements qui se sont produits dans les syndicats les plus importants, contient des données complémentaires aux tableaux 5 et 7.

Le nombre des membres enregistrés dans les syndicats professionnels ouvriers a augmenté de 10,9 % par rapport à 1927 et le nombre des membres payants de 11,2 %.

Le nombre des membres payants de l'Union des Syndicats professionnels en Pologne (Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce) s'est accru de 8,4 % et constitue 86,1 % du nombre total des membres enregistrés dans cette union.

Le nombre des travailleurs adhérant à l'Union Syndicale polonaise (Zjednoczenie Zawodowe Polskie) a baissé dans le présent rapport de 8,3 % ce qui s'explique surtout par le fait que le syndicat des cheminots qui compte 26,412 membres payants d'après le compte-rendu de ce syndicat de 1927, n'a pas fourni de données à l'enquête pendant la période envisagée. Ce syndicat a cessé de faire partie de l'Union Syndicale polonaise en 1929.

L'effectif des centrales des syndicats professionnels chrétiens s'est accru de 8,0 %.

Les données fournies par l'Union centrale des Syndicats professionnels (Centralne Zrzeszenie Klasowych Związków Zawodowych) créée en 1928, que nous insérons dans le présent annuaire, ont trait à des syndicats au leurs sections existant au moins depuis le milieu de 1928 et qui ont entièrement ou en majorité adhéré à l'union.

On peut observer une grande augmentation des membres payants de l'Union professionnelle „Praca Polska”. Leur nombre était de 3.794 en 1927 et de 10.951 en 1928.

Le nombre des membres payants de l'Union des Syndicats libres en Pologne (Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych w Polsce) a par contre diminué de 16,5 %.

L'Union professionnelle „le Travail” (Zjednoczenie Zawodowe „Praca”), qui a été créée à la suite d'une scission qui s'est produite au sein de l'Union Syndicale polonaise, compte 8.274 membres d'après son compte-rendu de 1928 envoyé au Ministère.

La Fédération générale du Travail (Generalna Federacja Pracy) a fourni des données incomplètes. 11 syndicats n'ont pas répondu à l'enquête au cours de la période envisagée. D'après des informations fournies au Ministère par la section centrale de cette Fédération, ces syndicats compteraient au total 20.000 membres sur tout le territoire de la Pologne.

L'Union des Syndicats professionnelles en Pologne (Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce) englobe en dehors des syndicats ouvriers, des syndicats de travailleurs intellectuels et de fonctionnaires de l'Etat. Il en est de même en ce qui concerne les centrales des syndicats professionnels ouvriers et l'Union Syndicale polonaise. Le reste des centrales ouvrières ne groupent que des syndicats ouvriers.

Il y a encore lieu d'observer que l'Union Syndicale polonaise englobe en dehors du Syndicat des Ouvriers et des Artisans de Poznań, surtout des syndicats de travailleurs de la grande industrie, par contre les autres centrales groupent des ouvriers de toutes les branches de l'industrie. L'Union des Syndicats professionnels qui manifeste une tendance à ne point limiter son activité aux divers territoires de la Pologne, — est devenu en fait une centrale pour le pays tout entier. Les syndicats chrétiens ont conservé jusqu'à maintenant des centrales spéciales pour chaque territoire.

La situation financière générale des syndicats professionnels s'est considérablement améliorée au cours de 1928, les recettes ont augmenté de 21,2 % et les dépenses de 20,8 % par rapport à l'année précédente (voir tableau 8). Ceci constitue une preuve de l'amélioration de la situation économique en 1928 et de l'amélioration de l'état financier des organisations par rapport aux années précédentes.

Le tableau 9 contient des données relatives aux dépenses des syndicats des plus importants et le tableau 10 des données ayant trait aux sommes affectées à divers buts dans les syndicats professionnels suivant les branches des industries.

Le tableau 11, donne une idée des recettes et des dépenses d'un membre d'un des syndicats les plus importants, au cours d'une année, en tenant compte de la centrale à laquelle il adhère, par contre le tableau 12 montre le niveau d'une cotisation mensuelle mo-

yenne d'un membre de centrale ouvrière en tenant compte de la branche de l'industrie, dans laquelle le travailleur est employé.

4. Les syndicats professionnels des travailleurs intellectuels.

Le mouvement syndical des travailleurs intellectuels a fait des progrès bien plus lents que ceux des syndicats ouvriers.

90 syndicats ont fourni des réponses à l'enquête en 1928.

Le nombre des membres de ces syndicats s'est accru de 8,6 % en 1928 par rapport à 1927, ce qui est dû en première ligne à l'augmentation du nombre des membres payants du groupe des travailleurs du commerce (1½ fois). En outre, le Syndicat des Travailleurs des coopératives de la République de Pologne qui compte 1.968 membres payants a envoyé au Ministère son compte-rendu en 1928 et a également contribué ainsi à accroître le nombre global des membres.

Les fonds des syndicats des travailleurs intellectuels ont diminué de 7 % par rapport à l'année précédente.

Les recettes annuelles qui étaient de 29,60 zł. par membre en 1926, ont atteint 38,40 zł. en 1927, et seulement de 32,88 zł. en 1928.

Le montant des fonds spéciaux s'est accru de 668.276 zł.; soit 40,5 % du montant total des recettes. Le groupe des travailleurs du commerce qui ont versé 154.635 zł. et du syndicat des artistes des scènes polonaises à Varsovie qui ont payé 158.286 zł. contribué en première ligne à cette augmentation.

L'effectif de l'Organisation Centrale des Syndicats professionnels des Travailleurs intellectuels groupant les syndicats professionnels des travailleurs intellectuels privés, a augmenté de 12,9 % pendant l'année de l'exercice, malgré les fréquents conflits et les scissions qui se sont produits au sein de cette centrale en 1927. La différence entre le nombre des membres payants et le nombre total des membres a diminué au cours de la même période de 12,6 %.

La Confédération polonaise des Travailleurs intellectuels occupe la seconde place en ce qui concerne le nombre de ses membres. Elle groupe en dehors de travailleurs intellectuels employés dans des institutions privées — des fonctionnaires de l'Etat et des fonctionnaires municipaux et des organisations groupant des professions libres. Parmi les syndicats adhérant à cette centrale, seulement sept comptent 18.619 membres enregistrés, ont répondu à l'enquête. Les membres payants constituent 96,8 % du nombre total des travailleurs enregistrés dans la Confédération polonaise des Travailleurs intellectuels.

La Fédération des Syndicats des Travailleurs intellectuels de la Pologne occidentale et orientale, créée en 1928, groupe les travailleurs intellectuels employés dans les établissements privés des bassins de Haute-Silésie et de Dąbrowa. Le nombre des membres adhérant à cette organisation s'élève d'après des comptes-rendus envoyés par deux syndicats à 7.959, dont 7.945 membres payants.

Parmi les centrales ouvrières englobant des travailleurs intellectuels l'Union des associations professionnelles polonaises en groupe le plus grand nombre. Il ressort des comptes-rendus envoyés par trois syndicats faisant partie de cette centrale, — que le nombre des membres payants s'élève à 5.516. Le syndicat professionnel des travailleurs des Caisses-Maladies qui d'après un compte rendu de 1928 de l'Union des Syndicats professionnels compte 7.259, n'a pas répondu à l'enquête.

L'Union Syndicale polonaise englobe deux syndicats comptant 2.489 membres payants, par contre les trois syndicats de travailleurs intellectuels adhérant aux centrales chrétiennes, — ne groupent qu'un petit nombre de membres.

Les centrales ouvrières groupaient au total en 1928 — 8 syndicats de travailleurs intellectuels qui ont répondu à l'enquête, comptant 9.510 membres enregistrés, dont 8.239 membres payants.

La répartition des dépenses des syndicats professionnels de travailleurs intellectuels les plus importants au cours de l'année envisagée ne diffère que légèrement de celle des syndicats ouvriers—les dépenses pour des buts de propagande sont cependant moins considérables, par contre les frais d'administration sont plus élevés. Les frais de publication de périodiques en 1928 étaient moins élevés qu'au cours de l'année précédente, quoique le tirage se soit accru d'une manière générale de 42,0 % ce qui témoigne de l'augmentation du nombre des abonnés qui couvrent en partie les frais de publication.

5. Les syndicats professionnels des fonctionnaires publics.

Les syndicats des fonctionnaires de l'Etat et des fonctionnaires municipaux ont envoyé 47 comptes-rendus au cours de 1928.

Le nombre des membres payants des organisations de fonctionnaires de l'Etat et de fonctionnaires municipaux a baissé au cours de l'année de l'exercice et constitue 72,3 % du nombre des membres payants en 1927.

Le syndicat professionnel des cheminots de la République polonaise qui adhère à l'Union des Syndicats professionnels compte 59.409 membres payants et le syndicat des cheminots qui d'après des données de l'année précédente faisait partie de l'Union Syndicale polonaise, compte 26.412 membres.

La Confédération polonaise des Travailleurs intellectuels groupe quatre syndicats de fonctionnaires de l'Etat et de fonctionnaires municipaux comptant au total 15.550 membres payants. Parmi ces syndicats le Syndicat des Employés des Chemins de Fer compte à lui seul 12.480 membres payants.

La Commission centrale intersyndicale des Syndicats professionnels des Fonctionnaires de l'Etat poursuit une activité tendant à améliorer les conditions de vie et de travail des fonctionnaires de l'Etat et des fonctionnaires municipaux organisés.

Il existait en outre pendant la période envisagée plusieurs syndicats n'adhérant à aucune centrale qui groupaient cependant un nombre considérable de membres payants, tels que le Syndicat polonais de Cheminots (9 secrétariats de districts et 232 sections englobant 33.255 membres), le Syndicat des Employés des P. T. Z. de catégories inférieures de la République de Pologne (9 secrétariats de district et 145 cercles locaux englobant 6.139 membres) et plusieurs autres syndicats.

Les recettes des syndicats des fonctionnaires de l'Etat et des fonctionnaires municipaux ont été de 9,6 % et les dépenses de 11,8 % moins élevées qu'en 1927.

Le montant global des fonds spéciaux s'est accru pendant la même période de 20,8 %. Le capital de ce groupe de syndicat était de 7.112.272 zl. en 1928, soit de 4,8 % plus considérable qu'en 1927.

Le tableau 18 contient le relevé des dépenses et des données sur leur répartition. Il en ressort que les prestations constituent 31,0 % des dépenses du Syndicat des Fonctionnaires de l'Etat de la République de Pologne de catégories inférieures. Les sept syndicats les plus importants mentionnés au tableau 14 ont destiné en 1928 en moyenne, de 0,8 % à 3,1 % du montant global de leurs dépenses à des fins d'aide juridique. L'association des Fonctionnaires de l'Etat de la République de Pologne a le plus dépensé pour des buts culturels et d'enseignement (52,4 % du montant global des dépenses). Le reste des syndicats n'ont affecté que 0,2 à 4,5 % de leurs dépenses globales à cette fin.

Le Syndicat professionnel des Travailleurs des P. T. T. a destiné les sommes les plus considérables à la construction et à l'aménagement de maisons pour retraités (85,3 % du montant total des dépenses).

Seulement deux syndicats et notamment : le Syndicat professionnel des cheminots de la République de Pologne et le Syndicat polonais des cheminots figurent à la rubrique „construction (achat) de maisons” (21,1 % et 47,5 % respectivement).

De 1,1 % à 7,2 % du montant global ont été affectés à des buts de propagande et 0,4 % à 33,8 % à l'organisation de Congrès et de Conférence. Les dépenses administratives se sont élevées à 5,1 %—40,7 % du montant global des dépenses.

Les périodiques publiés par les organisations professionnelles des fonctionnaires de l'Etat et des fonctionnaires municipaux ont été tirés en 1928 en 4.499.030 exemplaires, ce qui constitue 7,5 % du tirage de l'année précédente.

ZALĄCZNIKI
ANNEXES

WYKAZ ALFABETYCZNY Związków Zawodowych za rok 1928.

Index alphabétique des syndicats professionnels pour l'année 1928.

W niniejszym wykazie zestawione są wszystkie związki zawodowe i zrzeszenia związków zawodowych, znajdujące się w r. 1928 w ewidencji Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Posługiwano się następującymi skrótami:

- C. K. P.** — Centralna Komisja Porozumiewawcza Związków Zawodowych Pracowników Państwowych.
- C. O. Z. Z. P. U.** — Centralna Organizacja Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych.
- C. Ch. Z. Z.** — Centralny Chrześcijański Związek Zawodowy (Wilno).
- Centr.** — Centralny.
- Centrala Ch. Z. Z.** — Centrala Chrześcijańskich Związków Zawodowych na woj. Śląskie w Zagłębiu Dąbrowskiem i Krakowskiem.
- Ch. Z. Z.** — Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe w Rzeczypospolitej Polskiej. (Warszawa.)
- chrz.** — chrześcijańskie.
- czł.** — członków.
- Kom. Okr. Z. Z.** — Komisja Okręgowa Związków Zawodowych.
- oddz.** — oddziałów.
- P. K. P. U.** — Polska Konfederacja Pracowników Umysłowych.
- P. Z. Ch. Z. Z.** — Polskie Zjednoczenie Chrześcijańskich Związków Zawodowych. (Kraków).
- prac.** — pracowników.
- prac. i p-wnic** — pracowników i pracownic.
- R. G. Kl. Pr. Z. Z.** — Rada Generalna Klasowych Pracown. Związków Zawodowych.
- R. P.** — Rzeczpospolita Polska.
- Rada Z. Z.** — Rada Związków Zawodowych.
- rob. i r-tnic** — robotników i robotnic.
- stow.** — stowarzyszenie.
- urzęd.** — urzędników.
- W. Z. Z.** — Zrzeszenie Wolnych Związków Zawodowych w Polsce.
- Z. Ch. Z. Z. M. W.** — Zjednoczenie Chrześcijańskich Związków Zawodowych w Małopolsce Wschodniej. (Lwów).
- Z. K. Z. Z.** — Związek Klasowych Związków Zawodowych w Polsce. (Rada Krajowa, Wydział Żydowski).
- Z. S. Z. P.** — Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce. (Komisja Centralna Związków Zawodowych).
- Z. Z. P.** — Zjednoczenie Zawodowe Polskie.
- zrzesz.** — zrzeszenie.
- zw.** — związek.
- zw. zaw.** — Związek Zawodowy.

Słowa w cudzysłowach na końcu ustępów oznaczają czasopisma związkowe; liczby w nawiasach ułatwiają poszukiwanie w wykazie czasopism (załącznik B.).

A.

Administracji — patrz: *Gminnej, Warsztatów Administracyjnych* — patrz: *Kancelaryjnych*.

1. ADMINISTRATORÓW, Zw. Zaw. Rząd-
ców i — m. Lublina, Krakowskie Przedm. 26;
oddz. — czł. 17.
2. ADMINISTRATORÓW, Zw. Zaw. —
i Rządów m. st. Warszawy, Bonifraterska 4, tel.
302-95, oddz. — czł. 341.
3. ADMINISTRATORÓW, Zw. Rządów
i — Domów Chrześcijań., Warszawa, Kopernika 11
brak danych.
4. ADWOKATÓW, Zw. Polskich — Lwów,
Jagiellońska; brak danych.
5. ADWOKATURY, Zw. Kandydatów —
Drohobycz; brak danych.
6. ADWOKATURY, Stow. Kandydatów —
Lwów, Grodzickich; brak danych.
7. AGENTÓW, Zw. Zaw. — i Wojażerów
w R. P. Warszawa, Świętokrzyska 15; tel. 37-98; —
C. O. Z. Z. P. U. oddz. 8, czł. 950. „*Wojażer*”
(118).
8. AKUSZEREK, Związek — R. P., Warsza-
wa, Hoża 56 m. 9; tel. 416-56, — oddz. 10, czł. 336.
„*Przegląd Akuszeryjny*”. (79).
9. AKUSZEREK, Zrzeszenie — Kasy Cho-
rych, Warszawa, Solec 93; brak danych.
10. APLIKANTÓW, Zw. Zrzeszeń — Zawo-
dów Prawniczych R. P., Warszawa, Rysia 3, m. 6;
brak danych.
11. APLIKANTÓW, Zrzesz.—Zawodów Praw-
niczych w Lublinie, Sąd Okręgowy; brak danych.
12. APLIKANTÓW, Zrzesz.—Zawodów Praw-
niczych, Poznań, Kramarska 18; brak danych.
13. APLIKANTÓW, Zrzeszenie — Zawod.
Prawnych na Pomorzu; Toruń, Sąd Okręgowy;
oddz. 4, czł. 39.
14. APLIKANTÓW, Zrzeszenie — Zawodów
Prawniczych, Warszawa, pl. Dąbrowskiego 3, m. 6;
brak danych.
15. APLIKANTÓW, Stow. — Sądowych i
Adwokackich; Warszawa, Trębacka 10, m. 7; tel.
47-06, oddz. 1, czł. 169.
16. APLIKANTÓW, Zrzesz. — Zawodów
Prawniczych w Wilnie, ul. Mickiewicza 17, m. 2;
brak danych.
17. APTEK, Zw. Zaw. Pracow. — w Łodzi,
ul. Narutowicza Nr. 50; Kom. Okr. Z. Z.; brak da-
nych.
18. APTEK, Klas. Zw. Zaw. Prac. — w Wil-
nie, ul. Kijowska Nr. 5; (Apteka). Kom. Okr. Z. Z.;
oddz. — czł. 10.
19. ARTYSTÓW, Zw. — Scen Polskich, War-
szawa, Al. Jerozolimska 39, m. 1; tel. 10-66 i 201-98;
oddz. 26, czł. 1,216. „*Scena Polska*” (94).
20. ARTYSTÓW, Zw. Zaw. — Żydowskich,
Warszawa, Leszno 2; tel. 308-90; R. K. Z. Z.
i K. C. Z. Z., oddz. — czł. 352, „*Teater Jedies*”
(104) i „*Wiadomości Teatralne*” (116).

21. ARTYSTÓW, Polski Zw. — Widowisko-
wych, Warszawa, Złota 36, m. 27; tel. 303-55,
C. O. Z. Z. P. U.; oddz. — czł. 324, „*Echo Arty-
styczne*” (16).
22. ARTYSTÓW, Zw. — Chórów Operowych
R. P. Warszawa, Trębacka 10; G. F. P. oddz. 1,
czł. 54.
23. ARTYSTÓW MALARZY, Zw. Zaw. Pol-
skich — Warszawa, Chmielna 49, m. 3; brak danych.
24. ARTYSTÓW, Zespół Polskich — Film-
owych Warszawa, Królewska 35, m. 20; brak
danych.
25. ASYSTENTÓW, Zw. Stow. — Wyższych
Uczelni R. P. Warszawa, ul. Śniadeckich 10, m. 15;
brak danych.
26. ASYSTENTÓW, Stow. — Akad. Górni-
czej w Krakowie, Akademia Górnicza; brak danych.
27. ASYSTENTÓW, Stow. — U. J. K. Jana
Kazim. i Akad. Medyc. Weteryn., Lwów, ul. Piekar-
ska, oddz. — czł. 218.
28. ASYSTENTÓW, Stow. — Politechniki
Lwowskiej, Lwów, Politechnika; brak danych.
29. ASYSTENTÓW, Zrzeszenia — Un. Poz-
nańskiego, Poznań, ul. Fredry 10. Coleg. Medicum,
Zakład Histologii U. P.; oddz. — czł. 25.
30. ASYSTENTÓW, Tow. — Un. Warszaw-
skiego, Warszawa, Uniwersytet; brak danych.
31. ASYSTENTÓW, Zrzeszenie — Politech-
niki Warszawskiej, Warszawa, Politechnika; brak da-
nych.
32. ASYSTENTÓW, Stow. — S. G. G. W.,
Warszawa, ul. Miodowa 23; Zakład Chemji Rolnej
tei. 333-64; oddz. — czł. 53.
33. ASYSTENTÓW, Zrzeszenie — Uniw. St.
Batorego, Wilno, Zakład Chemji Fizjologicznej, Za-
krętowa 15, tel. 11-45; oddz. — czł. 175.
34. AUTOMOBILISTÓW, Zw. Zaw. Prac.—
Łódź, Al. Kościuszki 41; oddz. — czł. 195.
35. AUTOMOBILISTÓW, Zw. Zaw.—Wars-
zawa, Długa 19, Z. S. Z. P.; oddz. 19, czł. 1,098.
36. AUTORÓW, Zw. — Dramatycznych Pol-
skich, Warszawa, ul. Szpitalna 12, tel. 110-87, P. K.
P. U.; oddz. — czł. 60.

B.

37. BANKOWYCH, Zw. Zaw. Prac.—w R. P.,
Warszawa, ul. Królewska Nr. 35, m. 15; tel. 155-56,
C. O. Z. Z. P. U.; oddz. 7, czł. 1,800.
38. BANKOWYCH, Pol. Zw. Zaw. Podurzęd-
ników i Skontystów — na Małopolskę, Lwów, ul. Gro-
decka 2-b, tel. 48-78, Z. Ch. Z. Z.; oddz. 1, czł. 180.
39. BANKU POLSKIEGO, Zrzeszenia Prac.
— Warszawa, ul. Bielańska 10/12, Nr. pok. 103; tel.
429-10, P. K. P. U.; oddz. 53, czł. 1,642.
40. BANKU ROLNEGO, Zrzeszenie Prac.
Państw. — w Warszawie, Nowogrodzka 50, tel. Pań-
stwowy Bank Rolny Nr. 218, P. K. P. U.; oddz. 11,
czł. 774.
41. BANKOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — Han-
dlowych i Biurowych „*Praca Polska*”, Sosnowiec,
ul. Kołłątaja 3, tel. 7-40; brak danych.

42. BANKU, Zrzeszenie Pracowników Po-
wszechnego — Związkowego, Warszawa, ul. Zgoda
11, tel. 253-80, oddz. — czł. 154.
Bednarzy — patrz: *Stolarzy*.
Betoniarzy — patrz: *Murarzy*.
Bezpartyjny — patrz: *Murarskich*.
Biurowo-Handlowych — patrz: *Oficjalistów*.
43. BIUROWYCH, Zw. Zaw. Prac.—i Handl.,
Baranowicze, ul. Gen. Szeptyckiego Nr. 23; oddz.—
czł. 82.
44. BIUROWYCH, Zw. Zaw. Pracowników—
„Praca”, Łódź, Główna 31; brak danych.
45. BIUROWYCH, Zw. Zaw. Prac. — Tow.
Kredytowego Ziemińskiego, Warszawa, ul. Kredyto-
wa 1, tel. 158-06; oddz. — czł. 94.
46. BIUROWYCH, Zw. Zaw. Prac.—w Ra-
domiu; ul. Zgodna Nr. 3; oddz. — czł. 22.
Biurowych — patrz również: *Handlowych, My-
dlarskiego przemysłu, Przemysłowych*.
47. BÓŻNICZNYCH POSŁUGACZY, Zw.
Zaw. — p. n. „Agudes Mszamszaj Butaj Knajsyses”,
Warszawa, Nowolipie Nr. 30, m. 55; oddz. 1, czł. 20.
Bronzy — patrz: *Metalowe*.
48. BROWARÓW i GORZELNI, Chrześc.
Zw. Zaw. Pracowników — Wilno, ul. Ś-to-Jańska
Nr. 3, tel. 407, C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. 1, czł. 18.
Browarów — patrz: *Gorzeln*.
49. BUCHALTERÓW, Bilansistów, Polski
Zw. — i ich Pomocników, Warszawa, ul. Nowy Świat
3, m. 1; brak danych. „*Buchalter Polski*” (6).
50. BUCHALTERÓW, Stow. — Żydów m.
st. Warszawy, ul. Leszno 14; m. 19, tel. 421-25; oddz.
—czł. 216. (Sekretariat czynny od 18 do 21^{1/2}).
51. BUCHALTERÓW, Izraelskie Stowarzy-
szenia — i Subjektów Handl.; Lwów; brak danych.
52. BUDOWLANEGO, Zw. Zaw. Rob. Prze-
mysł.—Radom, Grodzka 8, Rada Z. Z.; brak danych.
53. BUDOWLANEGO, Zw. Zawod. Rob.
Przem.—Siedlce, 1-go Maja 46; oddz. — czł. 200.
54. BUDOWLANEGO, Zw. Zawod. Rob.
Przem.—Wilno, Żeligowskiego 4, Kom. Okr. Z. Z.;
brak danych.
55. BUDOWLANO - KAMIENIARSKIEGO
Zw. Zaw. Rob. Przem. — Łódź, Ceglenniana 33, Ra-
da Kl. Z. Z.; brak danych.
56. BUDOWLANYCH, Zw. Prac. — i pokr.
zaw. Z. Z. P., Katowice, Kościuszki, tel. 19-66;
oddz. 94, czł. 7,073. „*Związkowiec Polski*” (124).
57. BUDOWLANYCH, Zw. Rob.—w Polsce;
Kraków, Dunajewskiego 5; tel. 310, Z. S. Z. P.; oddz.
131, czł. 5,326. „*Robotnik Budowlany*” (87).
58. BUDOWLANYCH, Zw. Zaw. Rob. —
Lublin, Bernardyńska 28, R. Z. Z.; oddz. 1, czł. 147.
59. BUDOWLANYCH, Polski Zw. Zaw. Prac.
— „*Praca*”, Łódź, Główna Nr. 31; brak danych.
60. BUDOWLANYCH, Zw. Zaw. Prac. —
„*Praca Polska*”, Sosnowiec, Kołłątaja 3; tel. 7-40;
oddz. 2, czł. 166.
61. BUDOWLANYCH, Zw. Zaw. Rob. —
R. P., Warszawa, Wiejska 14, III p., pok. 8; tel. 439-31,
C. Z. K. Z. Z., oddz. — czł. 2,118.

62. BUDOWLANEGO, Zw. Zaw. Robotni-
ków Przemysłu — Łomża, Dworna 2; brak danych.
 63. BUDOWLANYCH, Zw. Zaw. Robotni-
ków — Brześć n/B., ul. Unji Lubelskiej 44; oddz. —
czł. 101.
 64. BUDOWLANEGO, Zw. Zaw. Rob. Prze-
mysłu — W. Z. Z., Katowice, Poprzeczna 19; nie-
czynny.
 65. BRUKARZY, Zw. — i Robót Ziemi-
nych W. Z. Z., Katowice, Poprzeczna 19; brak danych.
Budownictwo — patrz: *Inżynierów*.
- C.**
66. CENTRALA CHRZEŚCIJANSKICH
ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH, Katowice, ul.
Sobieskiego 11, telef. 9-61 i 9-62; brak danych.
 67. CENTRALNA FEDERACJA ZW. ZAW.
W POLSCE Łódź, Narutowicza 45; brak da-
nych.
 68. CENTRALNA ORGANIZACJA ZWIĄZ-
KÓW ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW UMY-
ŚLOWYCH Warszawa, Sienna 16, tel. 165-65,
rad. Okręg 7; związków 16, czł. 12,021; „*Biuletyn
Centralnej Organizacji Zw. Zaw. Pr. Um.*” (4).
 69. CENTRALNE ZRZESZENIE, Zw. Zaw.
w Polsce, Warszawa, Wiejska Nr. 14; brak danych.
 70. CENTRALNY ZWIĄZEK Chrześcijań-
skich Związków Zawodowych (Centralny Chrześc.
Zw. Zaw.), Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407, związków
24, czł. 1,446.
 71. CENTRALNY Zw. Zaw. Polski, Kato-
wice, Jordana 12, tel. 30-31, C. Z. K. Z. Z.; oddz. 42,
czł. 820.
Centralny — patrz również: *Chemicznego, Gór-
ników, Odzieżowego*.
 72. CERAMICZNYCH, Stow. Zawod. i Za-
pomogowe Robotników — Lwów, Zielona Nr. 7;
brak danych.
 73. CERAMICZNEGO, Polski Zw. Pracown.
Przem. — „*Praca*”, Łódź, Główna 31, oddz. — czł.
128, „*Pracownik Przemysłu Ceramicznego*” (71).
 74. CHEMICZNEGO Zw. Zaw. Robotników
Przem. — i pokr. w R. P. w Czechowicach, Czecho-
wice; brak danych; „*Robotnik Chemiczny*” (88).
 75. CHEMICZNEGO, Centr. Zw. Robotn.
Przem. — R. P. Kraków, Al. Krasińskiego 16, tel.
44-41, Z. S. Z. P., oddz. 66, czł. 5,703, „*Robotnik
Chemik*” (89).
 76. CHEMICZNEGO, Zw. Zawod. Rob.
Przem.—w Polsce, Warszawa, Długa 50; Z. K. Z. Z.;
brak danych.
 77. CHEMICZNEGO, Zw. Rob. Przemysłu—
Wolnych Zw. Zaw. w Polsce, Katowice, Poprzecz-
na 19; brak danych.
 78. CHEMICZNEGO, Zw. Zaw. Pracowni-
ków Przem. — „*Praca Polska*”; Sosnowiec, Kołłątaja
3, tel. 7-40, oddz. 1, czł. 37.
 79. CHEMICZNEGO, Zw. Zawod. Rob.
Przemysłu — Łódź, Nowowiejska 27; brak danych.

80. CHEMICZNEGO, Zw. Zaw. Federacja Pracy Przem. — i gałęzi pokrewnych, Warszawa, Nowy Świat 23-21; brak danych.

Chemigrafów — patrz: *Litografów*.

Chrestliche, Gewerkschaften — patrz: *Chrześcijańskie*.

81. CHRZEŚCIJANSKI, Niemiecki Zw. Zaw. Bielska, Białej i Okolicy, Bielsk, Pitsudskiego 7; brak danych.

82. CHRZEŚCIJANSKIE ZWIĄZKI ZAWODOWE NIEMIECKIE W POLSCE, Kraków, Św. Jana 10; telef. 20-86; oddz. 56, czł. 5,868; „*Gewerkschaftsstimme*”, (22); „*Związkowiec*” (123).

83. CHRZEŚCIJANSKIE ZJEDNOCZENIE ZAWODOWE W R. P., Warszawa, Rymarska 2/4, m. 6, tel. 201-65, sekretariat okrąg. (karteli chrz. chrz. zw. zaw.); brak danych.

Związki scentralizowane: Dozorców Domowych, Posłańców, Rolnych rob., Służby Domowej, rob. przem. Włókienniczego.

84. CHRZEŚCIJANSKIE ZJEDNOCZENIE ZAWODOWE, Okręg Poznań - Pomorze, Poznań, Skarbowa 12; brak danych.

Chrześcijański (ie) (ich) — patrz również: *Centrala, Centralny, Kartele, Polski, Zjednoczenie*.

85. CIESIELSKICH, Zw. Zaw. Czeladzi i Uczniów, — grupa Lwów, Nowa 6; I piętro; *Rada Z. Z.*; oddz. — czł. 117.

86. CIEŚLI, Zw. Zaw. — i Murarzy w Buczu; brak danych.

Cieśli — patrz również: *Murarzy, Stolarzy*.

87. CUKIERNICZYCH, Zw. Zaw. Subjektów — w Łodzi ul. Kopernika Nr. 6; oddz. — czł. 29.

88. CUKIERNICZYCH, Zw. Zaw. Prac. — „*Praca Polska*”, Warszawa, Wilcza 1, I p., tel. 103-13, oddz. — czł. 32.

89. CUKIERNICZYCH, Zw. Zaw. Prac. — w Polsce, Warszawa, Zielna 41, m. 8; brak danych.

90. CUKIERNIKÓW, Stow. Zaw. — na Małopolskę Wsch., Lwów, Zielona Nr. 7; brak danych.

91. CUKIERNIKÓW, Chrz. Zw. Zaw., — Wilno, Ś-to-Jańska 3, tel. 407; *C. Z. Ch. Z. Z.*, oddz. — czł. 36.

92. CUKROWNI, Zw. Zaw. Robotników — w Polsce, Warszawa, Długa 19, tel. 208-86; *Z. S. Z. P.*; oddz. 47, czł. 1,914; „*Głos Cukrownika*” (23).

93. CUKROWNICZEGO, Polski Zw. Prac. Przemysłu — w R. P.; siedziba — Warszawa, Chmielna 26, m. 6, tel. 41-07; Sekretariat Generalny — Gniezno, ul. Lecha 12, tel. 336; *C. O. Z. Z. P. U.*; oddz. 68, czł. 1,260; „*Życie Cukrownicze*” (126).

94. CUKROWNICZEGO, Zw. Zaw. Przemysłu — „*Praca Polska*”. Sosnowiec, Kołłątaja 3; brak danych.

Rob. Kuśnierzy i Czapników — patrz: *Kuśnierzy Czeladzi* — patrz: *Ciesielskich, Murarskich*.

D.

95. DENTYSTÓW-LEKARZY, Zw. — Polaków, Wilno, ul. Wileńska Nr. 26, m. 6; oddz. — czł. 34.

96. DENTYSTYCZNYCH, Zw. Zaw. Techników — w Polsce; Warszawa, ul. Marszałkowska 53a, tel. 196-44, oddz. 1, czł. 100; „*Głos Dentystyczny*” (24).

97. DENTYSTYCZNYCH, Zw. Zaw. Techników — Małopolski, Lwów, Krasickich 20, oddz. 1, czł. 59.

98. DESEATORÓW, Polski, Zw. Zaw. — Tkackich, Łódź, ul. Andrzeja 17, oddz. — czł. 23;

Docentów — patrz: *Profesorów*.

Domowej (ych) — Gospodarstwach — patrz: *Służby*.

99. DOROŻKARZY, Zw. Zaw. — Łódź, Brzeska 20; oddz. — czł. 140.

100. DOROŻKARZY, Chrz. Zw. Zawod. — Wilno, Ś-to-Jańska 3; brak danych.

101. DOZORCÓW DOMOWYCH, Zw. Zaw. — Służby Domowej i Pokrewnych zawodów w Polsce, Kraków, Dunajewskiego 5; brak danych.

102. DOZORCÓW DOMOWYCH, Zw. Zaw. — i Służby Domowej w R. P., Warszawa, ul. Leszno 48, m. 42, tel. 266-13; *C. Z. K. Z. Z.*; oddz. 31, czł. 6,790; „*Dozorca*” (11).

103. DOZORCÓW DOMOWYCH, Zw. Zaw. — Chrześc. Zjednocz. Zawod. w R. P., Warszawa, Kredytowa 14, m. 10, tel. 274-82; *Ch. Z. Z.*; oddz. 21, czł. 4,804; „*Dozorca Domowy*” (12).

104. DOZORCÓW DOMOWYCH, Chrześc. Zw. Zaw. — Wilno, ul. Ś-to-Jańska 3, tel. 407; *C. Z. Ch. Z. Z.*; oddz. — czł. 240.

105. DOZORCÓW DOMOWYCH, Klasowy Zw. Zaw. — Wilno, Wielka 34; *K. O. Z. Z.*, oddz. — czł. 96; „*Gazeta Dozorca*” (21)).

106. DOZORCÓW DOMÓW, Stowarzyszenie — i Służby Domowej w Przemysłu, *R. Z. Z. i K. C. Z. Z.*; Dom Robotniczy, ul. Barska, oddz. — czł. 74.

107. DOZORCÓW DOMOWYCH, Chrz. Zw. Zawod. — Lwów, Grodecka 2-b, tel. 48-78, „*Dom Katolicki*”, *Z. Ch. Z. Z.*; oddz. — czł. 97.

108. DOZORCÓW DOMOWYCH, Zw. Zaw. — Łomża, Wiejska 1; oddz. — czł. 85.

109. DOZORCÓW DOMOWYCH I SŁUŻBY DOMOWEJ, Chrześc. Zw. — Lublin; nieczynny.

110. DOZORCÓW, Zw. Zaw. — i Służby Domowej na woj. Łódzkie, Łódź, Gdańska 14; brak danych.

111. DOZORCÓW DOMOWYCH, Zw. Rob. — Służby Domowej i Pokrewnych Zawodów w Polsce, Łódź, Prezydenta Narutowicza 50, tel. 35-65; *O. K. Z. Z.*; oddz. — czł. 117.

112. DOZORCÓW DOMOWYCH, Zw. Zawod. — „*Praca Polska*”; Sosnowiec, Kołłątaja 3; brak danych.

113. DOZORCÓW DOMOWYCH, Klas. Zw. Zaw. — i Służby Domowej na Ziemię Wileńską, Kijowska 19; brak danych.

Dozorców Domowych — patrz: również: *Niewykwalifikowanych*.

Dramatycznych — patrz: *Autorów*.

114. (na) DROGACH WODNYCH, Zw. Zaw. Prac. Państw. — R. P.; Warszawa, Nowy Zjazd Nr. 6, m. 10; brak danych.

115. DROGISTÓW, Polski Związek — Warszawa, Ś-to-Krzyska Nr. 15, m. 15; brak danych.

116. DROGIMISTRZÓW, Zw. Zaw. Techników — i Nadzorców Rzek, Warszawa, Kredytowa 14, m. 10, tel. 274-82; oddz. — czł. 303, „*Przegląd Techniczno-Drogowy*” (83).

Drogowców — patrz: *Inżynierów*.

117. DRUKARZY, Zw. Zaw. — i pokr. zaw. w Polsce, Warszawa, Miodowa 6, tel. 148-42, *Z. S. Z. P.*; oddz. 14, czł. 4264, „*Wiadomości Graficzne*” (114) („*Informator*”) (38); („*Ognisko*”) (62).

118. DRUKARZY, Stow. — i pokr. zaw. Polski Zachodniej, Poznań, Franciszkańska 1; brak danych, „*Drukarz Polski*” (13).

119. DRUKARZY, Zw. Niemieckich — w R. P., Bydgoszcz, Gdańska 51; oddz. 2, czł. 131.

120. DRUKARSKICH, Zw. Zaw. Rob. — w Polsce, Warszawa, Ś-to-Jańska 13, m. 1, tel. 252-75; *R. K. Z. Z. i K. C. Z. Z.*; oddz. 18, czł. 1,901; „*Der Druker Arbeiter*” (14).

121. DRUKARZY, Zw. Zaw. — „*Praca Polska*” Warszawa, Wilcza 1, I p., tel. 103-13; oddz. — czł. 18. *Drużyn Konduktorskich* — patrz: *Konduktorskich*.

122. DRZEWNego, Zw. Zaw. Robotników Przemysłu — w Polsce, Kraków, ul. Dunajewskiego 5, II p., front, *Z. S. Z. P.*; oddz. 167, czł. 4,226; „*Robotnik Drzewny*” (90).

123. DRZEWNego, Zw. Zaw. Rob. Przem. — Wolnych Zw. Zaw. w Polsce, Katowice, Poprzeczna 19; brak danych.

124. DRZEWNego, Zw. Zaw. Rob. Przemysłu — Lublin, Bernardyńska 28; *R. Z. Z. i K. C. Z. Z.*; oddz. — czł. 28.

125. DRZEWNego, Zw. Zaw. Rob. Przemysłu — w Wilnie, Żeligowskikiego Nr. 11; brak danych.

126. DRZEWNego, Zw. Zaw. Rob. Przemysłu — w Kaliszu, Lipowa Nr. 1; brak danych.

127. DRZEWNego, Zw. Zaw. Prac. Przemysłu — „*Praca Polska*”; Sosnowiec, Kołłątaja 3, tel. 7-40; oddz. 2, czł. 239.

128. DRZEWNych, Zw. Pracowników — *Z. Z. P.*; Poznań, ul. Półwiejska Nr. 20; brak danych.

129. DRZEWNego, Zw. Zawod. Urzędników Przem. — R. P.; Lwów, Mickiewicza 10, tel. 52-40; *Z. S. Z. P.*; oddz. 8, czł. 569, „*Pracownik Drzewny*” (69).

130. DRZEWNego, Zw. Zaw. Federacji Pracy Przem. — i gałęzi pokrewnych; Warszawa, Nowy Świat 23/21; brak danych.

131. DYREKTORÓW, Stow. — Polskich Szkół Średnich Państwowych; Warszawa, Mazowiecka 12, m. 5; brak danych; „*Komunikat Zarz. Główn.*” (45).

132. DZIANEGO, Zw. Rob-ów i Rob-ic Przemysłu — Łódź, Główna 31; brak danych.

133. DZIENNIKARZY, Związek Syndykatów — Polskich, Warszawa, Sejm, lokal Klubu Sprawodawców Parlament., tel. 141-64; Związk. 8, czł. 377.

134. DZIENNIKARZY, Zw. Polskich — Kraków, ul. Potockiego 8; brak danych.

135. DZIENNIKARZY, Syndykat — Łódzkich, Łódź, Zawadzka Nr. 1; brak danych.

136. DZIENNIKARZY, Polski, Zw. — i Publicystów Spotowych, Redakcja Stadjon, (Galeria Luxenburga); oddz. 6, czł. 49.

Dziennikarzy — patrz: również *Literatów*.

137. DZIENNYCH, Stow., Robotn. — Przemysł, Barska 15, (Dom Robotniczy); brak danych.

Dziennych robotników — patrz również: *Dozorców*. „*Dźwignia*” — patrz: *Konfekcyjnych*.

E.

138. ELEKTROMONTERÓW, Zw. Zaw. — Warszawa, Elektoralna 21; brak danych.

139. ELEKTROTECHNICZNYCH, Zw. Zaw. Prac. — i Pokrewnych Zawodów w Polsce., Kraków, Plac Matejki 4; *K. C. Z. Z.*; oddz. 1, czł. 52.

140. ELEKTROTECHNICZNEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem. — Lublin, ul. 3 Maja 27; brak danych.

141. ELEKTROTECHNICZNEGO, Zw. Zaw. Federacji Pracy Przemysłu — i gałęzi pokrewnych, Warszawa; brak danych.

142. ELEKTROTECHNICZNYCH, Polski Zw. Zaw. Prac. — Łódź, Piotrkowska 145; oddz. — czł. 43.

143. ELEKTROTECHNIKÓW, Zw. Zaw. — Dąbrowa Górnicza, 3-go Maja 15; oddz. — czł. 50.

Elektryków — patrz: *Inżynierów*.

Ekspedycyjnych — patrz: *Transportowych*.

F.

Fabrycznych Majstrów — patrz: *Majstrów*.

Fabrycznych Robotników — patrz: *Metalowców*. *Fajansowego* — patrz: *Porcelanowo-Fajansowego Farbiarni* — patrz: *Pralni*.

144. FARMACEUTÓW, Zw. Zaw. — Pracowników w R. P. Warszawa, Bracka 18, m. 30; tel. 323-18; *C. O. Z. Z. P. U.*; oddz. 21, czł. 492; „*Kronika Farmaceutyczna*” (47).

145. FELCZERÓW, Centr. Zw. — R. P. Warszawa, ul. Złota 30, tel. 230-54; oddz. 19, czł. 594; „*Przegląd Felczerski*” (80).

146. FELCZERÓW, Zw. Zaw. — m. Łodzi, Łódź ul. Narutowicza Nr. 50; tel. 35-65; *O. K. Z. Z.*; oddz. — czł. 19.

147. FOTOGRAFICZNYCH, Zw. Współpracowników — Lwów, Zamknięta 11 (*O. Pেকেles*); oddz. — czł. 20.

148. FREBLANEK, Zw. Zaw. — i Wychowawczyń Domowych, Warszawa, ul. Dzika Nr. 11; brak danych.

149. FRYZJERSKICH, Zw. Zaw. Prac. — w R. P., Warszawa, Bracka 17; *Z. S. Z. P.*; brak danych.

150. FRYZJERÓW, Chrz. Zw. Zawod. — w Wilnie, ul. Ś-to-Jańska 3, tel. 407; *C. Z. Ch. Z. Z.*; oddz. — czł. 26.

151. FRYZJERSKICH, Zw. Zawod. Pra-ów i Pra-ic — w Łodzi, ul. Sienkiewicza Nr. 34; brak danych.

152. FUNKCJONARJUSZÓW, Zw. — Państwowych Śląska Cieszyńskiego, Kraków; brak danych.

Funkcjonariuszów — patrz również: *Niższych Funkcjonariuszów Państwowych*.

G.

153. GARBARSKIGO Centralny Związek Zaw. Rob. Przem. — w Polsce, Warszawa; brak danych.

154. GARBARSKIEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — Ziemi Wileńskiej, Wilno, Wielka 34; brak danych.

155. GARBARZY, Zw. Zaw. — na woj. Lubelskie, Lublin, Bernardyńska 28; brak danych.

156. GARNCARSKIEJ, Zw. Czeladzi — i Fli-skarskiej w Poznaniu, ul. Maształerska 8a, (J. Jarocki,) oddz. 1, czł. 52.

157. GASTRONOMICZNEGO, Chrześc. Zw. Zaw. Prac. Przem. — Lwów, Grodecka 2, tel. 48-78, (w stadjum organizowania się).

158. GASTRONOMICZNO - HOTELOWE-GO, Zw. Zaw. Prac. Przem. — w Polsce, Warszawa, Krak. Przedm. 4, tel. 221-97; Z. S. Z. P.; oddz. 49, czł. 5,552; „*Gastronom*” (20).

159. GASTRONOMICZNO - HOTELOWE-GO, Centralny Zw. Zaw. Kelnerów i Pokrewnych Zawodów Przem. — w Polsce, Warszawa; brak danych.

160. GASTRONOMICZNO-HOTELOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — „*Praca Polska*”, Sosnowiec, Kollątaja 3; brak danych.

Gazet roznosicieli — patrz: *Roznosicieli*.

G. D. A. — patrz: *Umysłowych*.

161. GENERALNA FEDERACJA PRACY NA ŚLĄSKU, Katowice, ul. Piłsudskiego Nr. 60; brak danych.

162. GENERALNA FEDERACJA PRACY, Warszawa, Nowy Świat 21; brak danych.

Gewerkschaft — Chrześcijańskie — patrz: *Drukarzy, Górników, Maszynistów i Palaczy, Metalowców, Umysłowych, Włókienniczego*.

Gewerksverein — patrz: *Metalowców*.

163. GMIN, Zw. Prac. Biurowych — Żydowskich R. P., Warszawa, Grzybowska 26/28, tel. 531-60; oddz. — czł. 55.

164. GMINNEJ, Zw. Prac. Administracji — R. P., Warszawa, Żórawia 27, m. 1; brak danych.

165. GMINNYCH, Powiatowy Związek Sekretarzy — Lisko; brak danych.

166. GMINNYCH, Pow. Zw. Sekretarzy — w Rudkach, woj. Lwowski; brak danych.

167. GÓRNIKÓW, Zw. — Z. Z. P., Katowice, Andrzeja 21, tel. 10-90; oddz. 187, czł. 20,995, „*Głos Górnika*” (26).

168. GÓRNIKÓW, Centr. Zw. — Kraków, Al. Krasińskiego 16, tel. 44-41; Z. S. Z. P., oddz. 149, czł. 18,065; „*Górnika*” (36).

169. GÓRNIKÓW, Zw. — Wolnych Zw. Zaw. w Polsce — Katowice, Poprzeczna 19; brak danych.

170. GÓRNIKÓW, Niemiecki Zw. — „*Verband der Bergbauindustriearbeiter*”, Królewska Huta, 3 Maja 6, tel. 203; Zrzesz. Woln. Zw. Zaw., oddz. 32, czł. 3,055, „*Bergbauindustriearbeiter-Zeitung*” (3).

171. GÓRNIKÓW, Zw. Zaw. — „*Praca Polska*” w R. P., Sosnowiec, Kollątaja 3, tel. 7-40; oddz. 16, czł. 3,439.

172. GÓRNIKÓW, Chrz. Zw. Zaw. — Katowice, Sobieskiego 11, tel. 9-61 i 9-62, Centrala Ch.; brak danych; „*Głos Związków Chrześcijańskich*” (34).

173. GORZELNICZYCH, Zw. Techników — Warszawa, Królewska 8, m. 1; brak danych; „*Technika Gorzelnicza*” (105).

174. GOSPODARCZYCH, Tow. Urzędników — w R. P., Warszawa, Kopernika 30; brak danych; „*Urzędnik Gospodarczy*” (110).

175. GOSPODARCZYCH, Tow. Urzędników — Poznań, Mickiewicza 33; III p., pok. 69, tel. 66-40 i 64-56; oddz. 25, czł. 389.

176. GOSPODARCZYCH, Zw. Rob. — Wojskowych w Magazynie. Przemysł „*Dom Robotniczy*”. Barska 11; R. Z. Z. i K. C. Z. Z.; oddz. — czł. 43.

177. w GOSPODARSTWACH DOMO-WYCH, Zw. Zaw. Prac. — Łódź, Piramowicza 14; brak danych.

178. GRAFICZNY, Pol. Zw. Zaw. — m. Wilna, Wilno, Św.-Jańska 3; brak danych.

H.

179. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Polskich Prac. — i Biurowych, Kraków, Smoleńska 19; C. O. Z. Z. P. U.; oddz. 1, czł. 124.

180. HANDLOWCÓW, Zw. Zaw. Polskich — Łódź, Piotrkowska 108, tel. 6-85; C. O. Z. Z. P. U.; oddz. 2, czł. 563.

181. HANDLOWYCH, Żydowskie Stow. Pomocników — Jarosław; brak danych.

182. HANDLOWYCH, Katolickie Stow. Pomocnic — i Biurowych w Krakowie, ul. Potockiego Nr. 11, tel. 483, oddz. — czł. 96.

183. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — Lublin, ul. Lubartowska Nr. 24; R. Z.; brak danych.

184. HANDLOWYCH, Polski Zw. Zaw. Prac. — Lublin, ul. Powiatowa Nr. 1 „*Rada Okręg. Zw. Zaw. Prac. Um.*”, oddz. — czł. 20.

185. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — i Biurowych, Lwów; brak danych.

186. HANDLOWYCH, Centr. Zw. Prac. — Warszawa; brak danych.

187. HANDLOWYCH, Zw. Żydowskich Pomocników — i Urzędników Prywatnych, Lwów, ul. Legionów Nr. 39; brak danych.

188. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Pac. — i Biurowych m. Łodzi, Łódź, Al. Kościuszki Nr. 21, front, II p., tel. 27-77; R. C. K. Z. Z., oddz. — czł. 1,164.

189. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — i Biurowych w Pabjanicach, Majdany Nr. 3; w stadjum reorganizacji.

190. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — i Biurowych, Tomaszów Maz.; brak danych.

191. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — Przemysłowych i Biurowych m. st. Warszawy, Warszawa, Sienna 16, tel. 7-10; C. O. Z. Z. P. U.; oddz. 5, czł. 1,245; „*Świat Pracowniczy*” (103).

192. HANDLOWYCH, Polski Zw. Zaw. Prac. Przemysłowych — i Biurowych, Wilno, Ś-to-Jańska 3; C. Z. Ch. Z. Z., tel. 407, oddz. — czł. 29.

193. HANDLOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — i Biurowych, Wilno, Bernardyńska 8-1; brak danych.

194. HANDLOWYCH, Zw. Żyd. Pomocników — w Złoczowie; brak danych.

195. HANDLOWYCH, Powszechny Zw. Zaw. Pracowników — i Biurowych w Polsce, Z. S. Z. P., Warszawa, Przejazd 13, tel. 408-85; oddz. 15, czł. 2,088; „*Der Angestellten*” (1).

196. HANDLOWYCH, Centralny Zw. Zaw. Prac. — Przemysłowych i Biurowych, Łódź, Aleja 1 Maja 7; brak danych.

Handlowych — patrz również: *Biurowych, Przemysłowych*.

197. HANDLU, Zw. Zaw. Kobiet Polskich Pracujących w — i Biurowości, Warszawa, Chmielna 10, m. 1, tel. 506-17; C. O. Z. Z. P. U., oddz. — czł. 99.

198. HANDLU, Zw. Zaw. Prac. w — Przemysle i Biurowości, Częstochowa, ul. Panny Marji 20; brak danych.

Handlu — patrz również: *Umysłowych*.

Hipoteki — patrz: *Notarjatu*.

Hirsch Dunker — patrz: *Metalowców*.

Hotelowego — patrz: *Gastronomiczno-Hotelowego*.

199. HOTELOWYCH, Zw. Zaw. Pracowników — i Pokr. Zaw. woj. Lubelskiego, Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście Nr. 5; brak danych.

200. HOTELOWYCH, Chrz. Zw. Zaw. Prac. — na Małopolskę, Lwów, Hotel „*New-York*”, tel. 36-79; Z. Ch. Z. Z., oddz. 3, czł. 186.

201. HOTELOWYCH, Chrz. Zw. Zaw. Prac. — Wilno, ul. Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 72.

Hutniczych — patrz: *Inżynierów*.

Hutników — patrz: *Metalowców*.

I.

202. IGŁA, Chrz. Zw. Zaw. Pracujących — Wilno, Św.-Jańska 3; C. Z. Ch. Z. Z.; brak danych.

203. IGŁY, Zw. Zaw. Prac-ów i Prac-ic, — Kalisz, Szopena 6; brak danych.

* 204. INSPEKTORÓW, Zw. — Szkolnych w R. P., Warszawa, Marszałkowska 153, m. 6, tel. 308-58; P. K. P. U.; brak danych; „*Sprawy Szkolne*” (99).

205. INSTRUKTORÓW, Zw. Zaw. — Gospodarstwa Wiejskiego i Pracy Społecznej, Warszawa, Kopernika 30; brak danych; „*Głos Instruktora*” (27).

Institucyj — patrz: *Ubezpieczeń, Użyteczności Publicznej*.

206. INTROLIGATORÓW, Zw. Zaw. — i pokr. zaw., Warszawa, Wronia 51; oddz. — czł. 135.

207. INŻYNIERÓW, Zw. — Budownictwa Państwowego, Kraków, Rynek, Krysztofora; brak danych.

208. INŻYNIERÓW, Zw. — Budownictwa Państwowego we Lwowie, Okr. Dyr. Rob. Publicznych; oddz. — czł. 77.

209. INŻYNIERÓW, Zw. — Drogowych R. P. Warszawa; brak danych.

210. INŻYNIERÓW, Stow. Polskich — Przemysłu Naftowego, Borystaw, Pańska 251, tel. 101; oddz. 2, czł. 97.

211. INŻYNIERÓW, Stow. Polskich — Górniczych i Hutniczych w Krakowie, ul. Jagiellońska Nr. 5; brak danych.

212. INŻYNIERÓW, Zw. Zaw. — Elektro-techników, Warszawa, Mokotowska 40, m. 3; brak danych.

213. INŻYNIERÓW, Zw. — Żup Solnych, Wieliczka, Zarząd Salinarny; brak danych.

Inżynierów — patrz: *Kolejowych*.

Izraelitów — patrz: *Lekarzy*.

K.

Kamaszników — patrz: *Szewców*.

Kamiennarskich — patrz: *Budowlanych, Rzeźbiarskich*.

214. KAMIENIARSKIEGO, Zw. Zaw. Rob. Przemysłu — Wol. Zw. Zaw., Katowice, Poprzeczna 19; nieczynny.

215. KAMIENIARZY, Zw. Zaw. — i Rzeźbiarzy, Warszawa, Nalewki 8, tel. 230-47; oddz. 1, czł. 89.

216. KAMIENIARZY, Stow. Zaw. — Lwów, Zielona 7; oddz. — czł. 13.

Kancelaryjnych — patrz również: *Sądowych, Solnych Żup*.

Kandydatów — patrz: *Adwokatury*.

217. KAPELUSZNIKÓW, Zw. Zaw. — w Polsce, Warszawa, Łubkowska 13, m. 4; Z. S. Z. P.; oddz. 6, czł. 355.

218. KARTELE CHRZEŚCIJANSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH (sekretariaty okręgowe Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego w Warszawie):

- 1) Białystok, Kościuszki 1; oddz. 5;
- 2) Częstochowa, Narutowicza 24; oddz. 16;
- 3) Grodno, Brygidzka 4; oddz. 8;
- 4) Kalisz, Górnośląska 3; oddz. 3;
- 5) Kutno, Toruńska 135; oddz. 6;

- 6) Łowicz, Piotrkowska 25; oddz. 4;
7) Łódź, Przejazd 34; oddz. 18;
8) Pabjanice, Fabryczna; oddz. 1;
9) Radom, Trawna 3; oddz. 35;
10) Warszawa-Miasto, Rymarska 2/4, tel. 201-65 i 419-50; oddz. 19;
11) Warszawa-Podmiejska, W-wa, Rymarska 2/4; oddz. 33;
12) Włocławek, Bulwarowa 15; oddz. 7;
13) Zawiercie, Nowofabryczna 7; oddz. 1;
14) Żyrardów, Targowa 5; oddz. 4.

219. KIEROWNIKÓW, Koło — Średnich Szkół Żydowskich, Warszawa, Twarda 27, tel. 119-28, (*Gimnazjum Żeńskie F. Poszerowej*); oddz. — czł. 16.

220. KAS CHORYCH, Zw. Prac. — i Instytucyj Ubezpieczeń Społecznych R. P. Warszawa, Wspólna 63, m. 9; Z. S. Z. P.; brak danych; „*Sprawa Ubezpieczeń Społecznych*” (98).

Kas Chorych — patrz również: *Akuszerek, Lekarzy*.

Kasowych Urzędników — patrz: *Urzędników. Kategorji II urzędników* — patrz: *Urzędników. Katolickie* — patrz: *Handlowych, Biurowych, Sług, Stróżów*.

221. KELNERÓW, Chrz. Zw. Zaw. — Wilno, Św.-Jańska 3; C. Z. Ch. Z. Z.; brak danych.

222. KIN, Chrz. Zw. Zaw. Prac. — i Teatrów, Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 12.

223. KINOOPERATORÓW, Zw. Zaw. — dla Małopolski Wschodniej, Lwów, Gliniańska 7; oddz. — czł. 54.

224. KOLEJARZY, Zw. — Zjednoczenia Zaw. Polskiego, Warszawa, Aleja Jerozolimka 101, tel. 309-11; „*Kolejarz Z. Z. P.*” (43), „*Kolejarz Śląski*” (41).

225. KOLEJOWCÓW, Polski Związek — (P. Z. K.) Warszawa, Marszałkowska 113, m. 6, tel. 232-60; 9 okręgów, oddz. 232, czł. 33,255; „*Kolejowiec Polski*” (44).

226. KOLEJOWYCH, Zw. Polskich Inżynierów, — Warszawa, Bracka 14; oddz. 9, czł. 885; „*Inżynier Kolejowy*” (39).

227. KOLEJOWYCH, Zw. Zaw. Maszynistów — w Polsce, (Z. Z. M.), Warszawa, Chmielna 9, m. 9, tel. 195-28; C. K. P.; brak danych; „*Maszynista*” (52).

228. KOLEJOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — R. P. (Z. Z. K.), Warszawa, Czerwonego Krzyża 20, tel.: sekr. 18-97; pracy i płat. 311-12; prezes 311-11; kult. oświat. 311-13; finans. 311-10; Z. S. Z. P. i C. K. P.; oddz. 129, czł. 59,409; „*Kolejarz Związkowiec*” (42).

229. KOLEJOWYCH, Zw. Urzęd. — R. P. Warszawa, Żórawia 8, tel. 506-35; P. K. P. U. i C. K. P. Z. Z. P. P.; oddz. 167, czł. 12,480; „*Łącznik*” (50).

230. KOLEJOWYCH, Zw. Umysłowych Prac. — (Z. U. P.), Lwów, Szumlańskich 17; brak danych; „*Czasopismo Pracowników Kolejowych*” (10).

Komisja Centralna — patrz: *Związek Stowarzyszeń Zawodowych*.

231. KOMISJA OKREGOWA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH, (oddziały Związku Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce: brak danych.

- 1) Białystok, Sienkiewicza 36,
- 2) Bielsk Cieszyński, Republikańska 24,
- 3) Grudziądz, Kościelna 27,
- 4) Kraków, ul. Dunajewskiego 5,
- 5) Lwów, Osolińskich 8,
- 6) Łódź, Narutowicza 50,
- 7) Poznań, Zamkowa 7,
- 8) Wilno, Kijowska 19, tel. 12-32.

232. KOMUNALNYCH, Zw. Urzędników i Funkcjonariuszów — przy Z. Z. P., Katowice, Andrzeja 21, tel. 10-90; oddz. 2, czł. 263; (rejestracja nie potwierdzona).

Komunalnych — patrz: *Państwowych*.

233. KONDUKTORSKICH, Zw. Zaw. Drużyn — Z. D. K., Warszawa, Widok 7, m. 6, tel. 169-03; C. K. P.; brak danych; „*Konduktor*” (46).

234. KONFEKCYJNEGO, Chrz. Zw. Zaw. Rękodzielniczek Przemysłu — i pokr. zaw. „*Dźwignia*”, Warszawa, Nowy Świat 61, tel. 296-05; oddz. — czł. 113.

Kontroli — patrz: *Skarbowy*.

Kontrolnych urzędników — patrz: *Urzędników*.

235. KOSMETYCZNYCH, Zrzeszenie Prac. i Prac. — w Polsce, Warszawa, Koszykowa 39, m. 2; brak danych.

236. KOWALI, Stow. Zaw. — i Stelmachów, Lwów, ul. Zielna 7; brak danych.

237. KRAWIECKIEGO, Zw. R-ków i R-tnic Przem. — Kalisz, Koprenika 7; oddz. — czł. 20.

238. KRAWIECKICH, Zw. Zaw. Rob. — w O-zorkowie, Hankego 222; brak danych.

239. KRAWIECKIEGO, Zw. Zawod. Rob. i R-tnic Przem. — Kalisz, Rynek Główny Nr. 17; brak danych.

240. KREDYTOWEGO TOWARZYSTWA, Zw. Pracow. — Ziemińskiego, Warszawa, Kredytowa 1; brak danych.

241. KSIEGARSKICH, Zw. Zaw. Polskich Prac. — Warszawa, Krak. Przedm. 38; brak danych; „*Księgarz*” (48).

242. KSIEGOWYCH, Zw. — w Polsce, Warszawa, Marszałkowska 74, tel. 66-74; P. K. P. U.; oddz. — czł. 558; „*Czasopismo Księgowych w Polsce*” (8).

Księgowych — patrz również: *Rewizorów*.

243. KUCHARSKO - CUKIERNICZYCH, Zw. Zaw. Prac. — Warszawa, Dzika 9, m. 22; oddz. 1, czł. 62.

244. KUCHMISTRZÓW, Chrz. Zw. Zaw. — Wilno, Św.-Jańska 3; C. Z. Ch. Z. Z.; brak danych.

245. KUPIECKICH, Zw. Prac. — Poznań, Podgórna 12-b, II p., tel. 22-88; oddz. 30, czł. 1,160 „*Pracownik Kupiecki*” (70).

246. KUŚNIERSKICH, Zw. Zaw. Rob. — Żółkiew, Berka Joselewicza 6 (na ręce sekr. Adlera Mozesa); oddz. — czł. 70.

247. KUŚNIERSKICH, Zw. Zaw. Majstrów Czapkarskich i — Rawa Ruska; brak danych.

L.

Lakierników — patrz: *Malarzy*.

248. LECZNICZO - KAPIELOWYCH, Polski Związek Zakładów — i Warzelni Soli, Cieclocinek, pod Filarami; brak danych.

249. LEKARZY, Zw. — Rządowych w R. P., Warszawa, Wilcza 5, m. 3; brak danych.

250. LEKARZY, Zw. — Żydów, Wilno, Trocka 2, tel. 980; oddz. — czł. 106.

251. LEKARZY, Zrzeszenie — pow. Kasy Chorych, Łomża, Zjazd 10, tel. 18; brak danych.

Lekarzy — patrz również: *Dentystów, Weterynaryjnych*.

252. LEŚNEJ, Zw. Zaw. Straży — R. P., Warszawa, Tamka 37; brak danych; „*Straż Leśna*”, (101).

253. LEŚNIKÓW, Zw. Zaw. — w R. P., Warszawa, Nowy Świat 36, m. 4; brak danych.

254. LEŚNIKÓW, Związek — Wychowawców S. G. G. W. w Warszawie; brak danych.

Leśników — patrz również: *Rolników*.

255. LEŚNYCH, Zw. Zaw. Prac. — „*Praca Polska*”, Sosnowiec, Kołłątaja 3; nieczynny.

Leśnych robotników — patrz: *Rolnych*.

256. LITERATÓW, Zw. Zaw. — Polskich, Warszawa, Bracka 5; brak danych.

257. LITERATÓW, Zw. Zaw. — Polskich, Lwów, Ossolińskich 11; brak danych.

258. LITERATÓW, Zw. — i Dziennikarzy Żydowskich, Warszawa, Tłumackie 13-4, tel.: ogólny 234-21; sekr. 416-71; oddz. — czł. 257.

259. LITERATURY, Zw. Zaw. — i Dziennikarzy Żydowskich, Wilno, Benedyktyńska 4/2; oddz. 1, czł. 46.

260. LITOGRAFÓW, Zw. — Chemigrafów i pokr. zaw. w Polsce, Warszawa, Miodowa 7, tel. 333-55; Z. S. Z. P.; oddz. 8, czł. 320; „*Pracownik Graficzny*” (67).

261. LOTNICTWA, Zw. Zaw. Pracow. — Warszawa, Nowy Świat 21, m. 4; G. F. P., telef. 339-94; oddz. 3, czł. 113.

„*Łączność*” — patrz: *Murarzy, Zdunów*.

M.

Magazynów Żywnościowych — patrz: *Żywnościowych*.

262. MAJSTRÓW, Zw. — Fabrycznych w R. P., Łódź, ul. Żeromskiego Nr. 74, tel. 29-88; C. O. Z. Z. P. U.; oddz. 14, czł. 2,110.

263. MAJSTRÓW, Zw. — Przemysłu Włóknistego, Woj. Łódzkiego, Łódź, ul. Zachodnia 63; brak danych.

264. MAJSTRÓW, Zw. Zaw. — Fabrycznych Przem. Metalowego i pokr., Warszawa, Nalewki 8, tel. 230-47, oddz. 1, czł. 87.

265. MAJSTRÓW, Zw. Zaw. — Przemysłu Włóknistego, Białystok, Różańska 10; oddz. — czł. 70.

266. MAJSTRÓW, Zw. Chrześcijańskich — Przemysłu Włóknistego „*Sila*”; Białystok, Kościuszki 1; brak danych.

267. MAJSTRÓW, Zw. — Żyd. Zawodu Budowlanego, Kielce, Kozia 2; (w stadium reorganizacji).

268. MALARZY-LAKIERNIKÓW, Chrz. Zw. Zaw. — na Małopolskę, Lwów, Grodecka 2b; Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 40.

269. MALARZY, Zw. Zaw. Rob. — Częstochowa, Panny Marji 21; *Rada Z. Z.*; brak danych.

270. MALARZY, Zw. Zaw. — w R. P., Warszawa, Zielna 5, (od I.I. 1928 oddz. Klas. Zw. Zaw. Rob. Przem. Budowlanego).

Malarzy — patrz również: *Murarzy*.

Malorolnych — patrz: *Włókienniczego*.

271. MASZYNISTÓW, Zw. — Palaczy i pokr. zaw., Katowice, Dworcowa 11, tel. 24-26; oddz. 9, czł. 793; „*Deutscher Maschinist und Heizer*” (51) i dodatek p. t. „*Energie*” (18).

Maszynistów — patrz również: *Kolejowych*.

272. MECHANICZNO-METALOWYCH, Polski Zw. Zawod. Pracowników — Częstochowa, Krakowska 110; (w likwidacji).

273. MECHANIKÓW, Zw. Zawod. — Polskich Szkół Państwowych, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26, m. 27; brak danych.

274. MECHANIKÓW, ŚLUSARZY, Chrz. Zw. Zawod. — i pokr. zaw.; Wilno, Ś-to-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 26.

Mechaników — patrz również: *Zawodowców*.

275. MEDYCZNEGO, Zw. Zaw. Średn. Personelu — Wilno, Pohulanka 18; *Kom. Okr. Z. Z.*; oddz. — czł. 71.

276. MELJORACYJNYCH, Zw. Zaw. Prac. — w R. P. Warszawa, Sienna 16, m. 1; brak danych.

277. METALOWCÓW, Zw. Zaw. Pracownicze — w Polsce, Dąbrowa Górnicza, 3-go Maja Nr. 15; oddz. 1, czł. 61.

278. METALOWCÓW, Zw. — Hutników, robotników fabrycznych i pokr. zaw., Z. Z. P.; Królewska Huta, ul. J. Piłsudskiego 3, tel. 13-36; oddz. — czł. 15,083; „*Wzajemna Pomoc*” (121).

279. METALOWCÓW, Zw. Zaw. — „*Hirsch-Duncker*”, Katowice, Marszałka Piłsudskiego 69, tel. 24-27; oddz. 19, czł. 1,944; „*Der Regulator*” (85).

280. METALOWCÓW, Niemiecki Zw. — „*Deutscher Metallarbeiter Verband*”. Królewska Huta, 3 Maja 6, tel. 203; *Zrzesz. Woln. Z. Z.*; oddz. 8, czł. 2,965; „*Metallarbeiter-Zeitung*” (53).

281. METALOWCÓW, Chrz. Zw. — Katowice, Sobieskiego 11. *Centrala Ch. Z. Z.*; brak danych.

282. METALOWCÓW, Zw. Zaw. — „*Praca Polska*”, Sosnowiec, Kołłątaja 3, tel. 7-40; oddz. 16, czł. 3,530.

283. METALOWCÓW, Centralny Zw. Zaw. — w R. P., Warszawa, C. Z. K. Z. Z.; oddz. — czł. 3,400;

284. METALOWEGO, Zw. Rob. Przem. — Wolnych Zw. Zaw. w Polsce, Katowice, Poprzeczna 19; brak danych.

285. METALOWEGO, Zw. Rob. Przem. — w Polsce; Warszawa, Leszno 53, I p., tel. 181-07, Z. S. Z. P.; oddz. 95, czł. 17,133; „Metalowiec” (55), „Der Metallarbeiter” (54).

286. METALOWEGO, Zw. Rob. Przem. — p. n. „Metalowiec”, Warszawa, Nalewki 34; Z. K. Z. Z.; brak danych.

287. METALOWEGO, Federacja Pracy Przemysłu — i gałęzi pokrewnych, Warszawa, Nowy Świat 21; brak danych.

288. METALOWEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — Częstochowa, Narutowicza 43, (w stadium organizowania się).

289. METALOWEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem. — Częstochowa, Dębowa 2, (Franc. Łuczyk); brak danych.

290. METALOWEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — Wilno, ul. Żeligowskiego Nr. 4; brak danych.

291. METALOWEGO, Zw. Prac. Przem. — Warszawa, ul. Czackiego Nr. 5; brak danych.

292. METALOWEGO, Zw. Robotników Przemysłu — Lida, Suwalska 82.; oddz. — czł. 95.

293. METALOWEJ, Zw. Zaw. Rob. Branży — Łódź, Nowomiejska 27; brak danych.

„Metalowiec” — patrz: *Metalowego*.

Metalowych — patrz również: *Mechaniczno-Metalowych*.

294. MIEJSKICH, Zw. Zaw. Pracowników — R. P., Warszawa, Podwale 10, tel. 49-50; oddz. 167, czł. 5,874; „Pracownik Samorządowy” (72).

295. MIEJSKICH, Zw. Prac. — i Zakładów Użyteczności Publicznej Z. Z. P., Warszawa, Jerozolimka 101; brak danych. „Zjednoczenie Tramwajowe” (122); „Pracownik Społeczny” (74).

296. MIEJSKICH, Zw. Zaw. Prac. — i Zakładów Użyteczności Publicznej w R. P., Warszawa, brak danych.

297. MIEJSKICH, Zw. Zaw. Prac. — m. Pabjanice, Magistrat; brak danych.

298. MIEJSKICH, Katolicki Zw. Prac. — Lwów, Grodecka 26; Z. Ch. Z. Z. M. W.; brak danych.

299. MIEJSKICH, Zw. Prac. — i Użyteczności Publicznej Wol. Zw. Zaw., Katowice, Poprzeczna 19; brak danych.

300. MIEJSKICH, Zw. Zaw. Prac. — i Przeds. Użyteczności Publ. „Praca”, Łódź, Główna 31; brak danych.

Miejskich — patrz również: *Ochron*.

301. MIERNICTWA, Polskie Tow. Urzędników — Lwów, Łyczakowska 2; brak danych.

302. MIERNICZYCH, Zw. Zaw. — Praktyków, Kielce, Hipoteczna 30; brak danych.

303. MIERNICZYCH, Zw. — Polskich, Warszawa, Czackiego 3/5; oddz. — czł. 209.

304. MIERNICZYCH, Zw. Techników — na Wołyniu, Łuck; brak danych.

305. MIĘSNEGO, Centralny Zw. Rob. Przem. — w Polsce, Warszawa, Al. 3 Maja 7/9, tel. 47-53; C. Z. K. Z. Z.; oddz. 3, czł. 959.

Mięsnych — patrz: *Rzeźniczych*.

306. MŁYNARZY, Chr. Zw. Zaw. Ukwalifikowanych — Lwów, ul. Grodecka 2b; Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 64; „Ukwalifikowany Młynarz” (113).

Młynarzy — patrz: *Piekarzy*.

307. MULARSKICH, Zw. Zaw. Podmistrzów — Warszawa, Nalewki 8; nieczynny.

308. MURARSKICH, Bezpartyjny Zw. Zaw. Prac. — Kraków, Rynek Główny 6; brak danych.

309. MURARSKICH, Zw. Zawod. Czeladzi i Podmistrzów — Poznań, Ślusarska 6; oddz. — czł. 211.

310. MURARZY, Zw. Zaw. — Betoniarzy, Malarzy, Sztukatorów i Cieśli Lwów, Cłowa 6; oddz. — czł. 115.

311. MURARZY, Chr. Zw. Zaw. — Betoniarzy, Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 180.

312. MURARZY, Zw. — „Łączność”, Włocławek, pl. Wolności 16; brak danych.

313. MURARZY, Zw. Zaw. Rob. — Siedlce, Długa 46; brak danych.

314. MUZYCZNYCH, Zw. Zaw. Żydowskich Prac. — Warszawa, Dzika 9; brak danych.

Muzyki — patrz: *Nauczycieli*.

315. MUZYKÓW, Małopolski Związek Zawodowy — „Lyrą”, Lwów (w stadium organizowania się).

316. MUZYKÓW, Zw. Zaw. — w R. P., Warszawa, Sienna 23, m. 1; C. O. Z. Z. P. U.; oddz. 10, czł. 933; „Rytm” (93).

317. MUZYKÓW, Warszawski Związek — Warszawa, Warecka 15, m. 11, tel. 125-93; (od 30.I.28. „Polski Centralny Związek Muzyków”).

318. MUZYKÓW, Pol. Stow. — Pedagogów, Warszawa, Sienkiewicza 8; brak danych.

319. MUZYKÓW, Zw. Zaw. — Równe; brak danych.

320. MUZYKÓW, Centr. Zw. Zaw. — w Polsce, Warszawa, Nowolipie 66; (w likwidacji).

321. MYDLARSKIEGO, Zw. Prac. Biurowych, Przemysłu — Warszawa, Marszałkowska 38; brak danych.

N.

322. NAFTOWEGO, Zw. Zaw. Prac. Umysłowych Przem. — w Polsce; Borysław, Pańska, C. O. Z. Z. P. U.; brak danych; „Dwutygodnik Naftowy” (15).

Naftowego — patrz również: *Izżynierów*.

323. NARODOWY ZW. ROBOTNICZY Im. Ks. Stojałowskiego, Bielsko, „Dom Polski”, ul. Blichowy 40, tel. 29-12; oddz. — czł. 2,466.

324. NAUCZYCIELEK, Stow. — Katolicki-Polek, Kraków, Karmelicka 32; oddz. 1, czł. 123.

325. NAUCZYCIELI, Tow. — Szkół Średnich i Wyższych (T. N. S. W.) Warszawa, Bracka 18, m. 4, tel. 222-26; P. K. P. U.; brak danych; „Przegląd Pedagogiczny” (81).

326. NAUCZYCIELI, Zw. Zaw. — Średnich Szkół Żydowskich w Polsce, Warszawa, Zielna 25, m. 1, tel. 282-08; oddz. 34, czł. 1,046; „Biuletyn Informacyjny” (5).

327. NAUCZYCIELI, Białostocki Zw. Zaw. — Białystok, Kościelna 6; brak danych.

328. NAUCZYCIELI, Centr. Zw. Zaw. — Prywatnych Żydowskich Szkół Powszechnych, Warszawa, Nowolipie 3, m. 15; brak danych.

329. NAUCZYCIELI, Zw. Zaw. — Żyd. Pryw. Szkół Powszechnych, Lublin, Królewska 1; brak danych.

330. NAUCZYCIELI, Zw. Zaw. — Hebrajskich na Wileńszczyźnie, Wilno, Zawalna 21, m. 4; oddz. — czł. 50.

331. NAUCZYCIELI, Stow. — Szkół dla Głuchoniemych i Niewidomych w Polsce, Warszawa, Pl. Trzech Krzyży 4/6; brak danych; „Kwartalnik Stow. Nauczycieli Szkół dla Głuchoniemych i Niewidomych” (49).

332. NAUCZYCIELI, Zw. Zaw. — Muzyki, Łódź, ul. Piotrkowska 31; brak danych.

333. NAUCZYCIELI, Zw. — Śpiewu i Muzyki w Szkołach Państwowych i Pryw. w Krakowie, ul. Bernardyńska 7; brak danych. „Melodje” (56).

334. NAUCZYCIELI, Zw. Zaw. — Prywatnych Szkół Hebrajskich i Freblanek w Polsce, Warszawa, Dzielna 17; brak danych.

335. NAUCZYCIELSTWA, Zw. Zaw. — Polskich Szkół Średnich, Warszawa, Chmielna 49, m. 3, tel. 127-02; C. O. Z. Z. P. U.; oddz. 48, czł. 971; „Ognio” (63).

336. NAUCZYCIELSTWA, Zw. Polskiego — Szkół Powszechnych, Warszawa, Marszałkowska 123, P. K. P. U. i C. K. P.; brak danych; „Głos Nauczycielski” (28).

337. NAUCZYCIELSTWA, Stow. Chrześc.-Narodowego — Szkół Powszechnych, Warszawa, Senatorska 19, tel. 93-65; oddz. 10, czł. 4,547; „Nauczyciel Polski” i „Szkoła”. (58).

338. NAUCZYCIELSTWA, Zw. Zaw. — Żydowskiego Ziemi Wileńskiej, Wilno, W. Pohulanka 18; K. O. Z. Z.; oddz. — czł. 215.

339. NIEFACHOWYCH, Zw. Rob. — Kraków, Zielona 8; brak danych.

340. NIEFACHOWYCH, Zw. Zaw. Robotn. — Płock, Grodzka; brak danych.

Niemiecki — patrz: *Chrześcijański, Drukarzy, Górników, Maszynistów i Palaczy, Metalowców, Transportowców*.

341. NIEWYKWALIFIKOWANYCH, Zw. Zaw. Robot. — Dozorców Domowych i Służby Domowej „Praca”, Lwów, Rynek 8, I p., tel. 37-19; oddz. 1, czł. 682.

342. NIEWYKWALIFIKOWANYCH, Towarzystwo Rob. — Fabrycznych, Rębaczy, Dozorców Domowych i Służby Domowej „Zhoda” w Stryju, ul. Mickiewicza Nr. 23; oddz. — czł. 200.

343. NIŻSZYCH FUNKCJONARJUSZÓW, Zw. — Państwowych R. P., Warszawa, Nowy Świat 67, m. 25, tel. 149-16; oddz. 102, czł. 5,449; „Głos Niższych Funkcjonariuszów i Pracowników Państwowych”. (29).

344. NIŻSZYCH FUNKCJONARJUSZÓW, Tow. — Sądowych Apelacji Lwowskiej, Lwów, Batorego 3; oddz. — czł. 126.

345. NIŻSZYCH PRACOWNIKÓW, Zw. Zaw. — Państwowych Szkolnictwa na Woj. Krak., Kraków, Garbarska 11; brak danych.

346. NOTARJATU, Zw. Zaw. Prac. — i Hipoteki w Warszawie, Kapucyńska 6; brak danych.

347. NOTARJALNYCH, Stow. Kandydatów — w Krakowie, Poselska 20; brak danych.

348. NUMEROWYCH, Zw. — Dworców Kolei Państwowych, Warszawa, Al. Jreozolimska 6; brak danych.

O.

349. OCHRON. Chrześc. Zw. Zaw. Prac. — Miejskich, Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 25.

350. OCHRONIAREK, Zw. Zaw. — Warszawa, Marszałkowska 53-a, m. 24; brak danych.

351. ODZIEŻOWEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — w Polsce, Warszawa, Przejazd 13, tel. 70-32; Z. S. Z. P.; oddz. 209, czł. 9,070; „Robotnik Odzieżowy”, (91); „Arbeter Fragen” (2).

352. ODZIEŻOWEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — „Praca Polska”, Sosnowiec, Kołtąta 3; brak danych.

353. ODZIEŻOWEJ, Ogólno-Krajowy Zw. Zaw. Rob. Branży — w Polsce, Warszawa, Dzik 11, m. 5; brak danych.

Odpadków — patrz: *Zbieraczy*.

354. OFICJALISTÓW, Zw. Zaw. Chrześc. — Bankowych, Biurowych, Handlowych i Przemysłowych w Warszawie, Śliska 9, tel. 417-75; oddz. — czł. 202.

„Ognisko” — patrz: *Drukarzy*.

355. ORGANISTÓW, Zw. Towarzystw — Djeceji Lwowskiej, Lwów, Chrażczyzny 7; brak danych.

356. ORGANISTÓW, Zw. Wzajemnej Pomocy — Djeceji Łomżyńskiej, Augustów, Ks. Skorupki 26; oddz. — czł. 34.

Organizacja Centralna — patrz: *Centralna*.

P.

Palaczy — patrz: *Maszynistów*.

357. PAPIERNICZEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — Wilno, ul. Zawalna 57; oddz. — czł. 106.

358. PAPIERNICZEGO, Centr. Zw. Zaw. Prac. Umysł. Przemysłu — w Jeziornie, Warszawa, Traugutta 5; nieczynny.

359. PAPIERNICZEGO, Zw. Zawod. Prac. Przem. — „Praca Polska”, Sosnowiec, Kołtąta 3, tel. 7-40; oddz. 1, czł. 60.

360. PARAFJALNYCH, Zrzesz. Sekretarzy — w Polsce; nieczynny.

Parowozowni — patrz: *Warsztatów*.

Pedagogów-Muzyków — patrz: *Muzyków*.

361. PIEŁĘGNIAREK, Polskie Stow. — Zawodowych, Warszawa, Smolna 6; oddz. — czł. 253.

362. PIEKARSKICH, Stow. Zaw. Rob. — Przemysł, (Dom Robotniczy); brak danych.

363. PIEKARSKIEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem. — Sierpc, Piaskowa 6; oddz. — czł. 15.

364. PIEKARSKIEGO, Centralny Zw. Rob. Przem. — i Młynarskiego w Polsce, Warszawa, Leszno 53, tel. 233-38; C. Z. K. Z. Z.; oddz. 1, czł. 250.

365. PIEKARZY I MŁYNARZY, Chrz. Zw. Zaw. — Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 180.

366. PIEKARZY, Zw. Zaw. — Młynarzy i pokr. zawod. Z. Z. P. Warszawa, Al. Jerozolimska 101; brak danych.

367. POCZT, Zw. Niższych Prac. — Telegrafów i Telefonów R. P., Warszawa, Al. 3 Maja 11, tel. 122-16; oddz. 145, czł. 6,139; „*Nasza Poczta*”. (57).

368. POCZT., Zw. Pracowników Technicznych — Telegraf. i Telef. R. P., Poznań, Działynskich 3; Z. Z. P.; brak danych; „*Telegraf*”. (106).

369. POCZTOWEJ, Zrzesz. Prac. — Kasy Oszczędności, Warszawa, Boduena 4, m. 2; brak danych.

370. POCZTOWO - TELEGRAFICZNEGO, Stow. Kobiet Zawodu — Lwów; brak danych.

371. POCZTY, Zw. Pracowników — Telegrafu i Telefonu R. P., Warszawa, ul. Bednarska 25, tel. 24-29; oddz. 127, czł. 17,067; „*Poczta*”. (64).

Podatkowych Sekwestatorów — patrz: *Podatkowych*.

Podmistrzów — patrz: *Mularskich* lub *Murarskich*.

372. POLSKA KONFEDERACJA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH, Warszawa, Szpitalna 1, m. 3, tel. 295-85; Związków 22. „*Nowe Tory*” — „*Les Voies Nouvelles*”, (60).

373. POŁOŻNYCH, Zw. Zaw. — Ziemi Kaliskiej, Kalisz, Stawiszynska 1; oddz. 1, czł. 12.

Pomocników — patrz: *Ciesielskich*, *Fryzjerskich*, *Handlowych*.

374. POŃCZOSZAREK, Chrz. Zw. Zaw. — Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 16.

375. PORCELANY, Oddz. Rob. Fabryki — Chrześcijańskie Zjednoczenie Zawodowe w Katowicach, Sobieskiego 11; brak danych.

376. POSŁAŃCÓW, Pol. Zw. Zawod. Chrześcijańskich — Warszawa, Nowogrodzka 28, m. 7; Ch. Z. Z.; brak danych.

377. POSŁAŃCÓW, Polski Zw. Zaw. — Lublin, 3 Maja 14; oddz. 1, czł. 10.

Posługaczy — patrz: *Bóżniczych*.

„*Potęga*” — patrz: *Włókienniczego*.

378. POWIATOWEGO, Zw. Prac. Samorządu — Warszawa, ul. Kredytowa 16, m. 20, tel. 117-93; oddz. 89, czł. 1,150.

Powszechnych Szkół — patrz: *Nauczycieli*.

„*Praca*” — patrz: *Biurowych*, *Niewykwalifikowanych*, *Włókienniczego*.

„*Praca Polska*” — patrz: *Włókienniczego*, *Zjednoczenie Zawodowe*.

379. PRACZEK I PRASOWACZEK, Chrz. Zw. Zaw. — Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. — czł. 48.

Praktyków Mierniczych — patrz: *Mierniczych*.

Prawniczych Zawodów — patrz: *Aplikantów*.

380. PROFESORÓW, Zw. — Najwyższych Uczelni we Lwowie, Uniwersytet; brak danych.

381. PROFESORÓW, Zw. — i Docentów Szkół Akademickich w Krakowie, Studencka 4; brak danych.

Prokuratorów — patrz: *Sędziów*.

382. PRYWATNYCH URZĘDNIKÓW, Związek — Bielsko Ciesz., Plac Smolki 4, tel. 11-22; oddz. 1, czł. 1,662; „*Urządnik Prywatny*”, (112) i „*Der Privatbeamte*”, (77).

383. PRYWATNYCH, Zw. Zaw. — Żyd. Urzędników, Lwów, ul. Kraszewskiego 1, tel. 39-02; oddz. 28, czł. 538.

384. PRYWATNYCH, Zw. Urzędników — i Przemysłowych wschodniego Śląska, Bielsko, (Dom Robotniczy), Republikańska 4; O. K. Z. Z.; oddz. 3, czł. 461; „*Der Freie Angestellte*”. (19).

385. PRYWATNYCH, Zw. Ukraińskich — Pracowników „*Supruha*”, Lwów, Kopernika 26, I p., tel. 37-21; oddz. — czł. 641; „*Sluzbowyk*” (97).

386. PRYWATNYCH, Zw. Urzędników i Urzędniczek — Lwów, Kopernika 26; brak danych.

387. PRYWATNYCH, Zw. Zaw. Prac. — Przeds. Hand., Przem., Warszawa, Senatorska 36, tel. 83-80; brak danych.

388. PRYWATNYCH, Zw. Żydowskich Urzędników — Stryj; brak danych.

Prywatnych Urzędników — patrz również: *Handlowych*.

389. PRZEMYSŁOWYCH, Polski Zw. Prac. — Biurowych i Handlowych, Katowice, Stawowa 14, II p., tel. 23-13; F. Z. Z. P. U.; oddz. 63, czł. 4,381; „*Echo Pracownika Śląskiego*”. (17).

390. PRZEMYSŁOWYCH, Pol. Zw. Zaw. Prac. — i Handlowych, Sosnowiec, Warszawska Nr. 22, tel. 302; F. Z. Z. P. U.; oddz. 27, czł. 3,564; „*Związkowiec Polski*”. (125).

Przemysłowych, Przemysłu — patrz również: *Handlowych*, *Prywatnych*, *Umysłowych*.

391. PRZEWOZOWYCH, Zw. Zaw. Rob. — Łódź, Łagiewnicka 4; oddz. — czł. 196.

„*Przezorność*” — patrz: *Włókienniczego*.

Publicystów — patrz: *Dziennikarzy*.

R.

Rachunkowych — patrz również: *Sądu*, *Skarbowych*.

Rada Krajowa Klasowych Związków Zawodowych — patrz: *Związek Klasowych Związków Zawodowych*.

392. RADA OKREGOWA CHRZEŚCIJANSKICH ZW. ZAW. M. KRAKOWA, Filja Chrz. Zjedn. Zaw. w Katowicach (dawniej Polskie Zjednoczenie Chrz. Zw. Zaw.); brak danych.

393. RADA POLSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH, Lwów, Cicha 5; brak danych.

394. RADY KLASOWYCH ZW. ZAW. (oddziały Związku Klasowych Związków Zawodowych).

- 1) Białystok,
- 2) Kraków,
- 3) Kutno,
- 4) Lublin,
- 5) Lwów,
- 6) Łódź,
- 7) Łomża,
- 8) Międzyrzec,
- 9) Nowy Dwór,
- 10) Piotrków,
- 11) Równe,
- 12) Tarnów,
- 13) Warszawa,
- 14) Wilno.

395. RADY OKRĘGOWE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH (Oddziały C. O. Z. Z. P. U.):

- 1) Kraków,
- 2) Lublin,
- 3) Lwów,
- 4) Łódź,
- 5) Radom,
- 6) Warszawa,
- 7) Włocławek.

396. RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH (Oddziały Związku Stowarzyszeń Zawodowych):

- 1) Augustów, Młyńska 7,
- 2) Baranowicze,
- 3) Bydgoszcz, Dolina 2,
- 4) Częstochowa, Kościuszki 62,
- 5) Dęblin, Warszawska 25,
- 6) Grodno, Piłsudskiego 17,
- 7) Grudziądz, Rybacka 20,
- 8) Kalisz, Marjańska 34,
- 9) Kielce, Kolejowa 14,
- 10) Lida, 3 Maja 14-b,
- 11) Lublin, Bernardyńska 28,
- 12) Łuck, Kościuszki 84,
- 13) Łuków, Browarna 41,
- 14) Olkusz, Szpitalna — (Dom Robotniczy),
- 15) Pińsk, Zawalna 18,
- 16) Piotrków, Legionów 4,
- 17) Poznań, Zamkowa 7,
- 18) Pruszków, 3 Maja 4,
- 19) Przemysł, (Dom Robotniczy),
- 20) Radom, Zgodna 3,
- 21) Radomsk, Krakowska 26,

- 22) Równe, Poniatowskiego 1,
- 23) Skarżysko, dom R. Biłskiego,
- 24) Stanisławów, pow. Kasa Chorych,
- 25) Suwałki, Kościuszki 120,
- 26) Tarnów, Kasa Chorych,
- 27) Toruń, Mickiewicza 125,
- 28) Wadowice, (Dom Robotniczy),
- 29) Warszawa, Kredytowa 3,
- 30) Włocławek, Kościuszki 16,
- 31) Zakopane, Zamoyskiego 99,
- 32) Zamość, Lubelska 130,
- 33) Żywiec, ul. Karola Stefana Nr. 350.

397. REWIZORÓW, Zw. Zaprzysiężonych — Księgowych, Kraków, Pijarska 5, tel. 444; brak danych.

Rębaczy — patrz: *Niewykwalifikowanych*, *Slużby domowej*.

Rękodzielniczek — patrz: *Konfekcyjnego*.

398. ROBOTNICZO-RZEMIEŚLNICZY, Zw. — Z. Z. P., Poznań, Półwiejska 20, tel. 16-16; oddz. 166, czł. 21,465; „*Siła*”. (95).

399. ROBOTNIKÓW, Stow. — Żydowskich „*Postęp*”. Niemirów, powiat rawski; brak danych.

400. ROLNIKÓW, Polski Zw. Zaw. — i Leśników z wyższ. wyksz. Warszawa, Senatorska 15; brak danych.

401. ROLNYCH, Zw. Rob. — i Leśnych Z.Z.P. Poznań, Pl. Sapieżyński 2, tel. 36-79; oddz. 49, (filji 1814), czł. 72,204; „*Przebudzenie*”. (78).

402. ROLNYCH, Zw. Zaw. Rob. — Rzp. P., Warszawa, Czerwonego Krzyża 20, tel. 314-29, 131-31, 325-31; Z. S. Z. P.; oddz. 62, czł. 39,724; „*Chłopska Prawda*”. (7).

403. ROLNYCH, Chrz. Zw. Zaw. Rob. — Rzp. Pol.; Warszawa, Rymarska 2/4, m. 6, tel. 419-50; Ch. Z. Z.; oddz. 13, czł. 16,447.

404. ROLNYCH, Klasowy Zw. Zaw. Rob. — i Leśnych w Polsce, Warszawa; brak danych.

405. ROLNYCH, Chrz. Zw. Zaw. Leśników i Prac. — Wilno, Św.-Jańska 3, tel. 407; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. 1, czł. 60.

406. ROLNYCH, Zw. Prac. — „*Praca Polska*”, Sosnowiec, Kollątaja 3; brak danych.

407. ROLNYCH, Zw. Zaw. Urzędników — i Leśnych, Lwów, Kopernika 20, III p., tel. 48-61; oddz. 28, czł. 613.

408. ROZNOŚCIELI GAZET, Zw. — Warszawa, Ogrodowa 16, m. 2; brak danych.

409. ROLNYCH, Pol. Zw. Zaw. Rob. — i Leśnych, „*Praca*”, Poznań, Poczta 30, tel. 29-03; oddz. 71, czł. 8,146.

410. ROZNOŚCIELI GAZET, Zw. — Wilno, Żeligowskiego 5; brak danych.

411. RZĄDCÓW, Zw. Zaw. — Nieruchomości m. Łodzi, Łódź, Wschodnia 68/70; brak danych.

Rzadców — patrz również: *Administratorów*.

Rządowych Lekarzy — patrz: *Lekarzy*.

412. RZECE, Zw. Zaw. Pracujących na —

Wiśle, Płock; oddz. — czł. 200 (od 1.V. 1928 r. oddział Zw. Zaw. Rob. Transportowych).

Rzemieślników — patrz: *Robotników* i *Rzemieślników*.

413. RZEMIEŚLNIKÓW, Bezpartyjny Zw.— Żydów, Nowogródek; oddz.—czł. 78.

414. RZEZAKÓW, Zw. Zaw. Żyd.— Bydła i Drobiu, Radom, Spacerowa 21; nieczynny.

415. RZEZAKÓW, Zw. Zaw.— Bydła i Drobiu, Lublin, Lubartowska 34; (przetwarza się na centralę z siedzibą w Warszawie, ul. Muranowska Nr. 40, m. 1).

416. RZEZAKÓW, Zw. Zaw.— „Agudas Haszochatym”, Białystok, Polna 12; oddz.—czł. 52.

417. RZEZAKÓW, Zw. Zaw.— „Agudas Haszochatym”, Łódź, Al. 1 Maja 35 (u p. Federa Jakuba); oddz.—czł. 29.

Rzeźbiarzy — patrz: Kamieniarzy.

418. RZEŹNICZYCH, Zw. Zaw. Rob.— i Wyróbów Mięsnych, Będzin, Modrzejowska 61, (w reorganizacji).

S.

419. SAMOCHODOWYCH, Zw. Zaw. Prac.— Ziemi Wileńskiej, Wilno, Jagiellońska 3, m. 25; oddz.—czł. 386.

420. SAMOCHODOWEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem.— „Praca Polska”, Sosnowiec, Kołłątaja 3; brak danych.

421. SAMORZĄDOWEGO, Zw. Urzęd. Rach. Tymczasowego Wydziału, — Lwów, Pl. Smolki 3; oddz.—czł. 42.

422. SAMORZĄDOWEGO, Zw. Urzęd. Kancelaryjnych Tymcz. Wydziału—we Lwowie, Lwów, Kościuszki 9; brak danych.

Samorządowych — patrz również: Państwowych Samorządu — patrz również: Przemysłu, Powiatowego.

423. SANITARNYCH, Zw. Zaw. Prac.— R. P., Warszawa, Sienna 16, m. 1, tel. 310-74, C. O. Z. Z. P. U.; oddz.—czł. 180.

Sądowych — patrz: Niższych.

424. SĄDOWYCH, Centralny Związek Zrzeszeń Urzędników,—R. P., Warszawa, Pl. Krasieńskich 5; brak danych.

425. SĄDOWYCH, Stow. Prac.— Białystok, Sąd Okręg.; oddz.—czł. 63.

426. SĄDOWYCH, Zw. Urzędników — Cieszyń, Sąd Okręgowy; nieczynny.

427. SĄDOWYCH, Stow. Urzęd.— Kalisz, Sąd Okręgowy, Al. Jerozolimskie; oddz.—czł. 56.

428. SĄDOWYCH, Zw. Urzęd. i Funkcj.— na woj. Śląskie, Katowice; brak danych.

429. SĄDOWYCH, Stow. Urzęd.— Kielce, ul. 3-go Maja 10, tel. 77; oddz.—czł. 71.

430. SĄDOWYCH, Zw. Urzęd.— Kraków, ul. Grodzka 52; oddz.—czł. 598.

431. SĄDOWYCH, Stow. Urzęd.— Praktykantów, Sekretarzy i Kancelistów, Lwów, — Małopolska, Piekarska 43; oddz.—czł. 1,375.

432. SĄDOWYCH, Stow. Urzęd.— Płock, Plac Kanoniczny 6; oddz.—czł. 67.

433. SĄDOWYCH, Zw. Urzęd.— średn. i kancel., Poznań; brak danych; „Goniec Sądowy” (35).

434. SĄDOWYCH, Stow. Prac.— Warszawa, Miodowa 15, tel. 315-91; brak danych.

435. SĄDOWYCH, Stow. Urzęd.— Wilno, Mickiewicza 36; oddz.—czł. 164.

436. SĄDOWYCH, Stow. Zaw. Urzędników — Zamość, Sąd Okręgowy; oddz.—czł. 38.

437. SĄDU, Stow. Urzęd. Rachunkowych—Apel., Lwów, Boularda 2; brak danych.

Scen Polskich — patrz: Artystów.

Sekretarzy — patrz: Gminnych, Parafjalnych.

„Siła” — patrz: Majstrów.

Skarbowych — patrz: Urzędników.

Skontystów — patrz: „Bankowych”.

438. SKÓR, Zw. Zaw. Wyróbu — Wilno, Żeligowskiego; brak danych.

439. SKÓRZANEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem.— Kalisz, ul. Ciasna 6; brak danych.

440. SKÓRZANEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem.— w Małopolsce, Lwów, Ormiańska 2; brak danych.

441. SKÓRZANEGO, Zw. Zaw. Przem.— Pułtusk, Rynek, Kanonje; brak danych.

442. SKÓRZANEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem.— Siedlce, 1-go Maja 46; oddz.—czł. 20.

443. SKÓRZANEGO, Centr. Zw. Rob. Przemysłu — i Pokrewn. Zaw. w Polsce, Warszawa, Ś-to-Jańska 13, m. 1, tel. 252-75; Z. S. Z. P.; oddz. 149, czł. 5,798; „Robotnik Skórzany”. (92).

444. SKÓRZANEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem.— Z. Z. P., Warszawa, Al. Jerozolimskie Nr. 101, Z. Z. P.; brak danych.

445. SKÓRZANEGO, Zw. Rob. Przem — Woln. Zw. Zaw., Katowice, Poprzeczna 19; nieczynny.

446. SKÓRZANEGO, Zw. Zaw. Prac. Przemysłu — „Praca Polska”, Sosnowiec, Kołłątaja 3; brak danych.

447. SKÓRZANEJ, Zw. Zaw. Rob. Branży — w Polsce, Warszawa, Dzika 11; brak danych.

448. SKÓRZANEJ, Zw. Zaw. Subjektów Branży — i pokr. zaw., Warszawa, Leszno 53; brak danych.

449. SKÓRZANYCH, Zw. Zaw. Rob.— Radom, Grodecka 8; Rada Z. Z.; brak danych.

450. ŚLUSARZY, TOKARZY, Zw. Zaw.— i pokr. zaw. Białystok, ul. Knyszyńska 10; brak danych.

Ślusarzy — patrz również: Mechaników.

451. ŚLUG, Stow. Katolickich— „Św. Zyty”, Kraków, ul. Mikołajska 30, tel. 32-39; oddz.—czł. 1,539; „Głos Dziewcząt Polskich”. (25).

452. ŚLUG, Stow.— Katolickich „Św. Zyty”, Lwów, ul. Blacharska Nr. 2; oddz.—czł. 617.

453. ŚLUG, Litewskie, Stow.— Im. „Św. Zyty”, Wilno, Mikołajska 9; oddz.—czł. 160.

454. ŚLUG, Tow. Ruskich — i Robotników „Siła”, Lwów, Krakowskie 17; brak danych.

455. SŁUŻĄCYCH, Towarzystwo Ruskich— „Św. Barbary”, Stanisławów; brak danych.

456. SŁUŻBY DOMOWEJ, Polski Zw. Zaw. Chrześc.— Warszawa, Kredytowa 14, tel. 76-81; Ch. Z. Z.; oddz. 16; czł. 5,988; „Pracownica Polska”, (68).

457. SŁUŻBY DOMOWEJ, Zw. Zaw.— „Praca Polska”, Sosnowiec, Kołłątaja Nr. 3; brak danych.

458. SŁUŻBY DOMOWEJ, Chrz. Zw. Zaw.— w R. P., Warszawa, Mokotowska 64, tel. 307-42; oddz.—czł. 248.

459. SŁUŻBY DOMOWEJ, Chrz. Zw. Zaw.— w Wilnie, zauł. Kazimierzowski 3; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz. 1, czł. 368.

Służby Domowej — patrz również: Dozorców, Niewykwalifikowanych.

460. SOLNYCH, Zw. Urzęd. Kancelaryjnych i Ruchu Państwowych Żup— w Wieliczce, Zamek 1; oddz. 1,—czł. 17.

Solnych — patrz również: Inżynierów.

Spiewu — patrz: Nauczycieli.

461. SPIRYTUSOWEGO, Małopolskie Tow. Techników Przemysłu — Lwów, Szeptyckich 42; oddz.—czł. 134; „Gorzelnik”, (37).

462. SPIRYTUSOWEGO, Zw. Zaw. Federacji Pracy Przem.— i gałęzi pokrewnych, Warszawa, Nowy Świat 21; brak danych.

Spółecznej Pracy — patrz: Instruktorów.

Sportowych — patrz: Dziennikarzy.

463. SPOŻYWCZEGO, Zw. Zaw. Robot. Przem.— w Polsce, Warszawa, Długa 19; Z. S. Z. P.; oddz. 112, czł. 7,909.

464. SPOŻYWCZEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem.— w Kaliszu; brak danych.

465. SPOŻYWCZEGO, Chrz. Zw. Zaw. Przemysłu — Przemyśl, Grodzka 11; Z. Ch. Z. Z. M. W.; brak danych.

466. SPOŻYWCZEGO, Zw. Robot. Przem.— Wol. Zw. Zaw. Katowice, Poprzeczna 19; brak danych.

467. SPOŻYWCZEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem.— „Praca Polska”, Sosnowiec, Kołłątaja 3; brak danych.

„Spójnia” — patrz: Urzędników.

468. SPÓLDZIELCZYCH, Zw. Prac.— w R. P., Warszawa, Nowogrodzka 21, tel. 257-30; oddz. 15, czł. 1,968; „Pracownik Spółdzielczy”. (73).

Średnich Szkół — patrz: Nauczycieli.

Średnio-Medycznego Personelu — patrz: Medycznego.

Stelmachów — patrz: Kowali.

469. STENOGRAFÓW, Zw. Zaw.— Polskich, Systemu Stolze-Gumińskiego, Warszawa, Al. Ujazdowska 25 — 4, tel. 236-54; oddz.—czł. 29; „Przegląd Stenograficzny”. (82).

470. STOLARSKICH, Zw. Zaw. Rob.— i Pokrewnych Zawodów, Kraków, Rynek Główny Nr. 39, III p.; oddz. 3, czł. 205.

471. STOLARZY, Chrz. Zw. Zaw.— Cieśli i Bednarzy, Wilno, Św.-Jańska 3; C. Z. Ch. Z. Z.; oddz.—czł. 60.

Stolze-Gumińskiego — patrz: Stenografów.

Straży Leśnej — patrz: Leśnej.

472. STRÓŻÓW, Krajowy Związek Stowarzyszeń Katolickich — robotników i służby domowej w Krakowie, Sławkowska 25; brak danych.

473. STRÓŻÓW, Katolickie Stowarzyszenie — Kraków, Sławkowska 25; brak danych.

474. STRÓŻÓW, Stow.— w Nowym Sączu; brak danych.

475. STRYCHARZY, Związek — i pokr. zawodów w Polsce, Warszawa, Warecka 7; brak danych.

Subjektów — patrz: Cukierniczych, Buchalterów, Skórzanej.

476. SZCZECINIARSKIEGO, Zw. Zaw. Robotników Przem.— w Polsce, Międzyrzec, Staromiejska 24; Z. S. Z. P.; brak danych.

477. SZEWCICH, Zw. Zaw. Prac.— w Mogielnicy; brak danych.

478. SZEWCÓW, Polski Zw. Zaw. Kamaszników — Ziemi Lubelskiej, Lublin, Bernardyńska Nr. 28; brak danych.

479. SZEWCÓW, Zw. Zaw. Kamaszników—i pokr. zaw. Łomża, Rządowa 18; nieczynny.

480. SZKLANEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem.— w Polsce, Warszawa, Ogrodowa 12; Z. S. Z. P.; oddz. 18, czł. 897; „Szklarz”. (102).

481. SZKLANEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem.— „Praca Polska”, Sosnowiec, Kołłątaja 3, tel. 7-40; oddz. 2, czł. 315.

Szkolnych — patrz: Inspektorów.

Szkół — patrz: Nauczycieli.

Szkół Akademickich — patrz: Profesorów.

Szkół Wyższych — patrz: Asystentów.

Sztukatorów — patrz: Murarzy.

482. SZTYGARÓW, Zw.— w Wieliczce, Strzelców 93; brak danych.

T.

483. TAPECIARZY, Zw. Zaw.— m. st. Warszawy, Warszawa, Nowomiejska 7; oddz.—czł. 140.

484. TEATRALNYCH, Zw. Zaw. Prac.— i Kino-Filmowych w Polsce, Warszawa, Wiejska Nr. 14, tel. 432-94; C. Z. K. Z. Z.; oddz. 1, czł. 571.

Teatrów — patrz: Kin.

Technicznej — patrz: Warsztatów.

Techników — patrz: Dentystycznych, Drogomistrzów, Gorzelniczych, Mierniczych, Włókienniczego przem., Zawiadawców.

Telefonów — patrz: Poczt.

485. TELEGRAFÓW, Zrzesz. Zaw. Prac. Technicznych — i Telefonów R. P., Warszawa, ul. Grzybowska 32, m. 39; brak danych; „Teletechnik”. (107).

Telegrafów — patrz: Poczt.

Tkackich desenatorów — patrz: Desenatorów.

486. TKACZY, Zw. Zaw.— Ręcznych, Łódź, Rajtera 13, tel. 72-50; oddz.—czł. 164.

Tokarzy — patrz: Ślusarzy.

Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego — patrz: Kredytowego.

487. TRAGARZY, Zw. Zaw. Rob. — Częstochowa, Panny Marji 43; brak danych.

488. TRAGARZY, Zw. Zaw. — i Robotników Transportowych, Włocławek, Podmiejska Nr. 11; brak danych.

489. TRAGARSKICH, Ogólno-Krajowy Zw. Zaw. Rob. — w Polsce, Warszawa, Dzika 11, m. 15; brak danych.

490. TRAGARZY, Zw. Zaw. Żydowskich — Piotrków, Rycerska 10; brak danych.

491. TRAMWAJOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — i Kolejek Dojazdowych w Polsce, Warszawa, Wolska 1; brak danych.

492. TRANSPORTOWCÓW, Zw. Zaw. — R. P. Warszawa, ul. Czerwonego Krzyża 20, p. 55, tel. 311-12; *Z. S. Z. P.* i *K. C. Z. Z.*; oddz. 44, czł. 4,702; „Transportowiec”, (109).

493. TRANSPORTOWYCH, Niemiecki Zw. Rob. — na woj. Śląskie, Katowice, Dworcowa 11, tel. 24-26; oddz. 1, czł. 123.

494. TRANSPORTOWYCH, Zw. Rob. — w Polsce, Warszawa; brak danych.

495. TRANSPORTOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — i Kolei Dojazdowych w Polsce, Warszawa, Wolska 1, tel. 240-89; *C. Z. K. Z. Z.*; oddz. 1, czł. 467.

496. TRANSPORTOWYCH, Zw. Prac. — Kalisz, Ciasna 6; brak danych.

497. TRANSPORTOWYCH, Chrz. Zw. Zaw. Rob. — Wilno, Świętojańska 3, tel. 407; *C. Z. Ch. Z. Z.*; oddz. — czł. 26.

498. TRANSPORTOWYCH, Zw. Rob. — i Ekspedycyjnych, Poznań; brak danych.

Transportowych — patrz: *Tragarzy*.

499. TRANSPORTU, Zw. Zaw. Prac. — Rzecznego, Warszawa, Al. Jerozolimska 6, tel. 319-26; *C. Z. K. Z. Z.*, oddz. — czł. 288.

500. TYTUNIOWEGO, Zw. Zaw. Rob. i Rob-ów Przem. — w Polsce, Warszawa, Warecka 7, II p., tel. 329-57; *Z. S. Z. P.*; oddz. 13, czł. 3,482; „Głos Tytuniowca”. (31).

501. TYTUNIOWEGO, Zw. Federacji Pracy Przem. — i pokrewnych gałęzi, Warszawa, Nowy Świat 21; brak danych.

502. TYTUNIOWYCH, Centralny Zw. Rob. i Robotnic Fabryk — w Polsce, Warszawa, Wiejska 14; brak danych.

503. TYTUNIOWYCH, Chrz. Zw. Zaw. Prac. Wyróbów — Wilno, Ś-to-Jańska 3, tel. 407; *C. Z. Ch. Z. Z.* w Wilnie; oddz. — czł. 24.

U.

504. UBEZPIECZEŃ, Zw. Prac. Polskiej Dyr. — Wzajemnych, Warszawa, Al. Jerozolimska 41; *P. K. P. U.*; brak danych; „Sprawy Związkowe”. (100).

505. UBEZPIECZEŃ, Zw. Koleżeński Urzęd. Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych — Kraków, Basztowa 7/9; *C. O. Z. Z. P. U.*; oddz. 7, czł. 209.

506. UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH, Pol. Zw. Zaw. Prac. Instytucyj — Łódź, Główna 31; *K. O. Z. Z.*; oddz. 5, czł. 375.

Ubezpieczeń Społecznych — patrz również: *Kas Chorych*.

507. UBEZPIECZENIA, Zw. Urzęd. Zakładu — od Wypadków, Lwów, Brajerowska 16; brak danych.

508. UBEZPIECZENIOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — R. P., Warszawa, Sienna 16, tel. 310-74; *C. O. Z. Z. P. U.*; oddz. 7, czł. 297.

509. UBEZPIECZENIOWYCH, Zw. Zaw. Prac. Instytucyj — w R. P., Warszawa, Al. Jerozolimskie Nr. 4; brak danych.

510. UBEZPIECZENIOWYCH, Stow. Urzędników i Urzędniczek — w Małopolsce i na Śląsku. Lwów, Kopernika 26, II p., tel. 34-07; oddz. — czł. 130.

511. UBEZPIECZENIOWYCH, Zw. Zaw. Inspektorów i Agentów Towarzystw — R. P., Warszawa, Ogrodowa 4, m. 3; oddz. — czł. 134.

Uczelni Najwyższych — patrz: *Profesorów*.

Uczniów — patrz: *Ciesielskich*.

512. UMYSŁOWYCH, Pomorski Zw. Prac. — Grudziądz, Chełmińska 7; *C. O. Z. Z. P. U.*; brak danych.

513. UMYSŁOWYCH, Zjednoczony Zw. Prac. — Przemysłu, Handlu i Samorządu; *P. K. P. U.*, Katowice, Andrzeja 29, tel. 30-78; oddz. 36, czł. 1,708; „Praca”. (66).

514. UMYSŁOWYCH, Zw. Pracowników — *Z. P.*, Katowice, Plac Mikołowski 3; oddz. 55, czł. 2,226; „Pracownik Umysłowy”. (75).

515. UMYSŁOWYCH, Zw. Zaw. Prac. — G. D. A. („Gewerkschaft der Angestellten”), Katowice, Starowiejska 11, tel. 644; oddz. 30, czł. 3,402; „Oberschlesisches Angestellten Echo”. (61).

516. UMYSŁOWYCH, Ogólno-Wolny Zw. Prac. — (*Afa-Bund*), Katowice, Mickiewicza 8, II p., tel. 170 i 22-86; *Z. S. Z. P.*; oddz. 29, czł. 2,713; „Der Angestellte”. (1).

517. UMYSŁOWYCH, Ogólno - Zawodowy Zw. Prac. — Lwów, Mickiewicza 10, tel. 52-40; oddz. — czł. 133.

518. UMYSŁOWYCH, Zw. Zaw. Pracowników — Kraków, ul. Sławkowska 6, I p. *Z. S. Z. P.*; oddz. — czł. 346.

519. UMYSŁOWYCH, Federacja Zw. Zaw. Prac. — Sosnowiec; brak danych.

Umysłowych — patrz: *Centralna Organizacja, Polska Konfederacja, Naftowego, Papierniczego*.

520. URZĘDNICZEK, Zw. Pol. — Państwowych, Kraków, Garncarska 5; brak danych.

521. URZĘDNIKÓW, Zw. — Państwowych, Samorządowych i Komunalnych na woj. Śląskie, Katowice, ul. Dąbrowskiego Nr. 13, tel. 105; oddz. 21, czł. 593; „Urządnik Polski”. (111).

522. URZĘDNIKÓW, Zw. — Celnym woj. Śląskiego, Myslowice, Dyrekcja Cel, (na ręce Pana Sekretarza Czaczunia); oddz. 15, czł. 392.

523. URZĘDNIKÓW, Zw. Państwowych — Rachunkowo-Kasowych II kategorii z wyksz. średnim na woj. Śląskie, Katowice, Śląski Urząd Województwa, pok. 352; oddz. — czł. 58.

524. URZĘDNIKÓW, Tow. — II kategorii Krakowskiego, Okręg., Kraków, Karmelicka 21; brak danych.

525. URZĘDNIKÓW, Zw. — z akademikiem wykształceniem, Kraków, Basztowa 22; brak danych.

526. URZĘDNIKÓW, Zrzeszenie — Ministerstwa Rolnictwa, Warszawa, Senatorska 15, tel. 302-94; oddz. — czł. 189.

527. URZĘDNIKÓW, Tow. Państwowych Kancelaryjnych — Skarbowych i Politycznych dla Małopolski i Śląska „Spójnia”, Kraków, Basztowa 22; oddz. 23, czł. 286.

528. URZĘDNIKÓW, Zw. Zawodowy Stowarzyszeń Państwowych - rachunkowo-kontrolnych dla Małopolski, Lwów, Boularda 2; brak danych.

529. URZĘDNIKÓW, Centr. Zw. — Kancelaryjnych, Politycznych i Skarbowych Małopolski, Lwów, Łyczakowska 4; brak danych; „Wspólna Myśl”. (120).

530. URZĘDNIKÓW, Tow. Państwowych — Skarbowych z wyksz. średn., Lwów; brak danych.

531. URZĘDNIKÓW, Zw. Państwowych — Ziemskich, Lwów, Karmelicka 2, III p., tel. 528; oddz. — czł. 22.

532. URZĘDNIKÓW, Stow. — Rachunkowych Województwa i Kuratorium, Lwów, Urząd Wojewódzki; brak danych.

533. URZĘDNIKÓW, Stow. — Rachunkowych Dyrekcji, Lasów Państwowych, Lwów, Chorażczyzny 17; brak danych.

534. URZĘDNIKÓW, Tow. Pol. Państw. — Leśnych z wykształc. akad., Lwów, Chorażczyzny 17; brak danych.

535. URZĘDNIKÓW, Zw. — Techniczno-Drogowych w Małopolsce, Tarnobrzeg 85; brak danych.

536. URZĘDNIKÓW, Główny Zw. — Państwowych, Samorządowych i Komunalnych 3-ch Zach. Województw: Poznań, Województwo; brak danych.

537. URZĘDNIKÓW, Woj. Zw. — Kancelaryjnych, Administracyjnych Władz Politycznych, Stanisławów, Urząd Wojewódzki, ul. Karpińskiego; oddz. — czł. 9.

538. URZĘDNIKÓW, Stow. — Państwowych Warszawa, Chmielna 17, m. 5, tel. 132-80; oddz. 160, czł. 5,832; „Życie Urzędnicze”. (127).

539. URZĘDNIKÓW, Stow. — Skarbowych R. P., Warszawa, Rymarska 3; brak danych; „Czasopismo Skarbowe”. (9).

540. URZĘDNIKÓW, Stow. — Kontroli Skarbowej w Warszawie, Piękna 3, m. 14, tel. 415-93; oddz. 47, czł. 1,755; „Wiadomości Kontroli Skarbowej”. (115).

541. URZĘDNIKÓW, Stow. — Państwowych, Monopolu Spirytusowego, Warszawa, Leszno 1, tel. 19-51; brak danych.

542. URZĘDNIKÓW, Zw. Stowarzyszeń — Państwowych i Samorządowych z wyksz. akadem., Warszawa, Kredytowa 16, m. 25; brak danych.

URZĘDNIKÓW, patrz również: *Gospodarczych, Handlowych, Kolejowych, Miernictwa, Prywatnych, Rolnych, Sądowych, Ubezpieczeń, Zawiadodawców, Żyrardowskich*.

543. UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, Zw. Prac. Instytucyj — Warszawa, Warecka 7, tel. 23-93, *Z. S. Z. P.*; oddz. 62, czł. 17,930; „Pracownik Użyteczności Publicznej”. (76).

544. UŻYTECZNOŚCI, Zw. Zaw. Prac. Zakł. — Publicznej, „Praca Polska”, Sosnowiec, Kółkajtą 3; brak danych.

Użyteczności Publicznej — patrz również: *Miejskich*.

W.

545. WARSZTATÓW, Zw. Prac. Administracji — i Parowozowni *P. K. P.*, Warszawa, Żórawia 42, m. 5; brak danych.

Warzeln Soli — patrz: *Lecznico-Kąpielowych*.

546. WETERYNARYJNYCH, Zarząd Główny, Zw. Zaw. Lekarzy — P. P. Warszawa, Wiejska 18, tel. 207-07; *P. K. P. U.*; oddz. 16, czł. 654; „Życie Weterynaryjne”. (128).

Widowiskowych — patrz: *Artystów*.

547. WIĘZIENNYCH, Zw. Zaw. Prac. — R. P., Warszawa, Dzielna 24/26; *C. K. P.*; brak danych. „Przegląd Więziennictwa Polskiego”. (84).

548. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Robotników i Robotnic. Przem. — „Praca”, Łódź, Główna Nr. 31; brak danych.

549. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem. — „Praca Polska”, Łódź, ul. Główna 48, tel. 65-05 i automat 165-05; oddz. 4, czł. 649.

550. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem. — „Potęga”, Łódź; brak danych.

551. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Rob. Chrz. Przem. — „Gewerkschaft”, Łódź, Piotrkowska 283; oddz. 4, czł. 314.

552. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Techników Przem. — i zaw. pokr. w Polsce, Łódź, Piotrkowska 102; oddz. — czł. 189.

553. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Prac. Przem. — „Przezorność”, Żelów; brak danych.

554. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Rob. Żydowskich Przem. — Żduńska Wola, Sieradzka Nr. 14; brak danych.

555. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Rob. i Robotnic Przem. — w Polsce, Łódź, Narutowicza Nr. 50, tel. 35-65; *Z. S. Z. P.*; oddz. 37, czł. 11,508; „Włóknarz”, (117); *Textilarbeiter* (108).

556. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — *Z. Z. P.*, Łódź, Gdańska 40, tel. 44-48; oddz. — czł. 157.

557. WŁÓKIENNICZEGO, Centralny Zw. Zaw. Rob. i Robotnic Przem. — R. P., Warszawa, Wolska 54, m. 2, tel. 295-10; *C. Z. K. Z. Z.*; oddz. — czł. 341.

558. WŁÓKIENNICZEGO, Zw. Zaw. Rob. Przem. — Chrześc. Zjednoczenia Zawod. w R. P., Łódź, Przejazd 34, tel. 5-73; *Ch. Z. Z.*; oddz. 11, czł. 3,758; „Słowo Robotnicze”. (96).

559. WŁÓKNISTEGO, Zw. Rob. Przem. — Wol. Zw. Zaw. Katowice, Poprzeczna 19; brak danych.

Włóknistego — patrz: również Majstrów.
Wodnych — patrz: Drogach.
Wojażerów — patrz: Agentów.

560. WOJSKOWYCH, Chrześcijański Zw. Zaw. Niższych Funkcjon. Zakładów — Przemysł, Grodzka 11; oddz. 1, czł. 10.

561. WOŹNICÓW, Dorożkarskie Stow. Zaw. Żydowskich — Lwów, Skarbkowska 5; brak danych.

562. WOŹNYCH, Chr. Zw. Zaw. — Wilno, Ś-to-Jańska 3; brak danych.

563. WSTAŹKOWEGO, Zw. Zaw. Rob-w i Rob-ic Przem. — i Pokrewn. Gał. Przem. R. P., Łódź, Podleśna 26, tel. 47-37; oddz. 2, czł. 3,173.

564. WYCHOWAWCÓW, Zw. Zaw. — Polskich Zakładów Wychowawczych, Warszawa, Jasna Nr. 11; brak danych.

Wydział Centralny do spraw kulturalnych robotników żydowskich — patrz: Związek Klasowych Związków Zawodowych.

Wyższych Szkół — patrz: Asystentów, Nauczycieli.

Z.

565. ZAKŁADÓW, Zw. — Katowice, Kościuszki 54; brak danych.

566. ZAPALCZANEGO, Zw. Zaw. Rob. Przemysłu — Warszawa, Pomorska 3; brak danych.

567. ZAWIADOWCÓW, Polski Zw. — Mechaników i Urzędn. Technicznych, Kraków, Karmelicka 21; brak danych.

568. ZBIERACZY ODPADKÓW, Zw. Zaw. — Łódź, Fajfra 13; Rada Kl. Z. Z.; brak danych.

569. ZDROWOTNYCH, Zw. Prac. Technicznych Przedsiębiorstw Urzędzeń — Warszawa, Ordynacka 10, m. 2; brak danych.

570. ZDUNÓW, Zw. Zaw. — Kalisz, Górnośląska 70; brak danych.

571. ZDUNÓW, Zw. Zaw. — „Łączność”, Włocławek, Nowy Rynek 16; nieczynny.
„Zhoda” — patrz: Niewykwalifikowanych.

572. ZIEMNYCH, Zw. Zaw. Rob. — Lublin, Bernardyńska 28; brak danych.

573. ZIEMNYCH, Zw. Robot. — w Siedlcach, 1-go Maja 44; oddz. — czł. 483.

574. ZJEDNOCZENIE CHRZEŚCIJANSKICH ZWIĄZKÓW ZAWOD. NA MAŁOPOLSKĘ WSCHODNIA, Lwów, Grodecka 2-b; brak danych.

575. ZJEDNOCZENIE WOLNYCH ZWIĄZKÓW W POLSCE, Bydgoszcz, Dolina 2, tel. 9-01; brak danych.

576. ZJEDNOCZENIE ZAWODOWE POLSKIE, Poznań, Działyńskich 3, tel. 17-55; brak danych; „Głos Zjednoczenia”. (33).

Związki:
Budowlanych prac., Drzewnych prac., Górników, Kolejarzy, Metalowców, Miejskich prac., Poczty i Telegrafów prac. Technicznych, Robotników Rolnych

i Leśnych, Robotników i Rzemieślników, Skórzanego przem. rob., Umysłowych, prac. Włókienniczego.

577. ZJEDNOCZENIA ZAWODOWE „Praca Polska” R. P., Sosnowiec, Kołtątaja 3, tel. 7-40; związków czynnych 40, czł. 7,797; „Głos Pracy Polskiej”. (30).

578. ZRZESZENIE WOLNYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W POLSCE, Katowice, Poprzeczna 19; „Wolny Związkowiec”. (119); brak danych.

Związki:
Brukarzy i rob. ziemnych, Chemicznych rob., Drzewnego przem., Robotn. Górników, Metalowców, Miejskich rob., Włókienniczego przem. rob., Spożywczego przem. rob.

579. ZWIĄZEK KLASOWYCH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH (Rada Krajowa, Wydział Centralny do spraw kulturalnych robotników Żydowskich), Warszawa, Przejazd 13, tel. 70-32, Rad. Klasow. Zw. Zaw. 15, Związków 6; (brak danych od 5).

580. ZWIĄZEK STOWARZYSZEŃ ZAWODOWYCH W POLSCE (Komisja Centralna Związków Zawodowych) Warszawa, Czerwonego Krzyża Nr. 20, tel. 418-57; Komisji okręg. 6, Rad. zw. zaw. 31; „centralnych” 25 (brak danych od 4-ch), czł. 237,197; „Robotniczy Przegląd Gospodarczy”. (86).

Związek Centralny:
Automobilistów, Budowlanych rob., Chemicznego rob. przem. (Kraków), Cukrowni rob., Dozorców Dom., Drukarzy, Drzewnego rob. przem., Drzewnego Urzędn. Przem., Fryzjerskich prac., Gastronomiczno-Hotelowego przem. prac., Górników, w Handlu i Biurowości zatrudnionych prac., Kapeluszników, Kas Chorych prac., Kolejowych prac., Magazynów, Wojsk. Prac., Metalowego przem. rob., Odzieżowego rob. przem., Rolnych rob., Skórzanego przem. rob., Spożywczego przem. rob., Szczecińskiego przem. rob., Szklanego przem. rob., Tytuniowego przem. rob., Umysłowych prac. (Kraków), Umysłowych Ogólno-Wolny (Afabund), Użyteczności Publicznej, Instytucji prac., Włóknistego przem. prac.

581. ZWIĄZEK ZRZESZEŃ PRACOWNIKÓW PUBLICZNYCH WOJ. KRAKOWSKIEGO, Kraków, Jagiellońska 4, związków 20; „Jedność”, (40).

Ż.

Żup Solnych — patrz: Inżynierów Solnych.
Żydowskich — patrz: Artystów, Gmin Żydowskich, Handlowych, Literatów, Muzycznych, Nauczycieli, Tragarzy, Włókienniczego.

582. ŻYRARDOWSKICH, Zrzeszenie Urzędników Zakładów — Żyrardów, ul. Długa 1; oddz. — czł. 139.

583. ŻYWNOSCIOWYCH, Zw. Rob. Zakładów — W. P. w Małopolsce, Kraków, Dunajewskiego 5; K. C. Z. Z.; oddz. 1, czł. 44.

WYKAZ ALFABETYCZNY

czasopism związków zawodowych, wydanych w 1928 r.

Index alphabétique des publications des syndicats professionnels en 1928.

W wykazie niniejszym przyjęto następujące skróty:

- n. p. — czasopismo ukazuje się nieregularnie;
- kw. — kwartalnik;
- dm. — dwumiesięcznik;
- m. — miesięcznik;
- dtg. — dwutygodnik;
- dkd. — ukazuje się co 10 dni;
- tg. — tygodnik.

Pierwsza liczba, znajdująca się po jednym z powyższych skrótów oznacza liczbę zeszytów w ciągu roku, a druga — roczny nakład egzemplarzy. Skróty nazw wyjaśniono w załączniku A. Liczba w nawiasach oznacza numer związku zawodowego w Wykazie Alfabetycznym Związków Zawodowych (załącznik A.).

1. DER ANGESTELLTE, Ogólno-Wolny Związek Pracowników Umysłowych (516); m. — 12 — 42.000.
2. ARBETER FRAGEN, Zw. Zaw. Rob. Przem. Odzieżowego w Polsce Z. S. Z. P. (351); m. — 12 — 120.000.
3. BERGBAUINDUSTRIEARBEITER ZEITUNG, Związek Niemieckich Górników (Verband der Bergbauindustriearbeiter) (170); tg. — 52. — ?
4. BIULETYN CENTRALNEJ ORGANIZACJI ZW. ZAW. PRAC. UM., Centralna Organizacja Zw. Zaw. Prac. Um. (68); m. — 12 — 42.000.
5. BIULETYN INFORMACYJNY, Związek Nauczycieli Szkół Żydowskich (326); np. — 5 — 6.000.
6. BUCHALTER POLSKI, Polski Zw. Buchalterów, Bilansistów i ich Pomocników R. P. (49); m. — 10 — 20.000.
7. CHŁOPSKA PRAWDA, Zw. Zaw. Rob. Rolnych Z. S. Z. P. (402); dtg. — 29 — 870.000.
8. CZASOPISMO KSIĘGOWYCH, Zw. Księgowych w Polsce, P. K. P. U. (242); m. — 12 — 9.600.
9. CZASOPISMO SKARBOWE, Stow. Urzędników Skarbowych (539); brak danych.
10. CZASOPISMO ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW KOLEJOWYCH, Zw. Um. Prac. Kolejowych (230); brak danych.

11. DOZORCA, Zw. Zaw. Dozorców Domowych i Służby Domowej w R. P., C. Z. K. Z. Z. (102); m. — 8 — 24.500.
12. DOZORCA DOMOWY, Chr. Zw. Zaw. Dozorców Domowych w R. P. Chr. Z. Z. (103); n. p. — 4 — 12.000.
13. DRUKARZ POLSKI, Stow. Drukarzy i Pokrewnych Zawodów Polski Zachodniej (118); n. p. — 4 — 6.500.
14. DER DRUKER ARBETER (w żargonie) Zw. Zaw. Rob. Drukarskich w Polsce (120); n. p. — 4 — 6.000.
15. DWUTYGODNIK NAFTOWY, Zw. Zaw. Prac. Przem. Naftowego (322); C. O. Z. Z. P. U.; brak danych.
16. ECHO ARTYSTYCZNE, Polski Zw. Artystów Widowskich (21); m. — — 6.000.
17. ECHO PRACOWNIKA ŚLĄSKIEGO, Pol. Zw. Prac. Przemysłowych, Biurowych i Handlowych (389); m. — 12 — 46.000.
18. ENERGIE, (dodatek do Deutscher Maschinist und Heizer) Zw. Maszynistów, Palaczy i Pokrewnych Zawodów (271); — — — 2.400.
19. DER FREIE ANGESTELLTE, Zw. Urzęd. Prywatnych i Przem., Wschodniego Śląska. Kom. Okr. Z. Z. (384); brak danych.
20. GASTRONOM, Zw. Zaw. Prac. Gastronomiczno-Hotelowych w R. P., Z. S. Z. P. (158); n. p. — — — 11.000.

21. GAZETA DOZORCA, Klas. Zw. Zaw. Dozorców Domowych, Wilno (105); brak danych.
22. GEWERKSCHAFTSSTIMME, Niemieckie Chr. Zw. Zaw. w Polsce (82); m. — 12 — 84.000.
23. GŁOS CUKROWNIKA, Zw. Zaw. Rob. Cukrowni w Polsce. Z. S. Z. P. (92).
24. GŁOS DENTYSTYCZNY, Zw. Zaw. Techników Dentystycznych (96); n. p. — 2 — 2.000.
25. GŁOS DZIEWCZĄT POLSKICH, Stow. Sług Katolickich „św. Zyty“ (451); — — — 6.564.
26. GŁOS GÓRNIKA, Zw. Górników, Z. S. Z. P. (167); m. — 12 — 252.000.
27. GŁOS INSTRUKTORA, Zw. Instruktorów Gospod. Wiejskiego i Pracy Społecznej (205); brak danych.
28. GŁOS NAUCZYCIELSKI, Zw. Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. C. K. P. (336); brak danych.
29. GŁOS NIŻSZYCH FUNKCJONARJUSZÓW I PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH, Zw. Niż. Funkc. i Prac. Państw. R. P. (343); m. — 12 — 102.000.
30. GŁOS PRACY POLSKIEJ, Zjednoczenie Zawodowe „Praca Polska“ (577); — — — 44.000.
31. GŁOS TYTONIOWCA, Zw. Zaw. Rob. Przem. Tytoniowego. Z. S. Z. P. (500); m. — 12 — 54.700.
32. GŁOS URZĘDNICZY, Towarzystwo Małopolskich Urzęd. Rachunkowo-Kasowych, Oddz. S. U. S.; brak danych. (—).
33. GŁOS ZJEDNOCZENIA, Zjednoczenie Zawodowe Polskie (576); brak danych.
34. GŁOS ZWIĄZKÓW CHRZEŚCIJAŃSKICH, Chr. Zw. Zaw. Górników i Hutników, Ch. Z. Z. (172); brak danych.
35. GONIEC SĄDOWY, Zw. Sądowych Urzęd. Okręgowego Sądu Apelacyjnego, Poznań (433); brak danych.
36. GÓRNIK, Centr. Zw. Górników w Polsce. Z. S. Z. P. (168); m. — 12 — 216.000.
37. GORZELNIK, Małopolskie Towarzystwo Techników Przemysłu Spirytusowego (461); brak danych.
38. INFORMATOR, Zw. Zaw. Drukarzy i pokrewnych zawodów w Polsce, Okrąg Poznański. Z. S. Z. P. (117); brak danych.
39. INŻYNIER KOLEJOWY, Zw. Polskich Inżynierów Kolejowych (226); m. — 12 — 18.600.
40. JEDNOŚĆ, Zw. Zrzeszeń Prac. Publicznych woj. Krakowskiego (581); — — — 88.000.
41. KOLEJARZ ŚLĄSKI, Zw. Zaw. Kolejarzy Z. Z. P. Okr. Katowice (224); brak danych.
42. KOLEJARZ ZWIĄZKOWIEC, Zw. Zaw. Pracow. Kolejowych R. P., Z. S. Z. P. i C. K. P. (228); dkd. — 36 — 2,352.830.
43. KOLEJARZ Z. Z. P., Zw. Kolejarzy (224); Z. Z. P. i C. K. P.; brak danych.
44. KOLEJOWIEC POLSKI, Polski Zw. Kolejowców (225); dkd. — 36 — 180.000.
45. KOMUNIKAT ZARZĄDU GŁÓWNEGO STOW. DYREKTORÓW POLSKICH SZKÓŁ ŚREDNICH (131); brak danych.

46. KONDUKTOR, Zw. Drużyn Konduktorskich w R. P., C. K. P. (233); brak danych.
47. KRONIKA FARMACEUTYCZNA, Zw. Zaw. Farmaceutów—Pracowników w R. P. (144); m. — 12 — 20.000.
48. KSIĘGARZ, Zw. Zaw. Polskich Prac. Księgarskich (241); brak danych.
49. KWARTALNIK STOWARZYSZENIA NAUCZYCIELI SZKÓŁ DLA GŁUCHONIEWIDOMYCH I NIEWIDOMYCH (331); brak danych.
50. ŁACZNIK, Zw. Urzęd. Kolejowych w R. P.—P. K. P. U. i C. K. P. (229); dg. — 23 — 460.000.
51. DEUTSCHER MASCHINIST UND HEIZER, Związek Maszynistów, Palaczy i pokrewnych zawodów (271); — — — 22.100.
52. MASZYNISTA, Zw. Zaw. Maszynistów Kolejowych w Polsce C. K. P. (227); brak danych.
53. METALLARBEITER - ZEITUNG, Niemiecki Związek Metalowców (Deutscher Metallarbeiter Verband) — (280); brak danych.
54. DER METALLARBEITER, Zw. Zaw. Rob. Przem. Metalowego Okręgu Śląskiego — Z. S. Z. P. (285) i Nr. 55.
55. METALOWIEC, Zw. Zaw. Rob. Przem. Metalowego w R. P. Zarząd Główny — Z. S. Z. P. (285); m. — — 525.800 (nakład łączny).
56. MELODJE, Zw. Nauczycieli Śpiewu i Muzyki (333); brak danych.
57. NASZA POCZTA, Zw. Niższych Prac. Pocz, Telegrafów i Telefonów R. P. (367); m. — 14 — 210.000.
58. NAUCZYCIEL POLSKI I SZKOŁA, Stow. Chrześcijańsko-Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Polsce (337); łącznie m. — 25 — 312.500.
59. NODŁ-ARBETER, Zw. Zaw. Rob. Przemysłu Odzieżowego (351); Z. S. Z. P.; w likwidacji.
60. NOWE TORY — „Ses Voies Nouvelles“ — Polska Konfederacja Pracowników Umysłowych w R. P. (372); n. p. — 4 — 20.000.
61. OBERSCHLESISCHES ANGESTELLTEN ECHO, Zw. Zaw. Prac. Umysłowych „G. D. A.“ (515); m. — 11 — 49.500.
62. OGNISKO, Zw. Zaw. Drukarzy i pokrewnych zawodów. Okrąg Lwowski (117); Z. S. Z. P.; brak danych.
63. OGNIWO, Zw. Zaw. Nauczycielstwa Szkół Średnich — C. O. Z. Z. P. U. i C. K. P. (335); m. — 8 — 16.000.
64. POCZTA, Zw. Prac. Pocz, Telegrafów i Telefonów R. P., C. K. P. (371); dkg. — 24 — 456.000.
65. POLSKI PRACOWNIK PRZEMYSŁOWY, Zw. Majstrów Fabrycznych R. P., C. O. Z. Z. P. U. (262); m. — 8 — 16.000.
66. PRACA, Zjednoczenie Zawod. Prac. Umysłowych Przemysłu, Handlu i Samorządu, P. K. P. U. (513); n. p. — 10 — 21.000.
67. PRACOWNIK GRAFICZNY, Zw. Litografów, Chemigrafów i Pokrewnych Zawodów, Z. S. Z. P. (260); n. p. — 2 — 1.500.

68. PRACOWNICA POLSKA, Polski Zw. Zaw. Chr. Służby Domowej Ch. Z. Z. (456); m. — 12 — 36.000.
69. PRACOWNIK DRZEWNY, Zw. Zaw. Urzędników Przem. Drzewnego Z. S. Z. P. (129); n. p. — 8 — 8.000.
70. PRACOWNIK KUPIECKI, Zw. Prac. Kupieckich, Poznań (245); m. — 12 — 18.000.
71. PRACOWNIK PRZEMYSŁU CERAMICZNEGO, Polskiego Zw. Zaw. Pracowników Przemysłu Ceramicznego „Praca“ (73); n. p. — 1 — 3.600.
72. PRACOWNIK SAMORZĄDOWY, Zw. Zaw. Prac. Miejskich (294); dtg. — 24 — 120.000.
73. PRACOWNIK SPÓŁDZIELCZY, Zw. Pracow. Spółdzielczych R. P. (468); n. p. — 9 — 10.800.
74. PRACOWNIK SPOŁECZNY, Zw. Prac. Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej. Z. Z. P. (295); brak danych.
75. PRACOWNIK UMYSŁOWY, Zw. Prac. Umysłowych. Z. Z. P. (514); m. — 13 — 34.500.
76. PRACOWNIK UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, Zw. Zaw. Prac. Użyteczności Publicznej w Polsce. Z. S. Z. P. (543); m. — 12 — 232.000.
77. DER PRIWATBEAMTE, Zw. Urzędników Prywatnych w Bielsku-Białej (382); m. — 10 — 12.000.
78. PRZEBUDZENIE, Zw. Zaw. Rob. Rolnych i Leśnych Z. Z. P. (401); tg. — 52 — 1,066.000.
79. PRZEGLĄD AKUSZERYJNY, Zw. Akuszerki R. P. (8); n. p. — 7 — 7.000.
80. PRZEGLĄD FELCZERSKI, Centralny Zw. Felczerów R. P. (145); m. — 12 — 36.000.
81. PRZEGLĄD PEDAGOGICZNY, Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych. (T. N. S. W.) P. K. P. U. (325); brak danych.
82. PRZEGLĄD STENOGRAFICZNY, Zw. Zaw. Stenografów Polskich syst. Stolz-Gumińskiego (469); brak danych.
83. PRZEGLĄD TECHNICZNO-DROGOWY, Zw. Techników, Drogomistrzów i Nadzorców Rzek (116); n. p. — 2 — 4.000.
84. PRZEGLĄD WIĘZIENICTWA POLSKIEGO, Zw. Prac. Więziennych C. K. P. (547); brak danych.
85. DER REGULATOR, Zw. Zaw. Metalowców (Hirsch-Duncker) (279); — — — 53.000.
86. ROBOTNICZY PRZEGLĄD GOSPODARCZY, Zw. Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce (580); m. — 12 — 37.200.
87. ROBOTNIK BUDOWLANY, Zw. Zaw. Rob. Budowlanych w Polsce Z. S. Z. P. (57); m. — 12 — 91.000.
88. ROBOTNIK CHEMICZNY, Zw. Zaw. Robot. Przem. Chemicznego i pokrewnych zaw. Czechowice (74); brak danych.
89. ROBOTNIK CHEMIK, Centr. Zw. Zaw. Rob. Przem. Chemicznego R. P., Z. S. Z. P. (75); m. — 12 — 88.200.

90. ROBOTNIK DRZEWNY, Zw. Zaw. Rob. Przem. Drzewnego w Polsce. Z. S. Z. P. (122); m. — — 96.600.
91. ROBOTNIK ODZIEŻOWY, Zw. Zaw. Rob. Przem. Odzieżowego w Polsce Z. S. Z. P. (351); n. p. — 2 — 13.000.
92. ROBOTNIK SKÓRZANY, Centr. Zw. Robot. Przem. Skórzanego w Polsce Z. S. Z. P. (443); n. p. — 2 — 10.000.
93. „RYTM“, Zw. Muzyków R. P., C. O. Z. Z. P. U. (316); m. — 9 — 12.000.
94. SCENA POLSKA, Zw. Artystów Scen Polskich (19); brak danych.
95. SIŁA, Zw. Robot. i Rzemieślników Z. Z. P. (398); m. — 12 — 168.000.
96. SŁOWO ROBOTNICZE, Zw. Zaw. Rob. Przem. Włókienniczego. Ch. Z. Z. (558); tg. — 52 — 329.140.
97. SŁUŻBOWYK, Zw. Ukraińskich Urzędników Prywatnych „Supruha“. (385); dm. — 5 — 7.500.
98. SPRAWA UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH, Zw. Prac. Kas Chorych i Instytucji Ubezpieczeń Społecznych. Z. S. Z. P. (220); brak danych.
99. SPRAWY SZKOLNE, Zw. Zaw. Inspektorów Szkolnych (204); brak danych.
100. SPRAWY ZWIĄZKOWE, Zw. Prac. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych P. K. P. U. (504); brak danych.
101. STRAŻ LEŚNA, Zw. Zaw. Straży Leśnej (252); brak danych.
102. SZKLARZ, Zw. Zaw. Rob. Przem. Szklanego, Z. S. Z. P. (480); brak danych.
103. ŚWIAT PRACOWNICZY, Zw. Zaw. Prac. Handlowych, Przemysłowych i Biurowych m. st. Warszawy — C. O. Z. Z. P. U. (191); m. — 8 — 16.000.
104. TEATER JEDIES, Zw. Zaw. Artystów Żydowskich w Polsce. R. K. Z. Z. i K. C. Z. Z. (20); n. p. — 3 — 1.500.
105. TECHNIKA GORZELNICZA, Zw. Zaw. Techników Gorzelniczych (173); brak danych.
106. TELEGRAF, Zw. Zaw. Prac. Technicznych Pocz, Telegrafów i Telefonów Z. Z. P. (368); brak danych.
107. TELETECHNIK, Zrzeszenie Zaw. Prac. Technicznych Telegrafów i Telefonów (485); brak danych.
108. TEXTILARBEITER, Zw. Rob. i Robotnic Przem. Włókienniczego Z. S. Z. P. (555); m. — 9 — 28.500.
109. TRANSPORTOWIEC, Zw. Transportowców R. P., Z. S. Z. P. i K. C. Z. Z. (492); m. — 8 — 16.000.
110. URZĘDNIK GOSPODARCZY, Towarzystwo Urzęd. Gospodarczych (174); brak danych.
111. URZĘDNIK POLSKI, Zw. Urzędników Państwowych, Samorządowych i Komunalnych woj. Śląskiego (521); dm. — 6 — 9.000.
112. URZĘDNIK PRYWATNY, Zw. Urzędników Prywatnych, Bielsk (382); dm. — 6 — 3.300.

113. UKWALIFIKOWANY MŁYNARZ, Ch. Zw. Zaw. Ukwalifikowanych Młynarzy. Ch. Z. Z. Lwów (306); dm. — 7 — 2.210.

114. WIADOMOŚCI GRAFICZNE, Zw. Zaw. Drukarzy i Pokrewnych Zawodów Z. S. Z. P. (117); dtg. — 24 — 120.000.

115. WIADOMOŚCI KONTROLI SKARBOWEJ, Stow. Urzęd. Kontroli Skarbowej (540); m. — 12 — 26.400.

116. WIADOMOŚCI TEATRALNE, Zw. Artystów Scen Żydowskich w Polsce — R. K. Z. Z. i K. C. Z. Z. — (20) — (patrz Teater Jadies Nr. 104 — nakład łączny).

117. WŁÓKNIARZ, Zw. Zaw. Rob. Przem. Włókienniczego Z. S. Z. P. (555); m. — 12 — 156.500.

118. WOJAŻER, Związek Zaw. Agentów i Wojażerów (7); m. — 5 — 7.500.

119. WOLNY ZWIĄZKOWIEC, Zrzeszenie Wolnych Zw. Zaw. w Polsce (578); brak danych.

120. WSPÓLNA MYŚL, Centralny Zw. Urzęd. Kancelaryjnych, Politycznych i Skarbowych, Małopolska (529); brak danych.

121. WZAJEMNA POMOC, Zw. Metalowców, Hutników, Robotników Fabrycznych i pokrewnych zawodów Z. Z. P. (278); m. — 154.000.

122. ZJEDNOCZENIE TRAMWAJOWE, Zw. Prac. Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej Z. Z. P. (295); brak danych.

123. ZWIĄZKOWIEC, Niemieckie Chrześc. Zw. Zaw. w Polsce (82); m. — 12 — 84.000.

124. ZWIĄZKOWIEC POLSKI, Zw. Prac. Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P. (56); m. — 14 — 128.000.

125. ZWIĄZKOWIEC POLSKI, Polski Zw. Zaw. Prac. Przemysłowych i Handlowych F. Z. Z. P. U. Sosnowiec (390); dm. — 7 — 23.000.

126. ŻYCIE CUKROWNICZE, Polski Zw. Prac. Przem. Cukrowniczego. C. O. Z. Z. P. U. (93); m. — 12 — 15.600.

127. ŻYCIE URZĘDNICZE, Stowarzyszenie Urzęd. Państwowych C. K. P. (538); dtg. — 20 — 240.000.

128. ŻYCIE WETERYNARYJNE, Zw. Zaw. Lekarzy Weterynaryjnych P. K. P. U. (546); n. p. — 2.100.

SPRAWOZDANIA

z działalności związków zawodowych za rok 1928 oraz z zebrań i zjazdów, odbytych w roku 1928.

Comptes — rendus de l'activité des syndicats professionnels en 1928
et rapports des congrès et des conférences qui ont eu lieu en 1928.

I. Związki zawodowe robotnicze.

1. Związek Zjednoczenia Zawodowego Polskiego na Wolne Miasto Gdańsk. — Sprawozdanie z działalności za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1928 r. — Gdańsk. Związek Z. Z. P. na Wolne miasto Gdańsk (1928), str. 32.

2. Centralny Związek Robotników Przemysłu Chemicznego w Rzeczypospolitej Polskiej. — Sprawozdanie na II Zjazd za rok 1927 i 1928. Kraków, Centralny Związek Robotników Przemysłu Chemicznego w R. P. 1929 r., str. 31 + 6 fotogr.

3. Stowarzyszenie Drukarzy i Pokrewnych zawodów dla Małopolski Wchodniej „Ognisko” we Lwowie oraz Związek Zawodowy Drukarzy i Pokrewnych Zawodów w Polsce. (Okrag Lwów). — Sprawozdanie za rok 1928. Lwów, dnia 17 maja 1929 r. Stow. Drukarzy i Pokrewnych zawodów „Ognisko” we Lwowie, str. 50 + 1 fotogr.

4. Rada Związków Zawodowych w Krakowie. — Sprawozdanie z działalności za okres od 1 kwietnia 1928 do 1 marca 1929 r. Kraków, 1929 r. nakładem Rady Związków Zawodowych w Krakowie, str. 15.

5. Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce. — Sprawozdanie z działalności I Oddziału Mięsnego w Warszawie Związku Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce za okres od 27 września 1925 r. do 1 czerwca 1927 r., str. 24.

6. Związek Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce. „Drożyna Mięsna a płace robotników mięsnych”. Warszawa—1928 r., nakładem Związku Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce, str. 48.

7. Związek Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego „Praca” Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. — Sprawozdanie finansowe za czas od 1 stycznia 1925 r. do dnia 31 grudnia 1928 r. — Łódź, w maju 1929 r. Zarząd Główny Związku „Praca”, str. 31.

8. Związek Zawodowy Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej. — Sprawozdanie z działalności 1919—1928 r. Warszawa, 1929 r. Zarząd Główny Związku Zawodowego Robotników Rolnych Rzeczypospolitej Polskiej, str. 109, + 6 fotogr.

9. Związek Pracowników Instytucyj Użyteczności Publicznej w Polsce. — Sprawozdanie z działalności i stanu Związku za czas od dnia 1 kwietnia 1926 r. do dnia 1 kwietnia 1928 r. Warszawa, 1928 r. Zarząd Główny Zw. Zaw. Prac. Inst. Publ. w Polsce, str. 100 + 17 fotogr.

10. Związek Górników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego. — Sprawozdanie z trzechletniej działalności t. j. za rok 1927, 1928 i 1929, wydanie na IV Walne Zebranie dnia 29 września 1929 r. w Katowicach przez Zarząd Główny Z. Z. P., str. 71.

11. Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. — Sprawozdanie Zarządu Głównego za r. 1923—1926 i protokół z III Sejmiku, odbytego dnia 31 października 1926 r. w Królewskiej Hucie. Katowice, 1929 r. Zw. Prac. Budowlanych i Pokr. Zawodów Z. Z. P. w R. P., str. 38.

- 12. Związek Zawodowy Transportowców Rzeczypospolitej Polskiej. — Działalność Związku w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 1928 r. Warszawa, 1929 r. Centrala Z. Z. T. w Warszawie, str. 51.
- 13. Związek Zawodowy Robotnic i Robotników Przemysłu Tytoniowego w Polsce. — Sprawozdanie za czas od 1 października 1926 r. do 1 października 1928 r. Warszawa, 1928 r. Zarząd Główny Związku Zawodowego Robotnic i Robotników Przemysłu Tytoniowego w Polsce, str. 36 + 1 fotogr.
- 14. Związek Stowarzyszeń Zawodowych w Polsce. — Sprawozdanie Komisji Centralnej Związków Zawodowych z działalności i stan związków zawodowych w Polsce w latach: 1925, 1926, 1927 i 1928 (1919—1929). Warszawa, 1929 r. K. C. Z. Z. w Polsce, str. 402 + 23 fotogr. i 11 wykresów.

II. Związki zawodowe Pracowników Umysłowych.

- 15. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych. — Uchwały I Sesji Kongresu odbytego dnia 17 lutego 1929 r. w Katowicach. Mysłowice, 1929 r. Federacja Zw. Zaw. Prac. Umysłowych, str. 12.
- 16. Związek Syndykatów Dziennikarzy Polskich. — Sprawozdanie za czas od 3 maja 1928 r. do 16 czerwca 1929 r. Warszawa, 1929 r. Zarząd Związku Syndykatów Dziennikarzy Polskich, str. 5.
- 17. Towarzystwo Urzędników Gospodarczych przy Wielkopolskiem Tow. Kółek Roln. w Poznaniu. — Sprawozdanie za rok 1928. Poznań. Towarzystwo Urzęd. Gospodarczych przy W. T. K. R. w Poznaniu, str. 10.
- 18. Związek Zawodowy Chrześcijańskich Oficjalistów Bankowych, Biurowych, Handlowych i Przemysłowych w Warszawie. — Sprawozdanie za rok 1928. Warszawa. Zw. Zaw. Chrześc. Oficjalistów Bank., Biurowych, Handl. i Przemysłowych w Warszawie, str. 14.
- 19. Związek Księgowych w Polsce (dawniej Związek Buchalterów). Sprawozdanie za 1928 r. Warszawa, 1929 rok. Związek Księgowych w Polsce, str. 20.
- 20. Związek Artystów Scen Polskich. Sprawozdanie z działalności Związku od 1919 do 1929 roku. Warszawa, 1929 r. „Z. A. S. P.”, str. 51 + 39 fotogr.

III. Związki zawodowe pracowników państwowych i samorządowych.

- 21. Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej. — Działalność Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych w latach od 1927 i 1928, oraz sprawozdanie Zarządu Głównego Z. Z. K. na VIII Walny Zjazd Delegatów Kół. Warszawa, 1929 r. Centrala Z. Z. K. str. 324 + 9 fotogr. i 8 szkiców.
- 22. Polski Związek Kolejowców. — Sprawozdanie finansowe za okres od 1 czerwca 1927 r. do 15 kwietnia 1929 r. Warszawa. Zarząd Główny Polskiego Związku Kolejowców, str. 14.
- 23. Polski Związek Kolejowców. — Sprawozdanie z działalności od 1 czerwca 1927 r. do 9 maja 1929 r. Warszawa, 1929 r. Zarząd Główny P. Z. K. str. 63 + 1 fotogr. + 1 szkic i 1 wykres.
- 24. Związek Pracowników Poczt, Telegrafów i Telefonów R. P. — Bilans za czas od 1 września 1927 r. do 31 marca 1929 r. Warszawa. Zarząd Główny Związku Prac. Poczt, Telegr. i Telef. R. P., str. 8.
- 25. Zrzeszenie Pracowników Pocztowej Kasy Oszczędności. — Sprawozdanie za czas od 1919 do 1929 roku. Warszawa, 1929 r., str. 64 + 17 fotogr.
- 26. Stowarzyszenie Urzędników Państwowych w Warszawie. — Sprawozdanie za okres od dnia 1 kwietnia do 31 grudnia 1928 r. Warszawa, 1929 r. Zarząd Główny Stow. Urzęd. Państwowych R. P. str. 49.

SPIS RZECZY.

Ankieta o ruchu zawodowym za rok 1928	str. 7
Ruch zawodowy w Polsce w roku 1928	11
I. Ogólny rzut oka na stan ruchu zawodowego w roku 1928	19
II. Związki zawodowe robotnicze	51
III. Związki zawodowe pracowników umysłowych	61
IV. Związki zawodowe pracowników państwowych i samorządowych	69
Aperçu du mouvement syndical en Pologne en 1928	69
Załączniki:	
A. Wykaz alfabetyczny związków zawodowych w r. 1928	79
B. Wykaz alfabetyczny czasopism związków zawodowych w r. 1928	97
C. Sprawozdanie z działalności związków zawodowych w r. 1928, oraz z zebrań i zjazdów odbytych w r. 1928	101

TABLE DES MATIÈRES.

Enquête sur le mouvement professionnel en 1928	page 7
Le mouvement professionnel en Pologne en 1928:	
I. Aperçu général du mouvement professionnel en 1928	11
II. Syndicats professionnels des ouvriers	19
III. Syndicats professionnels des travailleurs intellectuels	51
IV. Syndicats professionnels des fonctionnaires publics	61
Aperçu du mouvement syndical en Pologne en 1928	69
Annexes:	
A. Index alphabétique des syndicats professionnels pour l'année 1928	79
B. Index alphabétique des publications des syndicats professionnels en 1928	97
C. Comptes-rendus de l'activité des syndicats professionnels en 1928 et rapports des conférences et des congrès qui ont eu lieu en 1928	101